

Spodbuden začetek
razprodaj

2, 8

V Doberdobu
tatovi vlomili
v župnišče,
medtem ko je bil
župnik na dvorišču
za poslopjem

7

V Gorici bodo odprli prvi kmečki
dom za starejše občane v Italiji

10

22

30106

666007

977124

NEDELJA, 6. JANUARJA 2013

št. 4 (20.632) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 24. novembra 1943 v vasi Zadrž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchio 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštnina plačana v gotovini
Spredzene in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

Volitve v Bocnu, volitve pri nas

SANDOR TENCE

Več kot petdeset tisoč Južnih Tirolk in Južnih Tirolcev bo imelo danes priložnost in možnost, da izbere kandidate za rimske parlamente. To so prve primarne volitve Južnotirolske ljudske stranke (SVP), ki je prevzela dobro prakso italijanske leve sredine. Volilna kampanja je bila živahnja, ostra in tudi polemična, kot se obeta živahnja tudi kampanja, na kateri bo članstvo SVP čez nekaj mesecov izbralo kandidata (ali kandidatko) za vodenje bocenske pokrajine.

V njej prebiva nekaj nad 500 tisoč ljudi, kar pomeni, da je vsak deseti prebivalec član SVP. Ker na Južnem Tirolskem živijo tudi prebivalci italijanske narodnosti, pomeni, da je dobrošen del prebivalstva nemške in ladinske narodnosti član stranke, ki se upravičeno ima za zbirno. To sicer ni nič novega, presentativno je to, da ima SVP sploh toliko članov v času, ko stranke ne uživajo velega zaupanja, prej nasprotno.

Na današnjih primarnih volitvah se bodo mlajši politični in upravni kadri SVP pomerili s t.i. starejšo gardo. Iz volilnega boja se je umaknil dolgoletni poslanec Sigfried Brugger, ki bo letos do polnil 60 let, a sedi v parlamentu že od leta 1994. Stranka je že dosegla okvirni volilni sporazum z Demokratsko stranko, s katero bo skupaj kandidirala enega poslance in morda tudi enega senatorja. Poučno za nas in pričakovanju deželnih volitev v Furlaniji-Julijski krajini.

V bocenski pokrajini bodo danes vsemanjšinske volitve, čeprav strankarske. Južnotirolska situacija je zelo težko primerljiva z našo iz zgodovinskih in geopolitičnih razlogov. Južni Tirolci so večina na svojem ozemlju, kar nikakor ni zanemarljivo stvar. Skratka veliko razlik, dogajanja na Bocenskem - tudi v lučih teh primarnih volitev - pa so vredna pozornosti in, če hočemo, tudi razmisleka. Posebno v času, ko se v slovenski politiki (glej zadnje stanisliče SKGZ) krepijo zahteve po izvedbi vsemanjšinskih volitev.

Ideja, ki ni nova, je po svoje plemenita, je pa - povejmo si iskreno - zelo težko izvedljiva. Če manjšinske komponente s težavo skupaj rešujejo probleme manjšinske skupnosti, ne vidim, kako bi se lahko zedinile o pravilih za volitve v manjšini, da ne govorimo o pristojnostih izvoljenih organov. Pomembnejše so februarške politične in potem aprilske deželne volitve. To bo pravi preizkusni kamen za manjšino in njeni voditelje, ostalo bo prišlo, če sploh kdaj bo.

ITALIJA - Priprave na predčasne volitve

Zadnji pogovori o kandidaturah

RIM - Demokratska stranka

Zaplet s potrditvijo Tamare Blažina

RIM - Državno vodstvo Demokratske stranke je včeraj za Furlanijo-Julijsko krajino potrdilo le kandidature prvovrščenih na nedavnih primarnih volitvah, z izjemo Vidma, kjer so pristali na kandidaturi Isabelle De Monte in Gianne Malisani. Na prvem volilnem seznamu torej ni dosedanje senatorke Tamare Blažine.

Strankarski veljaki na Goriškem pa večinoma komaj ogrevajo motorje v pričakovanju na dokon-

čna navodila rimskej strankarskej vodstev. Izjemo predstavlja Demokratska stranka in Svoboda, ekologija, levica (SEL), ki sta prejšnjo nedeljo izpeljali primarne volitve, s katerimi so njuni člani in somišljenci že izbrali svoje kandidate. Politično sceno na Goriškem in tudi drugod po deželi bo še zlasti razgibala Montijeva občanska lista, ki ima med bivšimi člani Marjetice že nekaj podpornikov.

Na 8. in 18. strani

Okvara na trajektu za Grčijo

Na 2. strani

TPPZ v živo v oddaji Izštekanji na Valu 202

Na 3. strani

Na Goriškem več tatvin v stanovanjih

Na 7. strani

V Sovodnjah v novo leto z večjim zagonom

Na 10. strani

Prva zgoščenka ženskega zbora Kombinat

Na 18. strani

Trgovina

Fany

MOŠKA IN ŽENSKA
KONFEKCIJA

Oblačila za
vse priložnosti

SEZONSKI
POPUSTI
OD 20% DO 70%

Ul. Flavia di Stramare 99

(Žavljé) Milje

Blizu avtobusne postaje 20

Tel. 040 231118

SLOV.I.K.
SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ

Ciklus seminarjev 2012-2013:

Slovenija: kaj se dogaja?

v četrtek, 10. 1. 2013

ob 18.30

Općine (Trst)
dvorana ZKB

Grega Repovž
odgovorni urednik
tednika Mladina

www.slovik.org info@slovik.org

V državni diviziji C
košarkarji
Jadrana
dosegli šesto
zaporedno
zmago

22

TRST - Prijave
Priprave
na Kraški pust
v polnem teknu

TRST - Ljubitelji pustnih vozov in veselega razpoloženja se že vneto pripravljajo na letošnji 46. Kraški pust, ki bo na openskih ulicah potekal v soboto, 9. februarja. Prijave zbirajo do 12. januarja.

Dokončni spored sicer ni še znani, organizatorji pa so že napovedali nekatere novosti.

Na 4. strani

BLIŽNJI VZHOD - Abbas podpisal odlok

Palestinska avtonomna oblast odslej država Palestina

RAMALA - Palestinska avtonomna oblast bo v prihodnje v vseh uradnih dokumentih uporabljala naziv država Palestina. Takšen odlok je podpisal palestinski predsednik Mahmud Abbas. Po navdih palestinske tiskovne agencije Wafa bo nov naziv tudi na vseh uradnih sporočilih, kolekcih, izveskih in plaketah.

Do simbolične spremembe naziva prihaja dober mesec potem, ko je večina članic Generalne skupščine Združenih narodov potrdila predlog resolucije, ki Palestini daje status države nečlanice opozovalke. S tem so Palestincem omogočili, da se včlanijo v razne agencije ZN in mednarodne organizacije ali ustanove, kot sta Mednarodno kazensko sodišče (ICC) in Meddržavno sodišče v Haagu (ICJ). ZN so palestinsko delegacijo že decembra preimenovali iz Palestine v državo Palestina.

Odkup zlata Novo
Poštenost in transparentnost

Kupimo rabljeno zlato,
srebro in platino

NOVO - Fernetiči, 14
Tel. 040 2602853

S tem kuponom dobite 5% več
pri ocenitvi vaših predmetov.

Certificirana elektronska tehnika
Plaćamo na stotino grama

Fernetiči, 14
Drevored Miramare, 11
Ulica Vergerio, 9
Žavljé (blizu bencinske črpalki H6)
Tržič - Drevored San Marco, 23

TRST - Včeraj prvi dan sezonskih razprodaj

Napovedi so bile morda preveč črnoglede

Po mestnih trgovinah včeraj veliko kupcev, tudi slovenskih in hrvaških

Med sprehodom po tržaškem mestnem središču včeraj sicer nismo opazili scen, ki jih je bilo videti na milanskih ulicah: pred trgovinami se niso ustvarjale dolge vrste kupcev, ki bi potrežljivo čakali, da jim varnostniki dovolijo vstop v priljubljeno trgovino. Kljub temu pa vse kaže, da se je prvi dan sezonskih razprodaj v Trstu iztekel manj črnogledo od napovedanega.

Tako kot v večini italijanskih dežel, so se tudi v Trstu včeraj pričele sezonske razprodaje. Resnici na ljubo je bil njihov prihod letos nekoliko manj odmeven: res številni trgovci so namreč ponujali popuste že sredi decembra, ko so se ljudje odločali za božična in noveletna darila. Napisi »posebni popusti, akcija, ali promocijske prodaje«, so na izložbah kraljevali že več tednov, v prvih januarskih dneh so dodatne popuste unovčili na primer imetniki raznih kartic zvestobe, 5. januarja pa so se živobarvni napisni in ugodnosti razširili na vse trgovine in kupce. Marsikje so popusti dosegli kar 70%.

Po tržaških ulicah se je včeraj sprejal res veliko ljudi, ki so radovedno vstopali v najrazličnejše trgovine. Tudi marsikateri bar je bili nabito polni, kar pa ni nikakršna novost, saj tržaški javni lokali skoraj ne poznajo krize. Veliko je bilo tudi kupcev iz Slovenije in Hrvaške. V nekaterih večjih trgovinah je moral tisti, ki je želel poskusiti par hlač ali novo majico, kar nekaj časa preživeti v vrsti pred kabinami za preoblačenje. Na blagajnah so bile sicer vrste kraje, kar pomeni, da so si ljudje predvsem ogledovali razstavljeni blago. Marsikdo bo za nakup počakal dodatne popuste, ki jih bodo uvedli čez kak teden.

Kljub temu pa so bili tržaški trgovci sinoči zmerno zadovoljni. Kot je tiskovni agenciji Ansa povedal predstavnik združenja Confcommercio Franco Rigutti, je začetek razprodaj presegel pričakovanja: obisk je bil zelo dober, kot je sicer za prvi dan sezonskih razprodaj že običaj. »Če se bodo uresničile napovedi, da 60% kupcev načrtuje, da bo na razprodajah potrošilo okrog 350 evrov, potem lahko rečemo, da je položaj spodbuden. V teh kritiznih časih potrebujemo nekaj optimizma.« (pd)

V nekaterih trgovinah so popusti dosegli 50% in celo 70%

KROMA

POMORSTVO - Ladja je odplula iz Trsta

Okvara na trajektu za Grčijo

280 potnikov je včeraj dopoldne iz Brindisija že odplulo proti Patrasu - Na krovu nobenih problemov

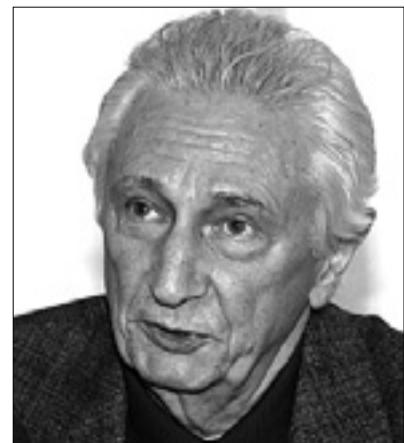
Trajekti družbe Minoan-Grimaldi Lines plujejo trikrat tedensko iz Trsta v Grčijo

KROMA

DSI - Predstavitev dela Jožeta Horvata

Tržaški pisatelji in pisateljice v knjigi Navdih in besede

Jože Horvat

ARHIV

Prvo srečanje Društva slovenskih izobraževalcev v novem letu bo v znamenju žlahtne tržaške umetniške besede. Na večeru, ki ga društvo prireja v sodelovanju z založbo Mladika, bodo predstavili knjigo intervjujev s tržaškimi literati Navdih in besede, ki jo je napisal časnikar Jože Horvat, dolgoletni urednik pri dnevniku Delo. Gre za zajetno publikacijo, v kateri so zbrani pogovori s pesniki in pisatelji s Tržaškega, ki jih je opravil Jože Horvat. V delu se nam tako predstavijo: Marij Čuk, Ace Mermolja, Dušan Jelinčič, Evelyne Umek, Bruna Marija Pertot, Miroslav Košuta, Zora Tavčar, Alojz Rebulja, Boris Pahor, Milan Lipovec, Marija Pirjevec.

V pogovoru s temi avtorji Jože Horvat odkriva poglavitev motiva njihovega opusa, izpostavi pa tudi sociokulture in idejne okoliščine pisca, ki sodoločajo njegovo literarno ustvarjalnost, na dan pa pridejo tudi vsakdanje stvari, ki so zanimive, po-

sebno če so vpete v avtorjeve eksistencialne izkušnje in njihovo pesniško realizacijo, tako da se izrišejo izpiljeni portreti.

Večer v Peterlinovi dvorani v Ulici Donizetti 3 bo v ponedeljek, 7. januarja, ob 20.30, knjigo pa bo predstavila prof. Marija Pirjevec.

OPČINE - Srečanje z novinarjem Grego Repovžem

Kaj se dogaja v Sloveniji?

Odgovorni urednik Mladine bo v četrtek gost Slovenskega izobraževalnega konzorcija

Slovenijo je jeseni zajel val protestov, ki se še nadaljuje. Tako mnogočnih shodov ni bilo vse od konca osemdesetih let – tedanje gibanje je privelo do osamosvojitve Slovenije in oblikovanja nove države v drugačnem političnem sistemu. Kam gre današnja Slovenija? Katere so perspektive, programi in manifesti novih gibanj? Lahko pričakujemo večje spremembe ali gre verjeti ocenjevalcem, ki menijo, da so protestni shodi le odraz nezadovoljstev in stisk, ki ne bodo prerasli v zrel politični program? O teh vprašanjih bo tekla beseda v četrtek, 10. januarja na Opčinah in sicer na pobudo Slovenskega izobraževalnega konzorcija - Slov.I.K. Gost seminarja bo Grega Repovž, odgovorni urednik slovenskega tednika Mladina. Seminar bo ob 18.30 v zborni dvorani Zadružne kraške banke (Ul. Ricreatorio 2). Ciklus seminarjev 2012-2013 prirejajo v sodelovanju s Slovenskim deželnim gospo-

Grega Repovž

darskim združenjem, Goriškim gospodarskim združenjem, ZKB in drugimi partnerji.

Repovž je v Mladini pred kratkim napisal, da će ima Slovenija danes take politike, se ni zgodilo samo

od sebe. »Ti politiki so izbor tega naroda. Drugače rečeno: ti politiki na državnih in lokalnih ravnih so plod dolegletne intelektualne lenobe te nacije. Ta nacija je dopustila, da politika pade na to raven, s tem ko je vedno znova izbirala politike na prvo žogo, na prvi všečni stavki. Slovensko politiko so zapustili malodane vsi intelektualci in zmerni ljudje.«

»Zapustili so jo, ker so bili žrtve notranjih obračunov, ker jih ni marama tudi politika sama, predvsem pa so jo zapuščali na volitvah: ker jih prav ta nacija ni volila. Ker so bili dolgočasni. Ker so nastopali z realnimi podatki. Ker niso lagali. Ker niso producirali afer. Ker niso strašili, ker niso obljudljali, ker so bile, grobo rečeno, njihove povedi več kot enostavne, predvsem pa ne enoznačne. Niso se smehljali, niso govorili točno tistega, kar so volivci želeli slišati, niso kazali na druge s prstom,« je napisal Repovž

TRŽAŠKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR - Novim koncertom naproti

Praznični začetek

V petek v živo v oddaji Izštekanji na Valu 202 - 26. januarja baklada in koncert v Miljah

Leto, v katerem je Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič obhajal 40. obljetnico delovanja z nizom odmevnih in razprodanih koncertov, se je pravkar iztekel, praznovanjem pa ni videti konca niti v novem letu 2013.

Z vajami na sedežu na Padričah bodo pevci začeli že v torek, saj jih v petek že čaka prvi nastop. Sicer bo ta nekoliko neobičajan, saj bodo gostje radijske oddaje Izštekanji. **V petek, 11. januarja**, bodo ob 22.25 nastopili v živo na frekvencah najbolj poslušane slovenske radijske postaje, Vala 202, v glasbeni oddaji Izštekanji, ki jo vodi Jure Longyka. Ob pevcih bodo nastopili tudi številni gostje, ki so z njimi sodelovali na zadnjih koncertih, na Draga Misleja - Mefa, Vlada Kreslina in Kombinatku zamejskih rockovskih bendov Dirty fingers in Freak Waves.

V soboto, 26. januarja, pa vabijo pevce na tradicionalno baklado za spomin, mir in sožitje. Na predvečer dneva spomina prirejajo že več let tisti sprevod z baklami, ki štarta izpred stadiona Grezar in se po ulicah Valmaura in Ratto della Pileria zaključi v Rižarni. Tam bodo pevke, pevci in člani orkestra pod taktilko Pie Cah zapeli nekaj priložnostnih pesmi v spomin na vse žrtve nekdanjega nacističnega uničevalnega taborišča. Še isti večer pa bodo nastopili v Miljah v tamkajšnjem Verdijevem gledališču. Sicer pa morda lahko vmes še kaj pride, kdo ve ...

Pa še to: če bi se rad kdo pridružil pevskim vrstam in jih okrepil, bo seveda dobrodošel. Soprani, alti, tenorji in basi so torej vabljeni na vaje, ki potekajo vsak torek ob 20.45 v nekdajnjem begunkem naselju pri Padričah. (sas)

Na koncertu ob 40-letnici v Cankarjevem domu v Ljubljani

LORNA LOVREČIĆ

RAZPIS - Prijave na Občini Repentabor zbirajo do 31. januarja

Pari za Kraško ohcet

Kateremu paru bodo letos nazdravljali na Kraški ohceti?

ARHIV KROMA

Ob prestopu v novo leto so misli že usmerjene v snovanje kulturnih dogodkov in manifestacij, ki se bodo odvijale v teku dvanajstih mesecev, ki so pred nami. Poletni meseci so videti že zelo daleč, kljub temu pa pri Zadruži Naš Kras, v Kulturnem društvu Kraški dom in na Občini Repentabor že razmišljajo o naslednji izvedbi Kraške ohcete, ki bo, tako kot običajno, tudi letos na sporedu konec avgusta in bo svoj višek doživel v nedeljo, 25. avgusta 2013.

V zvezi z načrtovanjem praznika organizatorji pozivajo mlade pare, ki razmišljajo o tem, da bi se poročili na Kraški ohceti, naj jim pošljejo svoje podatke s krajšim življenjepisom ter z utemeljitvijo razlogov, zakaj bi se »vzeli« po stari navadi.

Dopise, v katerih naj bodo tudi telefonske številke, na katerih so dosegli, naj interesični pošljejo na Občino Repentabor, Col 37, 34016, Trst, s pripisom KRAŠKI PAR 2013.

Organizatorji pričakujejo dopise do 31. januarja.

**VERDI - Jutri
Predstavitev
prostorskega
načrta**

Tržaška občinska uprava se že dalj časa ukvarja z načrtovanjem nove prostorske ureditve mesta in njegove okolice. To dela na podlagi smernic, ki jih je novembra 2011 izglasoval občinski svet, a tudi številnih predlogov in ugovorov, ki so jih posredovali občani, razne ustanove in stanovske organizacije. V ta namen so v prejšnjih mesecih priredili več javnih skupščin in tehničnih sestankov.

»Faza poslušanja«, kot so jo poimenovali na županstvu, je bila dolga in se počasi zaključuje. Jutri bodo predstavniki občinske uprave predstavili njene zaključke, ki so jih obdelali občinski uradi za prostorsko načrtovanje v sodelovanju s študenti tržaških fakultet za arhitekturo in gradbeništvo. Javno srečanje bo v mali dvorani Verdijevega gledališča ob 17. uri.

Starka Befana v Briski jami

Kot je že tradicija, se bo danes ob 15. uri starka befana spustila po stomeški vrvi v Briski jami in radovane otroke obdarila z bomboni in sladkarjam. Ženički oz. več ženičkam - veščim jamarkam - se bodo tudi letos v jami pridružili še sveti trije kralji in božiček, za dodatno čarobno razpoloženje pa bodo poskrbelo božične melodije godbe salezijanskega oratorija Don Bosco. Ob kamnitih mizicah na dnu jame pa se bodo lahko okreplčali tudi odrasli z vročim napitkom »gran pamplom«. Vstopnice so že na voljo, in sicer v sprejemnem centru od 10. do 16. ure.

Pepelka v Contradi

V gledališču Bobbio-La Contrada se nadaljujejo srečanja za najmlajše, ki jih v okviru festivala za otroke Mini T - Rojeni za gledališče prirja Občina Trst v sodelovanju s SSG in Contrada. V torek bo ob 10. uri na odru zaživel Pepelka pravzaprav Cenerentola e' l'albero magico. Ponovitev tudi v sredo ob 10. uri; vstop je prost. Vse informacije na tel. 040390613.

Ute Lemper v Rossetti

Gledališče Rossetti bo v torek ob 20.30 gostilo prvo damo sodobnega šansonista in kabareta, nemško pevko in igralko Ute Lemper v koncertu Last tango in Berlin - from Brecht in Berlin to the bars of Buenos Aires. Kozmopolitska pevka bo gledalce pospremila na glasbeno potovanje med Berlinom, nevyrškimi nebottičniki, pariškimi ulicami in iskrivimi barvami mesta Buenos Aires. Ob spremljavi Vane Grieg (na klavirju) in Marcela Nisinmana (na bandeonu), bo Lemperjeva dela v španščini, portugalsčini, francoščini, nemščini in angleščini. Karte so na voljo pri blagajni (040/3593511).

Nuovomondo na Pončani

Kulturno združenje Tina Modotti vabi v torek na svoj sedež v Ljudskem domu na Pončani (Ul. Ponziana 14) na ogled filma Nuovomondo. Film Emanueleja Crialeseja, ki priponuje do italijanskem izseljevanju v Ameriko je italijansko-francoska koprodukcija iz leta 2006, v kateri nastopajo Charlotte Gainsbourg, Vincenzo Amato in Francesco Casella.

Našli mrtvega moškega

Starejša gospa, ki živi v Milanu, je poklicala tržaško policijo: skrbelo jo je, ker se njen brat, ki je živel v Trstu, že več dni ni oglasil. Policiisti so se odpravili na njegov dom, ker pa jim ni nične odprl vrat, so poklicali na pomoč gasilce: ti so v stanovanje vdrli skozi okno in v kopalnici našli mrtvega 75-letnika. Preiskave so še v teku, najverjetnejše je podlegel nednemu zastolu srca in dihanja.

RAZPIS - Do 3. februarja 2013

Zbirajo kandidature za nagrado Nadja Maganja

8. februarja bo minilo sedem let od smrti Nadje Maganja Jevnikar (1951 - 2006), zgodovinarke, šolnice, družbenopolitične in kulturne delavke ter ne nazadnje dolgoletne sodelavke našega časopisa (svoja razmišljanja je objavljala v rubriki Žarišča).

V spomin nanjo in v želji, da bi spodbudili smisel za vrednote, ki so odlikovale njeno življenje, so Skupnost Sv. Egidija Furlanije-Julijske krajine, Društvo slovenskih izobražencev, Slovenska zamejska skavtska organizacija in Nadjina družina ustavili nagrado Nadja Maganja, ki jo podeljuje poseben odbor.

Nagrado so prvič podelili 22. februarja 2010 dr. Metki Klevišarjevi, leta 2011 je odbor nagrado izročil Tamari Chicunovi, v lanskem letu pa je nagrado prejela Tržačanka Laura Famea.

Kot piše v 2. členu pravilnika, se nagrada podeli »ženski ali skupini žensk, katerih življenje odlikujejo izkušnja vere ter ena ali več vrednot, ki so odlikovale življenje in delo Nadje Maganje - predvsem vera, molitev, ljubezen za raziskovanje na področjih zgodovine, znanosti, družbenih ved

in kulture, nadalje pisanje kot sredstvo za posredovanje osebne izkušnje in zavzetosti, služba bližnjemu, ljubezen za ekumenški in medverski dialog, pedagoška izkušnja, solidarnost z revnimi in potrebnimi, varstvo človekovih pravic«.

V skladu s pravilnikom bo odbor nagrado podelil tudi letos in sicer februarja, zato vabi vse, ki bi radi posredovali predloge za nagrado, da jih do 3. februarja javijo na elektronski naslov premionagradam@libero.it. Predloge za nagrado lahko odboru posreduje kdorkoli (zasebnik, društvo, javna ustanova), nagrada pa bodo pred koncem februarja podelili na javni slovesnosti.

Nadja Maganja

ARHIV

Padričarji nazdravili pod borom, ki bo dočkal svetoivanski kres

Na Padričah so pred prazniki postavili že tradicionalni bor, ki ga je kot vsako leto darovala domača Gozdnina zadruga, in ga seveda primerno okrasili. Bor so letos Padričarji lahko postavili v jašek, ki ga je prav v ta namen uredila tržaška občinska uprava, po posegu vzhodno-kraškega rajonskega sveta. Člani kulturnega društva Slovan in drugi vaščani so se na glavnem trgu »n' v'se« pri vodnjaku zbrali in popoldanskih urah. Na domačiji pri »Škabčevih« so se zbrali tudi najmlajši vaščani, ki so sami izdelali okraske in jih nato obesili na bor. Ko se je zatemnilo, so vaščani glasno z vzvratnim štetjem (od 13 - kot 2013 - do nič) spremļali prižig lučk. Na bližnjem kostanju pri nekdanjem Kraljevem skedenju, kjer Padričarji obesijo pred porokami »krancelj«, pa visi se razsvetljena številka 2013. Ob kuhanem vnu (zanj je poskrbel Drago), toplem čaju (skuhala ga je Morana) in prigrizku (klobase je spekel Fabio) so si vaščani izmenjali voščila. Člani kulturnega društva Slovan pa so razdelili koleidar, na katerem so letos poslikani svetoivanski venčki. Bor so vaščani v zadnjih letih puščali sredi vasi vse do junijskega sončnega obrata. Takrat ga požagajo in sežgejo na svetoivanskem kresu. (jng)

46. KRAŠKI PUST - Priprave v polnem teku

Med novostmi tudi živalski defile

Osrednji sprevod bo 9. februarja - Skupine in vozovi se morajo prijaviti do 12. januarja

Organizacijski odbor Kraškega pusta si prizadeva, da bi vsako leto ob pustnem času prišli na svoj račun predvsem mladi in dali vse od sebe, da bi ta prireditve, ki sloni dejansko prav na njihovem delu, dobri volji in energiji, maksimalno uspela. Ker pa odborniki nočejo, da bi pustni program ubral dolgočasno pot enoličnosti, si skušajo vsako leto zamisli novost, ki dodatno popesti običajno pustno ponudbo. Tokrat bi žeeli pritegniti k sodelovanju čim več ljudi, tako odrašlih kot mladih in otrok.

Petkov program je kot znano po večini namenjen otrokom in je v zadnjih letih doživel nič koliko sprememb. Potem, ko so se po modni pisti dvorane Prosvetnega doma vrsto let podili malčki in otroci z vsakršnimi kostumi, so si organizatorji zamislili Pustklobuk, ko ni bilo več pomembno, kaj so udeleženci oblekli, ampak ustvarjalen in z veliko mero fantazije izdelan klobuk, ki so ga nosili na glavi. Po prvi izvedbi Pustklobuka,

Eden od preteklih pustnih defilejev

KROMA

buka, ki je žel veliko aplavzov in katerega so se udeležili tudi otroci iz vrtca ter si izkušenimi nasveti in velikim delom vzgojiteljic ter staršev prislužili tudi nagrado, so se odbor-

niki spet odločili za to možnost.

Z letošnjim letom pa je napoči tudi čas sprememb, tako bo 8. februarja poseben defile'. Nanj se lahko prijavite že sedaj preko spletne

strani www.kraskipust.org ali na dan prireditve (od 18. do 19.30). Starost ni pomembna, bistvenega pomena pa je tematika, saj bo lahko na defileju sodeloval le kdor bo osemljen v žival. Zakaj so se letos odborniki odločili za Živalski pustni defile'? Da bi se vsakdo lahko z veliko mere ustvarjalnosti posvetil izdelavi svojega kostuma in nastopal na posebej zato ustvarjenem dogodku, ki združuje tako mlade kot mlade po srcu. Kot običajno je vpis povsem brezplačen, če pa se bo ste vpisali zadnji dan, morate biti pozorni na uro, ker zamudnikov ne bo do upoštevali.

Organizacijski odbor obenem naproša vse, ki se nameravajo 9. februarja udeležiti sobotne povorke s skupino ali vozom, naj se vpšejo do vključno 12. januarja preko spletne strani in pošiljejo naslov nastopajoče skupine tako v slovenščini kot italijanščini, vozovi pa morajo priložiti tudi potrdilo o tehničnem pregledu. (met)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE & DRUGA MUZIKA
Enkratni dogodek izven abonmaja
PERPETUUM JAZZILE
Volcalna Elektaza

v nedeljo, 20. januarja ob 17.00
v Kulturnem domu v Trstu

Predprodaja pri blagajni Slovenskega stalnega gledališča od pondeljka do petka od 10. do 15. ure Tel. št. 800214302 (brezplačna) ali 040 362542. Spletna prodaja: www.vivaticket.it www.teaterssg.com

tu Josipu Verginelli. V sodelovanju z MPZ Vesna bo tam tekla slovenska beseda in pesem. Odhod ob 6.00 iz Opčin (Prosvetni dom), ob 6.15 iz Križa (pri spomeniku). Info in vpisovanja: 328-8766890.

W Osmice

BORIS PERNARČIĆ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

IVAN IN SONJA COLJA sta odprla osmico v Samatorci št. 53. Tel. št. 040-229586.

OSMICO je v Mayhinchah št. 58/A odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni. Tel. št.: 040-2907049.

PAHOR MARIO ima odprto osmico v Jamljah. Nudi domač prigrizek. Tel. št. 0481-419956.

V LONJERJU je odprl osmico Damjan Glavina. Tel. št.: 348-8435444.

Poslovni oglasi

OBRTNA CONA ZGONIK - odamo v najem urad, 25 kv.m.

Tel. 335-285063

Mali oglasi

IZKUŠENA GOSPA DOMINIKANKA, s skromnim znanjem slovenščine, išče delo kot negovalka starejših oseb, 3-4 ure dnevno. Tel. št.: 347-0641636.

PRODAM gorilnik (bruciatore) na plin znamke unigas cib, malo rabljen po ugodni ceni. Tel. št.: 338-2105138.

PRODAM voziček, štirikolesni, velika napihljiva kolesa, skupaj s torbo za prenašanje dojenčka, ki se spremeni v zimsko vrečo, vse po zelo ugodni ceni. Tel. št.: 338-2105138.

Lotterija 5. januarja 2013

Bari	64	54	12	87	58
Cagliari	56	4	54	10	35
Firenze	37	54	74	70	46
Genova	25	70	6	29	22
Milan	35	29	42	10	50
Neapelj	48	44	41	57	84
Palermo	66	1	83	39	58
Rim	54	69	36	52	76
Turin	32	47	5	57	4
Benetke	64	69	38	32	2
Nazionale	3	21	9	29	39

Super Enalotto Št. 3

3	11	38	59	67	74	jolly31
Nagradsni sklad						2.454.094,97 €
Brez dobitnika s 6 točkami						34.394.116,20 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
6 dobitnikov s 5 točkami						61.352,38 €
1.253 dobitnikov s 4 točkami						294,98 €
47.472 dobitnikov s 3 točkami						15,54 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
2 dobitnika s 4 točkami	29.498,00 €
232 dobitnikov s 3 točkami	1.554,00 €
3.192 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
19.107 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
39.776 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Jack Reacher - La prova decisiva«.

ARISTON - 16.00, 17.20 »Ernest & Celestine«; 18.45, 21.00 »La parte degli angeli«.

CINECITY - 11.00, 13.20 »Le 5 leggende«; 15.40, 20.05 »I 2 soliti idioti«; 11.10, 15.00, 18.20, 21.40 »Lo Hobbit

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča koledar informativnih sestankov za vpis na osnovno šolo, kot sledi: COŠ Mara Samsa - Ivan Trinko-Zamejski pri Domju v sredo, 9. januarja, ob 17.00 in v ponedeljek, 28. januarja, ob 17.00; dan odprtih vrat pri Domju v sredo, 16. januarja, od 8.00 do 10.00; Prežihov Voranc v Dolini v ponedeljek, 14. januarja, ob 16.30; Fran Venturini v Bo-

Izleti

SEKCija ANPI-VZPI BOLJUNEC organizira v nedeljo, 13. januarja, izlet na tradicionalno proslavo ubitih partizanov na pragu svobode 13.1.1945 na Sveti Ani pri Ložu. Prijave in informacije na tel. 333-6843573.

VZPI-ANPI IZ KRIŽA prireja v nedeljo, 13. januarja, enodnevni izlet v Lumezzane-Brescia, na slavnostno otvoritev novega spomenika počaščenega našemu sovaščanu komandan-

Lekarne

Nedelja, 6. januarja 2013

GAŠPER, TRIJE KRALJI
Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.37 - Dolžina dneva 8.52 - Luna vzide ob 1.31 in zatone ob 11.59

Jutri, PONEDELJEK, 7. januarja 2013

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 6. januarja 2013

GASPER, TRIJE KRALJI

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.37 - Dolžina dneva 8.52 - Luna vzide ob 1.31 in zatone ob 11.59

Jutri, PONEDELJEK, 7. januarja 2013

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 6. januarja 2013

GASPER, TRIJE KRALJI

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.37 - Dolžina dneva 8.52 - Luna vzide ob 1.31 in zatone ob 11.59

Jutri, PONEDELJEK, 7. januarja 2013

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 6. januarja 2013

GASPER, TRIJE KRALJI

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.37 - Dolžina dneva 8.52 - Luna vzide ob 1.31 in zatone ob 11.59

Jutri, PONEDELJEK, 7. januarja 2013

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 6. januarja 2013

GASPER, TRIJE KRALJI

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.37 - Dolžina dneva 8.52 - Luna vzide ob 1.31 in zatone ob 11.59

Jutri, PONEDELJEK, 7. januarja 2013

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 6. januarja 2013

GASPER, TRIJE KRALJI

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.37 - Dolžina dneva 8.52 - Luna vzide ob 1.31 in zatone ob 11.59

Jutri, PONEDELJEK, 7. januarja 2013

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 6. januarja 2013

GASPER, TRIJE KRALJI

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.37 - Dolžina dneva 8.52 - Luna vzide ob 1.31 in zatone ob 11.59

Jutri, PONEDELJEK, 7. januarja 2013

Včeraj danes

SKD TABOR - OPENSKA GLASBENA SREČANJA 2012 - 2013
Prosvetni dom - danes, 6. januarja 2013, ob 18.00

NOVOLETNI KONCERT

Nastopila bo DELAVSKA GODBA TRBOVLJE, dirigent Jože Kotar

Na sporednu: J. Strauss, F. Liszt, P. I. Čajkovski idr.

**Godbeno društvo
Viktor Parma Trebče
prireja**

Parmafešt

Danes, 6. januarja 2013
ob 17.00
v Ljudskem domu - Trebče

Bogat srečolov in
družabnost z vaško godbo.

Obvestila

ASZ GAJA organizira 6. orientacijski tek brez meja v nedeljo, 13. januarja, v Groppu. Težje in lažje proge za športnike, začetnike in skupine. Vabljeni! Info: www.origaja.it, tel. 349-6932994.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja v Forni di Sopra. Za člane društva možen avtobusni prevoz. Informacije na tel. št. 340-5814566 (Valentina - tečaji), 335-5476663 (Vanja - avtobus).

GODBENO DRUŠTVO VIKTOR PARMA Trebče prireja »Parmafešt« danes, 6. januarja, ob 17.00 v Ljudskem domu - Trebče. Bogat srečolov in družabnost z vaško godbo.

SKD VIGRED sporoča, da so na razpolago društveni koledarji pri: odbornih društva, v gostilni Gruden v Šempolaju, v kavarni Gruden in v knjigarni v Nabrežini.

ZDRAŽENJE STARŠEV KRIŽ sporoča, da bo danes, 6. januarja, potekalo koledovanje po vaških ulicah. Zbirališče pri spomeniku ob 11.00.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-CEV IN ZALOŽBA MLADIKA vabita v ponedeljek, 7. januarja, v Peterlinovo dvorano, Ul. Donizetti 3, na predstavitev knjige »Navdih in besede. Pisatelji in pisateljice s Tržaškega«. Avtorja Jožeta Horvata in delo bo predstavila prof. Marija Pirjevec. Začetek ob 20.30.

PUSTNA SKUPINA ŠEMPOLAJ se bo letos ponovno udeležila pustnih povork z vozom. Zainteresirani naj pridejo v ponedeljek, 7. januarja, od 20. ure da je v društvene prostore v Šempolaju ali naj pokličejo tel. št. 380-3584580.

ŠC MELANIE KLEIN obvešča, da se bo od ponedeljka, 7. januarja, nadaljevala sezona acquafitnessa: ponedeljek 19.30-20.10, 20.15-20.55; četrtek 19.30-20.10, 20.15-20.55. Vsak mesec bo ena lekcija potekala v ritmu afriških bobnov. Izkaznico lahko obnovite v uradu, Ul. Cicerone 8 (ponedeljek in četrtek 9.00-13.00 in sreda 12.30-15.00), info@melanieklein.org, 345-7733569.

KMEČKA ZVEZA vabi člane izvršnega odbora na sejo, ki bo v torek, 8. januarja, ob 19.30 v razstavnemu dvorani ZKB na Općinah.

RAJONSKI SVET ZA VZHODNI KRAS se bo sestal v torek, 8. januarja, ob 20.15 na svojem sedežu v Dobrodoški ulici 20/3.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo prva vaja v novem letu v torek, 8. januarja, ob 20.45 na sedežu na Padričah. Toplo vabljeni tudi novi pevci, ki bi radi prepevali v TPPZ.

JUS PRAPROTT RNOVCA vabi člane na sestanek v sredo, 9. januarja, ob 20. uri na sedežu Vaške skupnosti Prapro.

Pogrebno podjetje

na Općinah, v Boljuncu,
v Miljah, v Nabrežini
in v Trstu
na Istrski ulici
nasproti pokopališča sv. Ane

Tel. 040 21 58 318

Društvo Marij Kogo

vabi na celovečerni koncert

dekliške vokalne skupine

BODEČA NEŽA

Vodi Mirko Ferlan

V soboto, 12. januarja 2013,

ob 20. uri

v župnijski cerkvi pri
Sv. Ivanu v Trstu

KROŽEK RAZVEDRILNE MATEMATIKE

ki ga vodi prof. Drago Bajc, bo imel novo srečanje v novem letu v sredo, 9. januarja, ob 17. uri v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 v Trstu. Na sporednu bodo nove zanimivosti in presečenja, zato ne zamudite.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi slovenske filatelite na prvo mesečno srečanje v novem letu. Srečanje bo v sredo, 9. januarja, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Franciška, 20.

VADBA JOGE BOLJUNEC - ponovno začenjamamo z vadbo joge v sredo, 9. januarja, ob 17.30 do 19.00 z začetniško skupino, ob 19.00 do 20.30 z nadaljevalno skupino.

SRENJA BORŠT obvešča člane, da bo sečnja drvi v četrtek, 10. in petek, 11. januarja. Interesenti naj se javijo pri odbornikih Srenje.

AŠD MLADINA organizira tečaj smučanja z začetkom v soboto, 12. januarja. Informacije in vpisovanje na info@mladina.it ali na tel. št.: 347-0473606, 392-2303152.

SEKCIJA VZPI BOLJUNEC organizira v soboto, 12. januarja, ob 17. uri v malo dvorani gledališča France Prešeren včlanjanje za l. 2013 in predstavitev knjige »Novice z mljškega konca«.

SOCIALNA SLUŽBA OBČIN OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) v sodelovanju z zadružno Cooperativa sociale La Quercia organizira 8 brezplačnih izobraževalnih tečajev »Ohranjanje ugodja v tretjem življenjskem obdobju«: v soboto, 12. januarja, v društvu Dom Brisički (Briščiki 77) od 9.30 do 12.30 srečanje »Umetniško izražanje« z umetniško terapevtko dr. Elena Monaco; v torek, 15. januarja, vedno v društvu Dom Brisički, od 17. do 19. ure srečanje s fizioterapevtko dr. Karin Vitez »Gibanje in telesna aktivnost«. Informacije na tel. 327-769531.

BARKOVLJE - CERKEV SV. JERNEJA: v nedeljo, 13. januarja, bo blagoslov otrok med mašo ob 11. ure.

CEGEN - Center splošnega študija: dr. David Ferriz Olivares in dr. Guido Marotto vabita na konferenco Napovejmo mir Zemlji v torek, 15. januarja, Ul. Ponchielli 3. Info na tel.: 333-4236902, 040-2602395.

UNINT - Višja šola umetnosti znotraj MFU, vabi na konferenco umetnika Leonarda Calva »Tiepolo: moč percepcije«, ki bo v sredo, 16. januarja, ob 19.00 na sedežu v Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje. Info na tel. 333-4236902, 040-2602395.

MFU - MagnaFraternitasUniversalis z dr. Guido Marotta vabi na konferenco »Dr. Serge Raynauld de la Ferrière: njegov doprinos za spremembu paradigm znanosti in mistike« v petek, 18. januarja, ob 19.00 na sedežu v Ul. Mazzini 30, 3. nadstropje. Info na tel. 333-4236902, 040-2602395.

CEGEN - Center splošnega študija: dr. David Ferriz Olivares, dr. Guido Marotto in Sergio Musuriana vabijo na konferenco »Spirulina: najstarejša hrana bodočnosti« v torek, 29. januarja, ob 17.30 v Ul. Ponchielli 3. Info na tel. 333-4236902, 040-2602395.

Renato in Edvin z družino

Ob izgubi ljubljene mame

Križu danes, 6. januarja, ob 18.00. Na večeru sodelujejo solisti in zbor Akademije ter OPZ F. Venturini Domjo.

NOVOLETNI KONCERT SKD TABOR -

Openska glasbena srečanja 2012/13 danes, 6. januarja, ob 18.00 v Prosjetnem domu na Općinah koncert Delavske godbe Trbovlje, dirigent Jože Kotar. Vabljeni!

TRADICIONALNA RAZSTAVA JA-SLIC

z vsega sveta v župnijski dvorani v Nabrežini, jaslice so na ogled tudi v cerkvi Še danes, 6. januarja, od 16. do 19. ure.

VLJUDNO VABLJENI

na ogled dokumentarnega filma o jezikoslovcu Jožetu Toporišiču v sklopu Svetovnih dnevov slovenskega dokumentarnega filma. Projekcija bo v sredo, 9. januarja, ob 17.00 v Narodnem domu v Trstu (Ul. Filzi 14).

ZSKD IN USCI

vabita na pobudo Nativitas, Božična pesem in tradicija v prostoru Alpe Jadran: v sredo, 9. januarja, ob 20.30 v cerkvi sv. Trojice na Katinari ter v nedeljo, 13. januarja, ob 15.00 v Stolnici v Miljah, ob 15.30 v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah in ob 17.00 v cerkvi sv. Roka v Nabrežini.

VINCENCIJEVA KONFERENCA

vabi na obisk gostov v domu za starejše Itis, Ul. Pascoli 31, ob koncertu Vokalne mlašinske skupine Catticoro - Katizbor v četrtek, 10. januarja, ob 16.30.

DRUŠTVO MARIJ KOGO

vabi na celovečerni koncert dekliške vokalne skupine Bodeča neža v soboto, 12. januarja, ob 20. uri v župnijski cerkvi pri Sv. Ivanu v Trstu. Vodi Mirko Ferlan.

MIR LJUDEM NA ZEMLJU

- božični koncert v cerkvi Sv. Janeza Krstnika v Boljuncu v soboto, 12. januarja, ob 20. uri. Večer bo oblikoval zbor Anakrousis pod vodstvom profesorja Maurizia Marchesicha, priložnostno misel nam bo podal domači župnik g. Jože Špeh. Lepo vabljeni.

PIHALNI ORKESTER BREG

prireja novoletni koncert, v nedeljo, 13. januarja, ob 17. uri v prodajnem centru na Dolgi Kroni. Sodelujejo gojenci glasbene šole ter ansambla Klapa z Brega in Rock na b'ndime. Toplo vabljeni.

SKD BARKOVLJE

Ul. Bonafata 6 s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja v ponedeljek, 14. januarja, ob 20.30 koncert »Od opere do operete - Pozdrav novemu letu« s solisti gledališča G. Verdi iz Trsta: Miriam Spano sopran, Silvia Bonesso mezzo soprano, Francesco Cortese tenor, Damjan Locatelli bariton, pri klavirju Tamara Ražem Locatelli.

Zaradi pomanjkanja prostora bomo ostala obvestila in prireditve objavili v naslednji izdaji.

Tiho je odšla naša ljubljena

Danila Spacal por. Ukmar

S hvaležnostjo se od nje poslavljajo

mož Danilo, hčerkki Nelida in Ana z družinama, sestri, brat in vsi sorodniki

Pogreb bo v torek, 8. januarja, ob 14. uri v cerkvi na Prosek.

Prosek, 6. januarja 2013

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

Ob izgubi ljubljene mame izrekamo Ani in svojem iskreno sožalje.

Renato in Edvin z družino

Ob izgubi drage mame izrekamo kolegici Nelidi Ukmar občuteno sožalje

vsi na DIZ Jožefa Stefana

+ Zapustil nas je naš dragi

Mitri Merlak

Žalostno vest sporočajo

žena Bruna, sin Denis s Katjo, hči Sara z Robijem ter ostalo sorodstvo

Od njega se bomo poslovili v petek, 11. januarja, ob 11.00 v cerkvi sv. Martina v Dolini.

Dolina, 6. januarja 2013
Pogrebno podjetje Alabarda

Ciao, pači.

Denis in Sara

Dragemu nonotu zadnji pozdrav

Mitja, Martin, Erik in Maja

Zadnji objem in poljub "bratečku" Mitriju

sestra Graziella

Tiho je odšel naš stric Mitri. Teti Bruni, Denisa, Sari in svojem iskreno sožalje.

Franca, Ciano, Christian in Morena

Ob boleči izgubi dragega Mitrija izrekava družini globoko sožalje

Sonia in Mario

Z Bruno in družino sočustvujejo soletniki klape 36

Ob izgubi dragega očeta in moža izrekava Sari, Br

Kako ujeti miško z dnevnikom?

Naročniki tiskane izdaje boste imeli dostop do spletne izdaje brez dodatnih stroškov.

Cenjeni bralci, vabimo vas, da se tudi letos naročite na Primorski dnevnik: naši raznašalci vam ga bodo vsako jutro dostavljali na dom. Nekomercialna sporočila in čestitke boste v Primorskem dnevniku lahko objavljali brezplačno. Letošnja novost pa ni zanemarljiva: vsem celoletnim naročnikom tiskane izdaje bo omogočen **dostop do spletne izdaje dnevnika brez dodatnih stroškov**.

Naročnina za leto 2013 znaša **220,00 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2013**.

Vsek izvod časopisa vas bo torej stal le **0,73 evra!**

Bralce, ki se še niso naročili in vse zainteresirane vabimo, da se naročijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj, tako, da ga bodo do konca leta 2012 **vsako jutro prejemali na dom brezplačno!**

Vsi novi naročniki bodo v dar prejeli knjigo **Spomini na leto 1945**.

Primorski dnevnik je naš. Podprimo ga.

NAROČNIŠKA
NOVOST ZA
LETO 2013

TISKANA +
SPLETNA IZDAJA
za ceno prve!

INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

 Primorski
dnevnik

Dnevnik Slovencev v Italiji

 Zadruga

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

DOBERDOB - Izkoristili polurno odsotnost župnika

Tatovi kradli celo v župnišču

V Doberdobu so v petek tatovi obiskali celo župnišče, v katerem živi domači župnik Ambrož Kodelja. Svoj tatinski pohod so opravili sredi dneva, saj so v župnišče vломili med 14. uro in 14.30. Izkoristili so polurno odsotnost duhovnika, ki pa ni odšel zdoma, marveč se je odpovedal na dvorišče za poslopjem, kjer je kakih dvajset vaških fantov igralo nogomet.

»Ves čas sem bil na dvorišču za hišo; ko sem se nameraval vrniti v poslopje okrog 14.30, sem opazil, da so bila vratata silo odprtta. Z velikim izvajanjem ali kakim drugim orodjem so razbili ključavnico in nato vstopili v notranjost,« pravi Kodelja in pojasnjuje, da so v notranosti hiše vse razmetali, odnesli pa niso ničesar. Župnik je zatem poklical karabinerje, ki so nato pregledali stanovanje.

Tatovi so z vlotom v župnijo dozakal veliko drznost, saj so v poslopje udri skozi njegovo glavnata vrata. Poleg tega so očitno opazovali župnikove premike, saj bi drugače ne mogli vedeti, da ravno takrat ga ni bilo v hiši. Za vlot so potrebovali zelo malo časa; vrata so od-

prli kot pravi profesionalci, nato so notranjost preiskali v nekaj minutah in odšli neznano kam. Nihče ni opazil njihovega početja, tako da ni mogoče vedeti, koliko jih je bilo, eden, dva ali najverjetnej trije, kar naj bi veljalo tudi za ostale dosedanje tatvine na območju doberdobske občine.

»V Doberdobu so ljudje zelo zaskrbljeni, podobno seveda velja tudi za Jamlje in za ostale zaselke v občini. Domacini se bojijo, da bi jih tatovi med naključnim strečanjem napadli, da bi imeli pri sebi kak nož, da bi koga poškodovali,« pojasnjuje župnik Kodelja in ugotavlja, da je glavna cesta v Doberdobu zelo prometna, zato pa lahko v vas marsikdo pride, ne da bi ga krajan opazili.

Prebivalci doberdobske občine sicer ne pomnijo, da bi se v Doberdobu in ostalih vaseh tatvine že kdaj sledile kot po tekočem traku, kako se dogaja v zadnjih tednih. Sredi decembra so tatovi obiskali gostilno Peric na Poljanah, kjer so vlotili v stanovanje nad gostinskim obratom, medtem ko so družinski člani v njem

delali. Zatem so se tatovi podali v Doberdob, okradli so pet hiš, v dodatnih pet so skušali vlotiti, vendar jim to ni uspelo. V glavnem so iz stanovanj ukrali zlato in denar, vse ostale dragocene predmete pa so pustili na svojem mestu. Svoj tatinski pohod so na štefanovo nadaljevali v Dolu, kjer so vlotili v stanovanje nad gostilno Kapriol. Po stanovanju so se sprehajali z blatnimi čevljimi, tako da je bil pod po njihovem odhodu poln odtisov. Stanovalci so prepričani, da so jih tatovi opazovali, saj so bile stopnice, ki vodijo do stanovanja, nekajkrat pomazane od blata, nikomur pa ni bilo jasno, kdo jih je pravzaprav pomazal. Prejšnjo nedeljo so tatovi obiskali še hišo v Prvomajski ulici v Jamljah; soseda je v tem primeru opazila moškega in žensko, ki sta pozvonila na domofon, kot da bi preverjala, ali je kdo doma. Ker jim nato vrat hiše ni uspelo odpreti, so v poslopje vlotili skozi okno. Razbili so šipo, vstopili v notranjost in se lotili iskanja svojega plena - zlata, ki so ga našli v spalnicah, ga pobrali in poginili. (dr)

Doberdobsko župnišče

GORICA - Obračun poveljstva karabinjerjev Več tatvin v stanovanjih, manj v parkiranih vozilih

V letu 2012 se je število kaznivih dejanj, ki jih je obravnavalo goriško pokrajinsko poveljstvo karabinjerjev, rahlo znižalo. V primerjavi z letom 2011, izpostavljajo goriški karabinjerji, so v minulih dvanajstih mesecih zabeležili manj tatvin (1657 proti 1673), manj pa je bilo tudi ropov (12 proti 14). Če je skupništev raznih vrst tatvin nižji, pa se je število tatvin v stanovanjih zvišalo, kar je bilo glede na rafal vlotov, ki jih beležimo v zadnjih mesecih predvsem v Laškem in na Doberdobskem, povsem pričakovano. Kar nekaj več je bilo tudi spretnih tatvin (149 proti 111), rahlo pa se je povisalo tudi število tatvin v trgovinah (139 proti 137). Bistveno nižje je bilo v letu 2012 število tatvin v parkiranih avtomobilih (103 proti 170 iz leta 2011), karabinjerji v goriški pokrajini pa niso obravnavali niti tatvin umetnin ali arheoloških najdb, medtem ko so jih pred dvema letoma zabeležili tri.

Karabinerskemu poveljstvu ni nihče prijavil tatvine tovornjakov, ukradenih motornih koles pa je bilo petnajst. Lani so tatovi ukrali 28 avtomobilov (predlanskim 39), drugih tatvin pa je bilo 931 (predlanskim 1057). Karabinjerji so lani

preverili istovetnost 78.892 ljudi, ustavili in pregledali so skupno 59.424 avtomobilov. Ovadili so 642 državljanov držav Evropske unije (predlanskim 546) in 511 italijanskih državljanov (predlanskim 504). Ovadili so tudi 142 tujcev iz držav izven EU, kar je precej več kot v letu 2011, ko so jih ovadili 89.

V lanskem letu je bilo aretiranec skupno 144, med njimi pa je bilo 16 državljanov držav izven EU, 60 italijanskih državljanov in 127 državljanov držav, ki so članice EU. V dvanajstih mesecih so karabinjerji zaradi kršitev prometnega zakonika naložili 2193 glob, obravnavali pa so 195 prometnih nesreč. 158 voznikov je vozilo pod vplivom alkohola ali pa mamil. Zaradi preprodaje prepoznavanih substanc so aretirali osem ljudi, 22 pa so jih prijavili. V petek zvečer pa so goriški karabinjerji ustavili državljan Avstralije in Američanke, ki sta se peljala s kombijem, ki sta ga najela v Nemčiji. Turista bi moral vozilo vrniti že prejšnji teden, nato pa sta se odločila, da bosta podaljšala svojo turbo po Evropi. Škoda le, da je nemško podjetje medtem prijavilo tatvino vozila, zato so ju morali karabinjerji prijaviti.

PD Podgora
Združenje cerkvenih pevskih zborov
Zveza slovenske katoliške prosvete
Slovenska zamejska skavtska organizacija

AŠZ Olympia
Slovenska skupnost
Krožek Anton Gregorčič

VABIJO

4. Božični dobodelni koncert v spomin na dr. Mirka Špacapana

Angelica Špacapan klavir in poezija
Solange Degenhardt in Robi Cotič recitacije

MlPZ Emil Komel vodi Damijana Čevdek

Skupina kitar SCGV Emil Komel vodi Martina Gereon

Slavnostni govornik Hadrijan Koršič
Petek, 11. januar 2013 ob 20.30,
župnijska cerkev sv. Justa v Podgori

GABRJE - Za dodatno obogatitev kulturnega življenja v vasi

Dom hočejo dokončati

Del denarja naj bi prišel od družbe Autovie Venete - Gabrci nameravajo kar sami zgraditi nov kiosk

Kulturni dom v Gabrjah

FOTO VIP

O Gabrjah, o dejavnostih tamkajšnjega društva Skala in o kulturnem domu, ki stoji na glavnem trgu v vasi ob Vipavi, smo velikokrat pisali. Gre za majhno vasico, ki šteje le kakih 130 duš, pa vendar v dejavnostih, ki so tam dobine domovinsko pravico, v ničemer ne zaostaja za mnogo večjimi kraji. Glavno stičišče vaškega življenja vsekakor predstavlja kulturni dom, ki ga je pred nekaj desetletji vaški skupnosti zapustila domačinka Antonija Kosič. Po njej so tudi poimenovali prireditveno dvorano, ki so jo domačini pridobili iz bivših hlevov velike kmetije.

Lastnik objekta je nepremičinska družba Alpe, upravljanje doma pa je bilo zaupano gabrskemu kulturnemu društvu Skala. To društvo sicer ni edini uporabnik stavbe, ker v njem imata sedež še krajevna krvodajalska sekcija in društvo slovenskih lovcev Doberdob. Prostore pa uporabljajo tudi za druge dejavnosti, kot so razni tečaji in vadba nekaterih športno-rekreacijskih zvrst. Društvo Skala pa je skoraj tri desetletja stalno prisotno s pevsko dejavnostjo. Tam namreč vadi domači moški pevski zbor Skala, ki se mu je v zadnjih letih pridružila še mladinska pevská skupina Neokortex. Ob pevskih dejavnostih pa se v

osrednji dvorani dogaja še marsikaj: proslave, predavanja, predstavitve knjig, koncerti, razstave in drugi dogodki različne narave. Za posvete, občne zbore in razna zasedanja je dvorana na voljo tudi krovnim organizacijam pokrajinskega in deželnega značaja. Skratka v domu se vsak dan nekaj dogaja.

Posebno živahno je v toplejših mesecih, ko se na igrišču zraven doma odvija nogometna dejavnost. Pred leti so marljivi Gabrci s postavo delželnih sredstev uredili travnato igrišče za mali nogomet, ga opremili z razsvetljavo, iz bivšega go-spodarskega poslopja pa so pridobili lepe in funkcionalne slaćilnice. Gabrje so tako postale kar pomembno športno središče, ki poleg odmernih pojedinih turnirjev v malem nogometu, dajo svoje igrišče na razpolago tudi športnemu društvu Sovodnje, ki tam opravlja treninge in tekme za svoje najmlajše nogometne upe.

Če se povrnemo k samemu domu, so pred leti delno usposobili tudi veliko dvorano, ki se nahaja v prvem nadstropju in je po kvadraturi večja od osrednje dvorane v pritličju. To veliko sobo Gabrci in drugi uporabniki doma koristijo za družabna srečanja, ki so na sporednu po večjih prireditvah. Če je slab vreme,

je ta dvorana kar prikladna tudi za prirejanje martinovanj in drugih vaških srečanj. Žal pa dvorana ni dokončana, ker je pri preuređitvenih delih celotno stavbe, v prejšnjih letih zmanjkal denarja. Dvorana ni ometana, nima oken, pa tudi podov še ni. Okna so zasilna in so prekrita z močnejo nylon folijo.

Med klepetom izpred nekaj dni, so nam člani družvenenega vodstva povedali, da bi radi čimprej uredili tudi to dvorano, da bi celoten dom končno dobil dostojnejši in privlačnejši videz. Prijpravljeni da so bili tudi vsi predračuni z višino sredstev, ki jih malo društvo vsekakor ne zmore. Povedali so nam tudi, da so v stalnem stiku z lastnikom stavbe in sovodenjsko občinsko upravo, ki naj bi tudi prispevala svoj delež k ureditvi gabrskega kulturno-športnega središča. Del denarja za to naj bi občina dobila od družbe Autovie Venete kot protivrednost in odškodnino za širitev avtocestnega odseka skozi in pod Sovodnjami. Sami Gabrci pa nameravajo urediti zunanj kiosk, ki stoji zraven nogometnega igrišča. Sedanji kiosk je v bistvu lesena baraka, društvo Skala pa namerava zgraditi zidan objekt, ki bo razpolagal z vsemi pripomočki, ki jih zahteva zelo stroga zakonodaja. (vip)

GORIŠKA - Stranke se lotevajo priprav na parlamentarne volitve

Ogrevajo motorje v pričakovanju na dokončna navodila iz Rima

Kandidate sta doslej izbrali le DS in SEL - V desni sredini nihče ne sili v ospredje

Parlamentarne volitve bodo 24. in 25. februarja, to se pravi čez manj kot dva meseca, krajevni politični veljaki pa se nanje v glavnem še niso začeli resnejše pripravljati, saj večinoma komaj ogrevajo motorje v pričakovanju na dokončna navodila rimske strankarskih vodstev. Izjemo predstavljalata Demokratska stranka in Svoboda, ekologija, levica (SEL), ki sta prejšnjo nedeljo izpeljali primarne volitve, s katerimi so njuni člani in somišljeniki že izbrali svoje kandidate.

DS določa vrstni red

Deželno vodstvo Demokratske stranke se bo sestalo danes in bo določilo nosilce in sestavo kandidatnih list. Izmed kandidatov iz goriške pokrajine naj bi februarja imel največ možnosti za izvolitev Giorgio Brandolin, bivši predsednik pokrajine in sedanji deželnih svetnik. Na kandidatni listi za poslansko zbornico bo predvidoma uvrščen na četrto mesto, kar naj bi mu zagotovilo izvolitev.

Med ostalimi goriškimi kandidati se za čim boljši izhodiščni položaj poteguje šolnica Laura Fasiola; na podlagi stranknih mehanizmov bi na kandidatni listi morala biti na devetem ali desetem mestu, zaradi česar bi imela minimalno možnost za izvolitev; v tem primeru bi morala upati, da bi bil eden izmed ostalih kandidatov, izvoljenih v Furlaniji-Julijski krajini, imenovan v vlado kot podstojnik (šušča se, da bi to mesto lahko zasedel Tržačan Ettore Rosato). Če pa bodo na listo uvrstili še kakega kandidata, vsiljenega iz Rima, bodo Fasiolovo uvrstili na enajsto ali celo dvajstvo mest, kar bi pomenilo, da bi goriška šolnica ne imela več konkretnih možnosti za izvolitev.

SEL: jutri končna odločitev

Od splošnega volilnega izida stranke SEL pa bo odvisna morebitna izvolitev Loredane Panariti iz San Piera, ki se je na primarnih volitvah uvrstila na drugo mesto. Panaritijeva bo predvidoma kandidirala za senat in bo uvrščena na drugo mesto kandidatne liste, katere nosilka bi morala biti naravovarstvenica Grazia Franscato. Ker pa njen kandidaturo vsiljujejo iz Rima, pri krajevnem vodstvu stranke SEL z njo niso ravno zadovoljni. To in druga vprašanja bodo zato razčistili med jutrišnjim zasedanjem deželnega vodstva stranke, med katerim bodo dokončno sestavili kandidatni listi in skušali uglasiti spor, do katerega je prišlo, potem ko je prejšnji teden deželnih koordinator stranke Giulio Lauri ponudil svoj odstop.

Forum za Ingroj?

Jutri se bodo v Palmanovi sestali predstavniki Komunistične prenove, Italijanskih komunistov, Zelenih in Italije

Če bo Giorgio Brandolin uvrščen na četrto mesto kandidatne liste DS za poslansko zbornico, ima izvolitev že skoraj v žepu

BUMBACA

Federico Vidic je iz Demokratske stranke predsednik Montiju; v njegovo koalicijo skuša privabiti še druge bivše člane Marjetice

FOTO P.D.

Roberto Criscitiello (SKP) upa, da se bodo levica stranke predstavile s skupnim zavezništvom tudi na deželnih volitvah

BUMBACA

Giulio Tavella je včeraj zahteval, naj Ljudstvo svobode na prva mesta kandidatnih list za senat in poslansko zbornico uvrsti enega goriškega kandidata

FOTO P.D.

V FLI niso vsi zadovoljni

Tudi na Goriškem se bodo morale levostranske in desnosredinske stranke soočiti z novim političnim subjektom, ki bo obema jemal glasove, s sredinsko koalicijo, ki podpira kandidaturo Maria Montijja za predsednika vlade. Zavezništvo sestavlja Montijeva občanska lista, UDC in FLI. »Čakali smo na odločitev iz Rima glede list, zdaj se bomo začeli dogovarjati glede kandidatur,« pojasnjuje Stefano Cosma iz stranke FLI,

ki bo verjetno kandidat na listi za poslansko zbornico, morda celo na drugem mestu. Cosma sicer cilja tudi na aprilske deželne volitve, na katerih je prepričan, da bi imel ob dobrem volilnem uspehu svoje stranke realne možnosti za izvolitev. Pri stranki FLI se pa vsi ne strinjamjo s podporo Montiju. Včeraj je z mesta pokrajinskega koordinatorja odstopil Alessandro Marega, ki ne bo podprt vladu »tehnikov in profesorjev.«

Privlačni Monti

Še najbolj zanimivo bo tako na deželnih ravnih kot na Goriškem določanje kandidatov Montijeve občanske liste. Na stran predsednika vlade je že predsedel 27-letni Federico Vidic, ki je uradno še član Demokratske stranke in njenega goriškega vodstva, pred leti pa je vodilne funkcije klub svoji mladosti opravljal pri goriški Marjetici. Vidic je že odprl spletino stran, s katero poudarja, da se je odločil za Montija, ker verjame, da lahko le on

spremeni Italijo. Krožijo govorice, da Vidic dvori še nekaterim bivšim članom Marjetice in jih skuša zvabiti na Montijev stran. Med njimi naj bi bili deželnih svetnik Demokratske stranke Franco Brussa, ki mu rimske stranki vodstvo ni dovolilo udeležbe na primarnih volitvah za parlament, župan iz Medeja Alberto Bergamin in bivši krmenski župan Maurizio Paselli, ki je bil svojčas deželnih svetnik; izvoljen je bil na listi Občanov Riccarda Illyja, ki je v prejšnji dneh tudi sam izrekel podporo Montiju.

SSk izbira zaveznike

Dogovori glede zavezništev potekajo na deželnih ravnih, vsekakor pa bo tudi pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti zavzelo svoje stališče glede tega vprašanja med svojim jutrišnjim zasedanjem. »Pojavili so bomo o možnosti sodelovanja z Montijevim listom oz. o potrditvi dosedanjega volilnega dogovora z Demokratsko stranko, za katerega smo sicer pričakovali, da bo prej dosežen,« pravi pokrajinski tajnik SSK Julijan Čavdek in napoveduje, da bodo jutri glede vprašanja zavezništev zavzeli stališče, ki ga bodo nato posredovali deželnemu tajništvu in deželnemu svetu, saj sta tva dva strankina organa pristojna za sprejemanje odločitev glede parlamentarnih in deželnih volitev.

Čavdek dalje razlagajo, da so za Slovensko skupnost ključnega pomena zlasti aprilske deželne volitve, kar bodo seveda upoštevali pri vseh svojih nadaljnjih odločitvah in izbirah. (dr)

Začetek razprodaj v Gorici

BUMBACA

Začetek razprodaj brez gneče

Zimske razprodaje se so včeraj v Tržiču in Gorici začele brez gneče po trgovinah, tako da se kupcem med iskanjem blaga in obutve po znižani ceni ni bilo treba prerahati. Da ne bo navalna, je bilo treba pričakovati, saj so številni tržički in goriški trgovci začeli izvajati promocijske pobude že v začetku decembra; takrat so cene znižali za dvajset odstotkov, po božiču pa so popusti segali tudi do petdeset odstotkov začetne cene.

Z razliko od zadnjih let letos ni bilo posebnih spremjevalnih pobud, ki bi ljudi še dodatno privabilo v mestni središči. Ne v Gorici in niti v Tržiču ni bilo pouličnih glasbenih nastopov ali otroških delavnic, ki so zaznamovale zadnje poletne razprodaje. Trgovci vsekakor pričakujejo, da si bodo kupci vzeli čas za obisk njihovih trgovin tudi v prihodnjih tednih; trgovci namreč v zadnjih letih opažajo, da kupci ne navlijo v trgovine vsi naenkrat takoj po začetku razprodaj, pač pa svoje nakupe opravijo tudi v naslednjih tednih, pri čemer so zaradi krize pazljivejši in kupijo le, kar res potrebujete.

Jutri vpisovanje na izlete Primorskega dnevnika

Vpisovanje na izlete Primorskega dnevnika bo v Trstu in Gorici jutri, 7. januarja, od 9. do 13. ure. V Trstu bo vpisovanje na sedežu Primorskega dnevnika v Ulici Montecchi, v sejni dvorani v četrttem nadstropju, v Gorici pa bodo prijave sprejemali v Kulturnem domu v Ulici Brass. Kot je bilo že objavljeno v božični številki Primorskega dnevnika 23. decembra, bo agencija Aurora vpisovala na izlete v Oman, London in na jezero Maggiore, agencija Last&First minute Adriatica.net na izlet v Ukrajino, agencija Adriatica srl pa na izlet na Švabsko in Bavarsko. Če cena plačil presega tisoč evrov mora biti plačilo opravljeno s čekom, kreditno kartico ali bančnim nakazilom. Vse potrebine podatke za bančno nakazilo bodo zainteresirani dobili ob vpisu.

Prost vstop v muzeje

Danes, 6. januarja, bo vstop v goriške Pokrajinske muzeje prost. Pinakoteka v palači Attems Petzenstein bo odprta od 10. do 17. ure, arheološka zbirka, muzej prve svetovne vojne ter muzej mode in umetne obrti v grajskem naselju pa med 9. in 19. uro.

Odprt podjetje Letrika Sol

Družbi Letrika in Cosylab sta ustanovili skupno podjetje Letrika Sol. Podjetje, v katerem ima vsaka polovični delež, je namenjeno skupnemu razvoju, proizvodnji in trženju solarnih mikroinverterjev ter njihovemu povezovanju v pametna električna omrežja, je na spletni strani Ljubljanske borze objavila Letrika. Mikroinverterji so elektronske naprave, ki se uporabljajo za pretvorbo enosmerne napetosti v izmenično predvsem na malih sončnih elektrarnah, pojasnjujejo v šempetrski Letriki, nekdajni Iskri Avtoelektriki. »Podjetji na ta način dolgoročno združuja kompetence na hitrorastem trgu zelenih energij,« so zapisali in dodali, da bo na novo podjetje prenesen del zaposlenih s potrebnimi kompetencami iz obeh podjetij. Proizvodi se bodo tržili pod blagovno znamko Letrika, proizvodnja pa bo potekala v Letriki. Družba je tudi sporočila, da je bila 2. januarja v sodni register vpisana spremembfirme družbe Iskra Avtoelektrika, ki se po novem imenuje Letrika. Spremenili so tudi firme slovenskih družb v skupini. Iskra Avtoelektrika livariva Komnen je Letrika Komen, Iskra Bovec je Letrika Bovec, Iskra Asing je Letrika Asing, Iskralab pa je Letrika Lab. Letrika je ločeno tudi objavila, da je od Slovenske odškodniniske družbe prejela obvestilo, da je bil 20. decembra lani sklenjen sporazum o skupnem nastopu pri prodaji delnic družbe. Sporazum se nanaša na 868.393 delnic, ki skupaj predstavljajo 53,99 odstotka osnovnega kapitala. Sporazum so podpisali Nova Ljubljanska banka, Modra zavarovalnica, Sod, Nova Kreditna banka Maribor, NFD in Triglav sklad. (sta)

Prizadetost v Mittelmodi

»Smo zelo zaskrbljeni, saj je bil Vittorio naš prijatelj.« Tako je včeraj povedal Maurizio Tripani, tajnik tekmovanja za mlade modne kreatörje Mittelmoda, potem ko je izvedel, da je v Venezueli podjetnik Vittorio Missoni strmoglavl z letalom, na katerem so bili še drugi trije italijanski državljanji. Missoni je bil več let v upravnem odboru tekmovanja Mittelmoda, nekajkrat je bil tudi član žirije. »Vedno nam je bil na razpolago, tudi zaradi družinskih vezi z našimi kraji,« je še povedal Tripani.

prej do novice
www.primorski.eu

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2 PRI SV. ANI, UL. GARZAROLLI 154, TEL. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, TRG MONTESANTO 1, TEL. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), UL. XXIV MAGGIO 70, TEL. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), DREVORED GARIBALDI 3, TEL. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, TRG REPUBLIKE 16, TEL. 0481-410341.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: »Štiri letni časi« (Vinko Möderndorfer) v soboto, 26. januarja, ob 20. uri premiera in v nedeljo, 27. januarja, ob 17. uri abonmajska predstava, nastopa PD Štandrež-dramski odsek, režija Jože Hrovat; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

GLEDALIŠKO DRUŠTVO KONTRADA KANAL vabi v nedeljo, 13. januarja, ob 17. uri na gledališko predstavo »Komedija ljubezni« (Noel Coward) v izvedbi KPD Planina (Sele/Zell - Avstrija); predprodaja abonmajske izkaznice v TIC-u v Kanalu, posamezne vstopnice uro pred predstavo.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - goriška sezona: 14. januarja, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici »Alma Ajka« (Maja Gal Štromar).

V GLEDALIŠČU VERDIV GORICI: v pondeljek, 7. januarja, ob 18. uri v Mavriji dvorani uvodni govor Tullia Svetinija, docenta Univerze za tretjo starost iz Gorice, o premieri »Cyano De Bergerac«; v torek, 8. januarja, ob 20.45 dejavnostna premiera »Cyano De Bergerac« (Edmond Rostand), nastopajo Alessandro Preziosi, Valentina Cenni, Emiliano Masala, Massimo Zordan, Marco Canuto in mladi igralci Link Academy (»Proza«); informacije in predprodaja pri blagajni gledališča v Ul. Garibaldi, 2/a - tel. 0481-383601/383602), več na www3.comune.gorizia.it/teatro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU: v četrtek, 17. januarja, ob 21. uri »I am not a Penguin«, napisal in nastopa John Peter Sloan; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča, Ul. Ciotti 1 v Gradišču, tel. 0481-969753; več na www.artistiassociatigoriazita.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: v četrtek, 10. januarja, ob 21. uri »Cin-ci là«, nastopajo Elena D'Angelo, Umberto Scida, Armando Carini in Compagnia Italiana di Operetta (»Sipario musica«). V nedeljo, 13. januarja, ob 16. uri »Il suonatore meraviglioso«, za otroke med 4. in 7 letom starosti (»Sipario ragazzi«); informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča, Ul. Nazario Sauro 17 v Krminu, tel. 0481-630057; več na www.artistiassociatigoriazita.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: v sredo, 9. januarja, ob 20.45 koncert kitarista Emanuele Segreja; v petek, 11. januarja, ob 20.45 v sklopu niza »contrAZIONI« predstava »Brat (Fratello) - Cantieri per un'opera rom« v originalnem jeziku s prevodom v videoprojekciji; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (tel. 0481-494664), v Tic-ketpointu v Trstu, v knjigarni Antonini v Gorici in v uradilih ERT v Vidmu; več na www.teatromonfalcone.it.

V OBČINSKIM DVORANI FARI (Ul. Zorutti) bo v petek, 11. januarja, ob 20.45 v sklopu gledališke revije »In vino reicitas« gledališka predstava »La succera buonanima« (Georges Feydeau), nastopa nastopa kulturno združenje Teatrobàndus iz Trsta. V petek, 25. januarja, ob 20.45 »Travolte da un insolito destino nell'azzurro mar Egeo« (Mauro Fontanini), nastopa skupina Collettivo Terzo Teatro; vstop prost.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: četrtek, 10. januarja ob 20. uri »Bogastvo« (Aristofan), informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

ZIMSKE ZGODE v sklopu niza Zimskih popoldnevov v organizaciji CTA

v gledališču Verdi v Gorici v soboto, 19. januarja, ob 16.30 »Il pesciolino d'oro«; informacije v uradnih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: v soboto, 12. januarja, »Storia di Pinocchio«, gledališka skupina Compagnia Teatrali Mattioli; informacije v uradnih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

Razstave

11. RAZSTAVA JASLIC NA SV. GORI z ročno izdelanimi jaslicami tudi otrok iz otroškega vrtca v Pevmi in osnovne šole v Bračanu bo odprta še danes, 6. januarja, od 9. do 18. ure.

V POKRAJINSKIH MUZEJIH V PALAČI ATTEM v Gorici je na ogled razstava združenja Prologo z naslovom »Profezie«. Razstavlajo bodo Rosano Bertolo, Antonio Colmar, Ivan Crico, Lia Del Buono, Alfred de Locatelli, Paolo Figar, Sergio Figar, Maurizio Frullani, Paola Gasparotto, Arianna Gasperina, Maurizio Gerini, Alessandra Ghiraldelli, Francesco Imbimbo, Silvia Klainscek, Damjan Komel, Claudio Mrakic, Stefano Ornella, Alessio Russo, Nika Šimac, Franco Spanò, Lara Steffe; s prostim vstopom do 6. januarja, 10.00-17.00.

»JUKE BOX & THE BEATLES. EXPO ANNI '60: OGGETTI, IMMAGINI, SUONI E INCONTRI je naslov razstave, ki je na ogled v muzeju Sv. Klare na vogalu med Korzom Verdi in Ulico Sv. Klare v Gorici. Ob razstavi bodo potekale tudi filmske projekcije: vsak četrtek ob 17.30 »I ragazzi del Juke Box« Lucia Fulcija; vsak petek ob 17. uri »Yellow Submarine« in dokumentarec Giannija Bischiacha o Beatlesih iz leta 1963; vsako soboto ob 10.45 »Juke Box« in ob 17. uri restavriran »Magical Mystery Tour«; vsako nedeljo ob 16.10 »George Harrison: Living in the Material World«. Na ogled bo do 13. januarja s prostim vstopom ob četrtih in petkih 16.00-19.30, ob sobotah in nedeljah 10.30-12.30 in 16.00-19.30.

»DUKE BOX & THE BEATLES. EXPO ANNI '60: OGGETTI, IMMAGINI, SUONI E INCONTRI je naslov razstave, ki je na ogled v muzeju Sv. Klare na vogalu med Korzom Verdi in Ulico Sv. Klare v Gorici. Ob razstavi bodo potekale tudi filmske projekcije: vsak četrtek ob 17.30 »I ragazzi del Juke Box« Lucia Fulcija; vsak petek ob 17. uri »Yellow Submarine« in dokumentarec Giannija Bischiacha o Beatlesih iz leta 1963; vsako soboto ob 10.45 »Juke Box« in ob 17. uri restavriran »Magical Mystery Tour«; vsako nedeljo ob 16.10 »George Harrison: Living in the Material World«. Na ogled bo do 13. januarja s prostim vstopom ob četrtih in petkih 16.00-19.30, ob sobotah in nedeljah 10.30-12.30 in 16.00-19.30.

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 »Ralph Spaccatutto«; 17.10 - 19.45 - 22.15 »The Master«.

Dvorana 2: 15.15 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »La migliore offerta«.

Dvorana 3: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »Vita di Pi«.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 »Ralph Spaccatutto«; 17.10 - 19.45 - 22.15 »The Master«.

Dvorana 2: 15.15 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »La migliore offerta«.

Dvorana 3: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »Vita di Pi«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.20 - 19.50 - 22.10 »Jack Reacher - La prova decisiva«.

Dvorana 2: 15.00 - 17.30 »Vita di Pi« (digital 3D); 19.50 - 22.10 »La regola del silenzio«.

Dvorana 3: 15.15 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »La migliore offerta«.

Dvorana 4: 18.15 - 20.15 - 22.15 »Mai stati uniti«; 16.15 »Ralph Spaccatutto«.

Dvorana 5: 17.10 - 19.45 - 22.15 »The Master«; 15.30 »Sammy 2 - La grande fuga«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.10 - 19.45 - 22.15 »The Master«.

Dvorana 2: 17.45 - 20.00 - 22.15 »La migliore offerta«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Vita di Pi«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 19.50 - 22.10 »Jack Reacher - La prova decisiva«.

Dvorana 2: 17.30 »Vita di Pi« (digital 3D); 19.50 - 22.10 »La regola del silenzio«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.15 »La migliore offerta«.

Dvorana 4: 18.00 - 20.15 - 22.15 »Mai stati uniti«.

Dvorana 5: 17.10 - 19.45 - 22.15 »The Master«; 15.30 »Sammy 2 - La grande fuga«.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKIJENCEV

za Gorisko prireja 7-dnevni izlet v Pariz od 18. do 24. maja za ogled najpomembnejših kulturno-zgodovinski posebnosti. Vpisovanje ob sredah od 10. do 11. ure na družvenem sedežu v Gorici na korzu Verdi 51/int. do zasedbe mest na avtobusu. Na račun 300 evrov. Udeleženci morajo imeti ob vpisu veljavni dokument za tujino.

PD RUPA-PEČ vabi na tradicionalni izlet od 22. do 29. avgusta na Portugalsko (od Lizbone, Fatime do Santiaga di Compostela); informacije po tel. 0481-882285 (Ivo Kovic).

V GALERIJI SPAZZAPAN v Gradišču (Ul. Marziano Ciotti 51, spazzapan@gmail.com) je na ogled razstava Wertherja Toffolonija z naslovom »Per sedersi«; do 14. aprila ob torkih, sobotah in nedeljah 10.00-19.00, ob sredah, četrtkih in petkih 15.00-19.00.

Koncerti

ZSKP, PD PODGORI, ZCPZ-GORICA,

SZSO-Gorica, AŠZ Olympia, SS in krožek Anton Gregorčič vabijo na 4. dobrodelni božični koncert v spomin na Mirka Špacapana v petek, 11. januarja, ob 20.30 v cerkvi Sv. Justa v Podgori. Dobrodelni izkupiček bo namenjen neprofitnemu društvu »Paliativna oskrba - Mirko Špacapan ljubezen za vedno« iz Vidme, ki nuditi pomoč pri paliativni negi za onkološke bolnike.

OBČINA SOVODNJE vabi na tradicionalno »Novoletno srečanje«, ki bo v občinski telovadnici nedeljo, 13. januarja, ob 18. uri. Nastopajo domače pevske in plesne skupine. Na programu bo tudiodelitev prispevkov kulturnim in športnim društvom ter skupna zdravica.

ZSKD IN USCİ vabi na koncert »Nativitas - Božična pesem in tradicija v prostoru Alpe Adran«, ki ga organizira SKRD Jadro in ŽePZ iz Ronz na naslovom »Pozdrav novemu letu« v nedeljo, 13. januarja, ob 15.30 v cerkvi Sv. Lovrenca v Ronkah.

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rodolfo Lipizer v deželnem avditoriju v Gorici: v petek, 25. januarja, ob 20.45 bosta nastopila pianista Bruno Cannino in Antonio Ballista; predprodaja vstopnic pri agenciji IOT v Gorici, informacije na lipizer@lipizer.it in www.lipizer.it.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 »Ralph Spaccatutto«; 17.10 - 19.45 - 22.15 »The Master«.

Dvorana 2: 15.15 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »La migliore offerta«.

Dvorana 3: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »Vita di Pi«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.20 - 19.50 - 22.10 »Jack Reacher - La prova decisiva«.

Dvorana 2: 15.00 - 17.30 »Vita di Pi« (digital 3D); 19.50 - 22.10 »La regola del silenzio«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.15 »La migliore offerta«.

Dvorana 4: 18.15 - 20.15 - 22.15 »Mai stati uniti«; 16.15 »Ralph Spaccatutto«.

Dvorana 5: 17.10 - 19.45 - 22.15 »The Master«; 15.30 »Sammy 2 - La grande fuga«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.10 - 19.45 - 22.15 »The Master«.

Dvorana 2: 17.45 - 20.00 - 22.15 »La migliore offerta«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Vita di Pi«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 19.50 - 22.10 »Jack Reacher - La prova decisiva«.

Dvorana 2: 17.30 »Vita di Pi« (digital 3D); 19.50 - 22.10 »La regola

SVETOGORSKA ČETRT - Turistična kmetija Silicanum spreminja ponudbo

V Gorici prvi kmečki dom za starejše občane

Turistična kmetija Silicanum

BUMBACA

ROMJAN - Napoved letošnje »seime«

Še bo kriza

Danes koledovanji na Vrhu in v Števerjanu, v Štandrežu pa žive jaslice

Kresovanje v Romjanu je tudi letos priklicalo množico ljudi

BONAVENTURA

Na predvečer Treh kraljev so včeraj v Laškem zagoreli kresovi, ki jim domaćini pravijo »seime« in jim pripisujejo poganske korenine. Kot po tradiciji so najvišjega prižgali na vzpetini za Romjanom, kjer je veter potisnil dim najprej proti jugu, nato pa proti zahodu, kar naj bi po ljudskem izročilu napovedovalo slabe čase.

Udeleženci kresovanja so ugotovljali, da se bo spričo pesimistične napovedi letošnje »seime« gospodarska kriza še nadaljevala, zato pa bo treba na boljše čase čakati do prihodnjega leta. Kot običajno je kresovanje priredila romška civilna zaščita, »seimo« je prižgal podžupan Livio Vecchiet. Kresovi so sinči zagoreli tudi v Škočjanu, Pierisu, Selcah, kjer so zbiralni prispevki v dobrodelne namene, in Foljanu, kjer so med prisotnimi delili figov kruh.

Potem ko so včeraj kresovanje predeli tudi pri Kazermah, v severnem delu Gorici, bo danes kres zagorel v Stražah; prižgali ga bodo ob 19.30 na tradicionalnem prizorišču ob križišču med ulicama Bauzer in Kociancic.

V Števerjanu in na Vrhu bodo danes obnovili starodavni običaj koledovanja. Na Vrhu se bo koledovanje začelo dopoldne, ko se bodo krajevni fantje zbrali na sedežu kulturnega društva Danica in nato krenili na pot. Kot veleva tradicija, bodo vrhovski koledniki v vsaki hiši zapeli koledniško pesem. Obhod vseh vrhovskih domačij bo trajal do mraka, zaključil pa se bo z družabno večerjo na sedežu domačega društva. Po Števerjanski občini bosta danes koledovali dve skupini treh kraljev, ki se bosta na obhod vseh zaselkov in domačij števerjanske občine odpravili po maši; prostovoljni prispevki, ki jih bodo zbrali, bodo šli v dobrodelne namene.

Pastoralna enota Soča-Vipava in prosvetno društvo Štandrež pa prirejata danes ob 17. uri v štandreški cerkvi uprizoritev Živil jaslic; nastopili bodo veroučenci, starši in gledališki igralci, sledila bo kantata Slovenski Božič Matije Tomca, nastopajo mešani pevski zbor in otroški pevski Podnanos z orkestrom.

V severnem delu Gorice bo čez dva meseca začel delovati prvi kmečki dom za starejše občane v Italiji. Odprla ga bosta Adriano Podversic, ki je pred nekaj leti prevzel kmetijo svojega očeta Antona na Solkanskem polju, in njegova žena Cinzia Olivo. Zakonca sta sklenila, da bosta v kmečki dom spremenila prostore turistične kmetije Silicanum, ki sta jo leta 2009 zagnala v Ulici Scigli.

»Na tem projektu delava kar nekaj časa, približno pol drugo leto. Spodbudilo naju je sprejetje zakona, ki dopušča kmetijam, ki razpolagajo s primernimi objekti in osebjem, da nudijo tudi socialne storitve, na primer varstvo otrok oz. vrtec na kmetiji, dejavnosti za odvisnike ali pomoč starejšim občanom. V Italiji že deluje nekaj socialnih kmetij, v glavnem pa so odprte le čez dan, medtem ko bodo gostje pri nas prenočevali. Tu bodo lahko imeli tudi stalno bivališče,« je povedala Olivova, Podversic pa je pojasnil, da se za novo ponudbo nista odločila, ker bi kmečki turizem slabost posloval - število nočitev je iz leta v leto naraščalo, rahel upad sta v zadnjih mesecih zabeležila le pri obisku gostilne -, temveč zato, ker sta si že lela nekaj več »stabilnosti«. »Obseg dela na turistični kmetiji močno niha. Zgodi se, da imaš deset mesecev toliko gostov, da bi potreboval dodatno osebje, v določenih mesecih pa je obiskov zelo malo. S tega vidika bo z domom načrtovanje dela veliko lažje, saj bomo že vnaprej vedeli za število gostov,« je povedal Podversic.

Kmečki dom za starejše občane bodo predvidoma odprli prvega marca. Ker gre v Italiji za pionirsko pobudo, sta morala zakonca Podversic premostiti marsikatero oviro, tako birokratsko kot tudi politično, za tehnično pomoč pa sta se obrnili na podjetje Impresa verde zvezze Coldiretti. »Sprejeli bomo lahko do 24 gostov, ki jim bomo nudili zajtrk, koso in večerjo. Na voljo jim bomo podnevi in ponoči, saj bo-

mo ob sedanjih dveh uslužencih zaposlili dodatnih osem ljudi, ki imajo že izkušnjo na področju oskrbe starejših. Prirejali bomo tudi razne dejavnosti in ekskurzije. Ker smo zasebna ustanova in nismo povezani z javnim zdravstvenim sistemom, bomo lahko sprejemali le goste, ki so samostojni, v primeru, da bodo potrebovali zdravniško pomoč, pa bomo angažirali zunanje profesionalce. Gostje bodo samoplačniki,« sta povedala Olivova in Podversic, ki že beležita precejšnje zanimanje: »Čeprav kmečkega doma se nismo odprli, smo že podpisali nekaj pogodb. Ciljamo predvsem na goste iz Goriske, a tudi iz širšega prostora.«

Klub temu, da bo treba domu posvečati kar nekaj energije, bo temelj dejavnosti družine Podversic tudi v bočno ostala kmetija. Tako kot doslej bodo prodajali vino, oljčno olje, zelenjavno (med drugim gojijo gorški radič oz. »gorško vrtnico«) in druge domače proizvode, ki jih bodo seveda uporabljali tudi pri pripravi hrane za goste. »Če si bodo kaj zaželeti, jim bomo skušali ugorditi. Naš cilj je, da bi se gostje počutili kot doma. Iz družinske izkušnje namreč vemo, kako je pomembno, da se oseba, ki potrebuje pomoč in družbo, počuti udobno in sproščeno,« sta poudarila zakonca in pristavila, da sprva nista imela v mislih kmečkega doma za starejše ljudi: »Ker ima najin 23-letni sin zdravstvene težave, sva si že lela odpreti središče za prizadete. Žal pa sva naletela na ostro nasprotovanje nekaterih ustanov. Ovire so bile nepremostljive, zato sva morala pobudo, ki nama je bila najbolj pri srcu, naposled opustiti. Sklenila pa sva, da klub temu izpeljeva projekt, ki bo imel tudi socialno vrednost. Seveda je odprtje kmečkega doma za starejše osebe v interesu naše družine - od nečesa je treba vendar živeti -, že lela pa sva si, da bi bila naša dejavnost tudi družbeno koristna.«

Aleksija Ambrosi

SOVODNJE - Občina

V novo leto z večjim zagonom in prireditvijo

Sovodenjska občina je v novo leto vstopila z novim zagonom. Decembra je namreč zaposlila dodatna uslužbenca za nedoločen čas, s pomočjo katerih bo lahko premostila težave, ki jih je v zadnjih letih imela zaradi kadrovske podiranjenosti.

»Občini sta že več časa primanjivala dva uslužbenca. Pred leti, ko se je upokojil eden izmed treh občinskih delavcev, je uprava sklenila, da prosto delovno mesto izkoristi za okrepitev racunovodskega urada, ki je bil podprt. To delovno mesto je 1. decembra lani zapolnil Adam Pahor, ki je zaposlen s krajšim delovnim časom. Pogodbo z uslužbenko, s katero smo zapolnili drugo mesto, ki je ostalo nezasedeno od septembra 2011 zaradi spremembe službenega mesta prejšnje uradnice, pa smo podpisali 31. decembra. To mesto je prevzela domačinka Danja Bagon, ki je nazadnje delala na občini v Medeji,« je povedala sovodenjska županja Alenka Florenin in izrazila zadovoljstvo, ker bo občina po dolgem času lahko ponovno računalna na polno število uslužencev: »Pomanjkanje sredstev ni edini problem, ki bremeni delovanje občine. Težave nam je doslej povzročalo tudi pomanjkanje osebja, zaradi katerega smo se morali osredotočiti na najpomembnejše in najnovejše storitve, dodatnih in ambicioznjih projektov pa si nismo mogli privoščiti. Zdaj, ko so vsa mesta krita, bo delovanje občine še bolj učinkovito.« Z zaposlitvijo novih uslužencev, je pripomnila Floreninova, pa se je na županstvu pojavil problem prostorske stiske. Zaradi tega je bila selitev zdravniške ambulante v spodnje prostore občinske telovadnice, ki je potekala v minulih dneh, nujno potrebna. Spodnje prostore telovadnice je občinska uprava že pred časom primerno urenila ravno zato, da bi lahko v njih potekali zdravniški pregledi in druge zdravstvene storitve, ki jih izvaja zdravstveno podjetje.

Občina Sovodnje ima zdaj skupno 11 uslužencev, katerim gre pristeti še posebne pogodbe, ki jih sklepajo za zagotavljanje prevajalske storitve (s sredstvi iz zakona št. 38/2001) in delovanja knjižnice. Dodatne uslužbine zaposlujejo začasno preko raznih projektov, npr. družbeno koristnih del.

Novo leto se je za sovodenjsko upravo začelo tudi v znamenju priprav na tradicionalno novotvorno prireditve, ki bo v nedeljo, 13. januarja, ob 18. uri v občinski telovadnici. »Letošnje srečanje bo posebno, saj smo sklenili, da ne bomo vabili zunanjih izvajalcev. Dogodek bodo oblikovala domača društva s plesnimi in pevskimi točkami,« je povedala Floreninova in spomnila, da so sredstva, ki bi jih lahko uporabili za plačilo honorarjev gostujučim glasbenikom, raje namenili krajevnim kulturnim in športnim društvom. (Ale)

NOVA GORICA - V torek odprtje razstave Prinčičev »Jaz« v Rotundi gledališča

Le pred nekaj dnevi se je začela razstava treh mladih predstavnici slovenskega goriškega fotografskega kluba Skupina75 - Katarine Pittoli, Tamare Puc in Slavice Radinja, ki se bo v novogoriški Rotundi predstavljal še en član tega fotokrožka. S svojimi stvaritvami, ki nosijo naziv »Jaz«, se bo predstavil Boris Prinčič, ki ima za sabo kar pestro razstavno dejavnost.

V novogoriški Rotundi, ki je del stavbe Slovenskega Naravnega gledališča, bo Boris Prinčič na ogled postavil niz fotografij večje-

ga formata v obliki barvne abstrakcije, ki je kot izhodišče zanje našel v človeškem obrazu. Leto je prikazal na svojevrsten način. Obrise obrazov je namreč prekril s tančico in ga tako z umetniškim pristopom ločil od zunanjega sveta.

Boris Prinčič bo predstavil prof. Joško Prinčič, dober poznavalec fotoumetnosti in tudi sam ustanovitelj goriškega fotokrožka Skupina75. Odprtje razstave fotografij Borisa Prinčiča bo v torek, 8. januarja, ob 18. uri.

Fotografska razstava:

Boris Prinčič

Jaz

Rotunda SNG Nova Gorica

Torek 8.1.2013 ob 18. uri

FELIKS WIESER, PREDSEDNIK ZVEZE BANK IZ CELOVCA

Alpsko jadranski prostor priložnost tudi v času krize

IVAN LUKAN

Minilo leto 2012 je bilo tudi na Koroškem oz. v Avstriji dokaj razburljivo – ne samo na političnem, tudi na gospodarskem področju. O gospodarskem položaju in razvoju slovenske manjšine v Avstriji, o problemih, dosežkih in perspektivah gospodarstva v alpsko-jadranskem prostoru ter o povsem zapletenih političnih situacijah je na vprašanja Primorskega dnevnika odgovarjal podjetnik, predsednik upravnega odbora Zveze Bank in podpredsednik Slovenske gospodarske zveze (SGZ) v Celovcu, dipl. inž. Feliks Wieser.

Gospod Wieser, kako po izteku leta 2012 ocenjujete položaj slovenskega gospodarstva na Koroškem in kakšne so njegove perspektive za leto 2013?

Težko je eksaktно definirati, kaj je slovensko gospodarstvo na Koroškem, kajti skoraj vsa podjetja, ki delujejo v južnem delu Koroške, kažejo elemente slovenštine ali vsaj dvojezičnosti. Koroška je mala dežela z malo več kot pol milijona prebivalci in po svoji geografski legi bolj usmerjena proti jugu – se pravi proti Sloveniji in Furlaniji. Južni krajini (FJK) kot proti severu. Nesporno pa je, da je nasilna germanizacija tega prostora skozi stoletja dušila in uničevala ustvarjalnost tu živečega prebivalstva. Nacionalni konflikti in poskusi nadvladave enega naroda nad drugim so prizadejali ljudem in regiji ogromno, lahko bi rekli, ne-popravljivo gospodarsko, kulturno in vsestransko škodo.

Velik problem – vsaj zame – predstavlja pomanjkanje etike v gospodarstvu. Že britanski filozof Jeremy Bentham je zapisal „dobro je, kar je koristno“. Prav zaradi neetičnega postopanja političnih in gospodarskih predstavnikov dežele Koroške je lahko nastal velikanski korupcijski šandal okoli Hypo Alpe-Adria banke. Kajti izvoljeni politiki, ki bi morali probleme reševati, so jih še omogočili in so s tem postali sami največji problem dežele Koroške.

Če pogledamo na „slovensko“ gospodarstvo, lahko rečemo, da so se v letu 2012 krepile vse tiste koroške in koroško-slovenske privatne gospodarske inicijative, ki so imele jasno vizijo delovanja in ustvarjanja v alpsko-jadranskem prostoru. Posebno vlogo v tem prostoru igrajo koroško-slovenske zadružne oblike gospodarjenja, to so Banke – Posojilnice, združene pod strehom Zveze Bank in druge zadruge. Šentjakobska Posojilnica je letos praznovala svojo 140. obletnico, Ziljska pa 120. obletnico.

Poleg tega se je na Koroško doseglo vrsto podjetij iz Slovenije in celo iz Hrvaške in drugih delov bivše Jugoslavije ter tudi iz Italije. Vse te aktivnosti so seveda koristile koroški deželi kot celoti. Tak pričakujemo tudi v letu 2013, kajti široko odprta meja in priložnosti, ki izhajajo iz tega, omogočajo kreativnim podjetjem in posameznikom, da razvijajo nove gospodarske pobude.

Sodelovanje čez mejo z Republiko Slovenijo in z ostalim zamejstvom, še posebej z Slovenci v Italiji, v obliku projektor in drugih čezmejnih pobud, postaja vse močnejši steber tega sodelovanja.

V sodelovanju s Slovenijo doživljamo v zadnjih letih vrsto novih, zelo uspešnih pobud. Povezujemo se univerze, občine in mesta, ki vodijo celo vrsto projektov. Povezujemo se kulturne inštitucije in tudi številna društva na najrazličnejših področjih razvijajo nove oblike sodelovanja. Pri gospodarskem povezovanju tu še posebej izstopa Slovenska gospodarska zveza (SGZ).

SGZ je v zadnjih letih razvila in uresničila celo vrsto čezmejnih projektov, ki jih podpira tudi Evropska unija. To predvsem s Slovenijo (Alpe-Adria Holz-Les, Tu smo doma, ...), a tudi z rojaki v Italiji se je sodelovanje pozivilo. Tu mislim na SDGZ (Slovensko deželno gospodarsko združenje). Konkretno na skupen projekt, „Tu smo doma“, na stalno izmenjavo informacij in mnenij, itd. Celo z južnimi Tirolci poteka projekt o vlogi zadrag in zadružništva v danšnjem času.

Feliks Wieser (62), rojen v Slovenjem Plajberku, gorski vasici v Karavankah, je obiskoval Slovensko gimnazijo v Celovcu, študiral agronomijo in ekonomijo v Ljubljani, je bil direktor tovarne celuloze Obir v Železni Kapli (mešano avstrijsko-slovensko podjetje) in je od 1990 direktor in solastnik podjetja Drava Trading GmbH v Celovcu. Že nekaj let je tudi podpredsednik Slovenske gospodarske zveze (SGZ) in od leta 2009 predsednik upravnega odbora Zveze Bank. Pozoren spremjevalec in dober poznavalec razmer v AA-prostoru. Od 1983 do 1992 je bil tudi predsednik Zveze slovenskih organizacij (ZSO) na Koroškem.

Ob vsem tem pa je nesporno, da je gospodarskega povezovanja in skupnih projektov še premalo in da bomo morali temu področju posvetiti v prihodnjih letih več pozornosti.

Kako je s procesi regionalizacije in globalizacije iz vidika manjšine?

Proces globalizacije spremljajo tudi procesi regionalizacije. Kontinent je razdeljen na regije, ki prosperirajo in na take, ki nazadujejo. Blago in storitve postajajo vse bolj mobilne in z njimi tudi delovna sila. V teh procesih je zelo pomembno, da smo v alpsko-jadranski regiji proaktivni, inovativni in ustvarjalni. Intelektualni in drugi potenciali, s katerimi razpolaga slovenska narodna skupnost v Avstriji, predstavljajo pomemben motor čezmejnega gospodarskega sodelovanja. V tem procesu lahko privatne inicijative, SGZ, Zveza Bank s Posojilnicami, ter drugi subjekti odigrajo izredno pomembno vlogo.

V preteklosti je kazalo, da se tako Koroška kot tudi Slovenija teh potencialov ne zavedata. Danes je jasno, da prav institucije, podjetja in posamezniki, ki razumejo dogajanje v čezmejnem področju napredujejo in lahko bistveno prispevajo k utrjevanju dobrososedskih odnosov.

Doslej trdno avstrijsko gospodarstvo kaže na pragu v leto 2013 neke slabosti.

Avstrija sodi glede na svojo geografsko lego in zgodovinske izkušnje iz avstrogrskega časa med tiste države, ki so največ profitirale od širitev Evropske unije. Seveda je avstrijska politika ravnala dokaj modro in svoje politične, gospodarske in druge aktivnosti usmerila v veliki meri v srednjeevropski prostor. To dejstvo je Avstriji pomagalo, da je v času krize gospodarstvo ostalo relativno stabilno.

Nekaj podatkov: avstrijski BDP znaša 310.000 milijard evrov, dajatve (davki in prispevki k socialnemu zavarovanju) znašajo 44,1 odstotka BDP-ja; javna zadolženost Avstrije je narasla v letu 2012 na 75 odstotkov BDP.

Ima pa tudi avstrijsko gospodarstvo probleme, ki jih je treba jemati resno in spro-

ti reševati. Avstrija je moral podržaviti kar tri banke – Hypo Alpe Adria banko, Komunalcredit banko in Volksbanko. V banke je „vtaknila“ v obliki cash-a in jamstev okoli 16 milijard evrov (!), avstrijske banke pa so oddale veliko kreditov v tuji valuti (predvsem v svicarskih frankih) v državah zahodnega Balkana in vzhodni Evropi.

Bo Slovenija 2013 zabredla še globlje v krizo?

Kazalci, tako gospodarski (banke) kot politični, ne napovedujejo hitrega okrevalja. Po moji oceni je kriza v Sloveniji predvsem politične narave, saj stranke in politične elite niso sposobne sprejeti dogovorov o potrebnih reformah. Politične elite izgubljajo zaupanje ljudi, s tem jim pada kredibilnost, povzročajo medsebojne blokade namesto, da bi iskale sistemski rešitve v prid državljanom in državi. Menim, da neoliberalna vizija razvoja Slovenije ni primerna za slovenske razmere in tudi ne bo prinesla primernih rešitev, saj ljudje v Slovenije zahtevajo, da se jih vključi v iskanje izhodov iz obstoječe situacije.

Zadnja levosredinska vlada ni bila sposobna razviti dialoga z interesnimi zastopniki v civilno družbo in je stavila na (neoliberalni) francoško-nemški vlak. Rezultati so znani. Sedanja desnosredinska vlada pa prav tako ni uspela razviti širokega dialoga s civilno družbo. Sicer ji je na eni strani uspelo spraviti pod streho pokojninsko reformo, kar je nedvoumno pozitivno, je pa na drugi strani s „hitrorokrškim“ potezami vnesla med ljudstvo celo vrsto konfliktov. Ljudje namreč vedo, da se v svetovnem merilu, pa tudi iz Slovenije, na tisoče milijard dolarjev in evrov steka v davnice oaze, doma pa je vse predrago – šole, vrtci, zdravstvo, pokojninski sistemi itd..

Splošno je znano, da tok kapitala poteka od manj premožnih k bolj premožnim. To se dogaja že vrsto let in da povzroča vedno hujša družbena nesorazmerja. Ve se tudi, da so korporativni finančni subjekti (banke, skladi, itd.) pogosto zunaj demokratičnega nadzora. Vse to povzroča jezo ljudi in otežko izvedbo načrtnih, smiselnih reform, ki so usmerjene srednjeročno, ne pa v takojšnje saniranje posameznih področij.

Še posebej je izpostavljen problem mladih, tistih v vrtcih, osnovnih šolah pa vse tja do univerz, ki so menda po izjavah politikov največje bogastvo vsake družbe. Mladi so potisnjeni ob rob in čutijo občutek nemoči, vedo pa, da je akumulacija kapitala še kako „nasilen proces“ (Gal Kirn).

Imam občutek, da se politika ne zaveda, da z zanemarjanjem vključevanja mladih in civilne družbe izključuje ali celo uničuje intelektualni in človeški potencial družbe.

Ekonomski pokazatelji slovenskega gospodarstva niso dobrni, deloma so na nekaterih področjih slabti, niso pa katastrofalni in nerešljivi. Javni dolg znaša sicer „samo“ 54,7 odstotka BDP-ja, problematično pa je, da izredno hitro narašča (od 21,9 odstotka leta 2008 na 54,7 odstotka leta 2012!).

Republika Hrvaška se kot nova, 28. članica Evropske unije, ponuja kot nov igralec na Balkanu in v Evropi – politično kot gospodarsko.

Nesporno je, da je vstop Hrvaške v EU pozitiven za vsestranski razvoj v tem predelu

Europe, kljub temu da ima celo vrsto gospodarskih in drugih težav. Sprašujem se pa, kaj in kakšno kompetenco lahko nudi ponomečna članica Evropske unije? Na zahodnem Balkanu je celo vrsta nerešenih problemov, ki se lahko zelo hitro spremenijo v hujše lokalne krize, ki pa bi imeli zopet negativen učinek na razvoj Evropske unije, predvsem sosedskih regij. Slovenija je v stopolu v EU nesporno imela vse predpostavke, da bi postala pri reševanju problemov zahodnega Balkana prvi naslov za Bruselj, pa tudi za Berlin, Pariz itd. Te prilike Slovenija ni izkoristila v zadostni meri, Hrvaška kot sosedka pa se na poti v EU tudi ni zavedala potenciala, ki bi ga lahko Slovenija in Hrvaška skupaj imeli v komunikaciji z Brusljem.

Namesto sodelovanja in dolgoročne vizije so bili v ospredju nacionalistični in populistični manevri posameznih političnih grupacij in pogosto celo vlad bodisi v Sloveniji, bodisi na Hrvaškem.

Nazaj na Koroško, kjer so za 3. marec 2013 napovedane deželne volitve, najkasneje oktobra prihodnje leto pa sledijo

dijo še državnozborske volitve. Pričakujete temeljite spremembe ali celo politične preobrate?

Koroška predstavlja znotraj vseh avstrijskih zveznih dežel posebno konstelacijo. Zaradi dolgoletnega zavlačevanja rešitve odprtih vprašanj slovenske narodne skupnosti in zlorabljanja manjšinskega vprašanja v strankarsko-politične namene in nemško nacionalistične interese, se je Koroška znašla v dokaj neuglednem položaju – in na repu gospodarskega razvoja Avstrije. Mahinacije in korupcijska dejanja, ki so jih pod pretezo nacionalističnih in lokalno patriotičnih interesov populistično izvajale politične elite (Haider in njegova koalicija) ter ostanki absolutističnega vladanja v Wagnerjevi socialdemokratski dobi, so tudi na Koroškem pripeljali do tega, da veliko število ljudi več ne verjame političnim elitam, ki so odmaknjene od ljudi, ki nimajo nikakršnih vizij razvoja in se v prvi vrsti bričajo le za lastne strankarske interese in za lastne ljudi, ki vzdržujejo tak sistem.

Cela vrsta koroških politikov in visokih uradnikov je v sodnih postopkih, deloma so tudi že izrečene obsodbe (Uwe Scheuch, Josef Martinz, itd.). Taka situacija je seveda pred deželnozborskimi volitvami idealna priložnost, da pride do sprememb in političnega preobraza v deželi. Verjetnost, da bo prišlo do sprememb, je velika, obstaja pa tudi nevernost, da se bo vladajoča politična elita poskusila ponovno poslužiti nacionalističnega populizma in s tem zmanjšati poraz na volitvah.

Za zvezno vlado na Dunaju in za deželno vlado na Koroškem so dvojezične table „pod streho“, o hkrati o podpisanim memorandumu, ki naj bi prisnel rešitev številnih še vedno odprtih vprašanj (Glasbena šola, pospeševanje medijev, nov zakon o narodnih skupinah, itd.) pa nočejco več kaj slišati. So avstrijski oz. koroški politiki predstavnike manjšine potegnili čez mizo? Manjšina še lahko izsili uresničitev obljub?

Kompromis o postavljati dodatnih dvojezičnih napisov predstavlja v prvi vrsti kompromis med avstrijskimi in koroškimi političnimi strankami in domovinskimi organizacijami (bramborci). Rešitev ni v skladu s členom 7 ADP, ne odgovarja duhu razsodb ustanovne sodišča, ni širokogrudna, in je tako, ki bi jo bilo treba že takoj spet popravljati.

Predvsem bode v oči, da je rešitev dvojezična v ustavnem rangu in s tem bistveno oteži slovenski narodni skupnosti možnosti pritožb. Tudi vprašanje uradnega jezika je nezadovoljivo rešeno, saj obstaja med koroškimi Slovenci 10 ali celo več kategorij pristopnikov, ki se lahko v večji, manjši ali nikakršni meri poslužujejo slovenščino na uradu. Vprašanje financiranja slovenske narodne skupnosti je trenutno na nivoju izpred 16 let in ni videti nikakršnih pozitivnih premikov. Problem medijskih oskrb ne rešen. Glasbena šola s 700 učencem postaja spet ping-pong-igra koroške politike.

Tu se lahko vprašamo, zakaj so predstavniki slovenskih organizacij pristali na tako rešitev. Ta kompromis so moral spremeti predvsem zaradi tega, ker niso bili enotni in usklajeni, ker so predstavniki Republike Slovenije, ki so se vključevali v pogovore, želeti hitro rešitev, in so naivno verjeli, da se bo dalo v dobrih medsebojnih odnosih sproti reševati odprte probleme in da se bo avstrijska stran držala danih obljub. Slovenske politične organizacije ob tem tudi niso razumele, da morajo iskati podporo demokratičnega tabora v Avstriji, ki nas je mnoga leta aktivno podpiral in tudi danes goji do slovenske narodne skupnosti močne simpatije.

Nerešene probleme, ki jih ni malo, bomo lahko rešili in reševali le, če bomo uspeli definirati skupen katalog odprtih vprašanj, postaviti znotraj tega prioritete, vključiti v ta proces demokratične sile in prepričati Republiko Slovenijo, da je predpogoj za nadaljnji razvoj dobrosedskih odnosov med Slovenijo in Avstrijo potrebno širokogrudno in pošteno reševanje vprašanj slovenske narodne skupnosti.

Zanimivo je, da se tako v Avstriji kot v Italiji in tudi na Madžarskem financiranje ustanov slovenske narodne skupnosti, ki za omenjene države ne pomeni nikakršno finančno breme, ne rešuje. Ne morem mimo tega, da gre za očitno načrtno izvajanje prisiska na slovenske manjšine. Pri tem vse slovenske vlade v zadnjih dveh desetletjih niso bile sposobne, pogovornim partnerjem do povrediti, da je financiranje potreb slovenskih narodnih skupnosti v Avstriji, Italiji in na Madžarskem v prvi vrsti nalogi držav, v katereh se manjšine živijo. Tudi tu se vidi naivnost slovenskih zunanjepolitičnih akterjev.

Hvala za pogovor!

Potovanje v Etiopijo te povleče v zgodovino, vsrka v razmišljanja o začetkih krščanstva, osvoji z barvami naravnih lepot, začudi s prisotnostjo starih plemen. Osupljivi, vsaj za površje poznavalce nekdanje in sedanje Afrike, pa so nekateri izhodiščni podatki. Etiopija, ki je bila še za časa dolgega vladanja cesarja Haileja Selassieja poznana kot Abesinija in se je na njegov predlog preimenovala v Etiopijo, je namreč edina afriška država, ki je skozi stoletja ohranila svojo neodvisnost. In bila je že mogočnejša in obsežnejša. V njeno neodvisnost je osvajalsko posegla Italija, in to v dveh napadalskih valih. Proti koncu 19. stoletja se je podvig zaključil tragično za italijansko kraljевino: v severnem predelu države, pri Adui (ali Adwi) je Menelik II. 1. marca 1896 porazil italijansko armado in s tem – ob zmagi – postavil edinstven primat. Abesinska vojska je namreč edina, ki je porazila kolonialne sile.

V drugi italijansko-abesinski vojni (1935-1941) so bili glavni akterji Mussolini, Hailé Selassié in mednarodne sile z Veliko Britanijo na čelu. Dokler se italijanske fašistične osvajalske poteze niso križale z britanskimi interesi, je afriški državi slabo kazalo, nato pa so zavezništva v drugi svetovni vojni prinesla svoje. In Etiopijo so osvobodile zavezniške sile. In na prestol v Adis

Abebi ponovno ustoličile prejšnjega cesarja, ki je ob italijanskem napadu zmanjkljal na pomoč.

Ne samo z zgodovinskega vidika Etiopija je afriški unicum tudi glede vere. Etiopska pravoslavna cerkev sodi med takoj imenovane stare ali orientalske cerkve. Do nedavnega je bila tesno povezana s kopt-

sko cerkvijo v Egiptu, iz Aleksandrije so tudi prihajali patriarhi oziroma imenovanja, že desetletja pa je samostojna. Prav pravoslavne, v skali izklesane ali pa svojstvene okroglo cerkve predstavljajo veliko kulturno bogastvo, ki ga je Unesco zaščitil. In po številu zaščitenih spomenikov ima Etiopija afriški primat. Na vero se navezuje tudi

Opici dželada

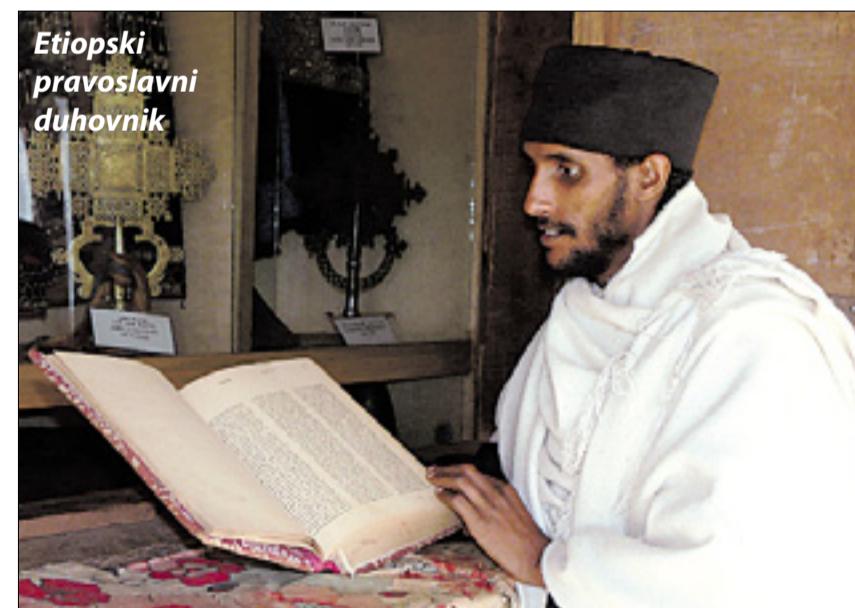
Etiopija: blišč starosti prekrit s plastjo doba

koledar: etiopski koledar so povzeli po aleksandrijskem oziroma koptskem. Kot v julijanskem letu se tudi v etiopskem vsaka štiri leta doda 1 dan. Leta sestavlja 12 mesecov po 30 dni, katerim pridajo še 5-6 dni, ki jih označijo za 13. mesec. S potovanjem to afriško državo se torej lahko «pomladite» za sedem let. V konkretnem zaradi krajevnega koledarja težav ne boste imeli, saj se v odnosih s tujci vse bolj uveljavlja angleščina, z njo pa tudi mednaroden način vsestranskega poslovanja. Domačini, vsaj tistih 85 odstotkov od več kot 86 milijonov prebivalcev, ki naj bi se po statističnih podatkih še vedno preživljali s poljedelstvom in živinorejo, se s koledarskimi problemi ne obremenjujejo. Imajo veliko drugih. Najprej za preživetje: brezosebni statistični podatki namreč trdijo, da je Etiopija med najrevnejšimi državami. V Afriki in globalno. V zadnjih letih je zasedli napredek, vendar je treba upoštevati, da je izhodišče zelo nizko. Od tujih držav v Etiopijo še največ vlag Kitajska, ki z Indijo (ta je prisot-

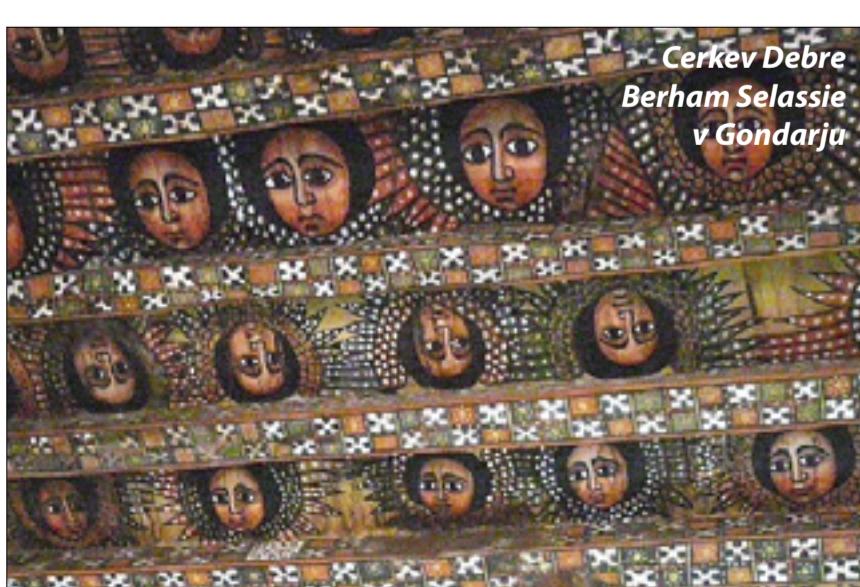
na v manjši meri) gradi ceste. Tudi po naravnih ali etničnih rezervativih.

Sicer pa je Etiopija od nekdaj jezikovno, kulturno in versko zelo pisana. To odraža tudi njena upravna ureditev. Gre namreč za federativno republiko, razdeljeno v devet držav-dežel na etnični bazi in na dve mestni-državi. Demokratično, federativno urejeno državo so proglašli avgusta 1995, ko je v isti državni okvir še sodila Eritreja. Po skupnem boju najprej proti cesarju, nato še proti Mengistuju so se predstavniki območij, ki sta si v jeziku, kulturi in veri zelo blizu, sovražno razšli. In sovražnost se še ni polegla.

Raznolikost je še večja, če jo obravnavamo z jezikovnega vidika: v državi razlikujejo 80 etničnih skupnosti, ob tem pa navajajo okrog 85 »glavnih« jezikov in nešteoto manjših (z narečji preko 200). Značilno je, da je kot uradni prevladal jezik druge največje skupine, semitska amharščina; amharska skupnost je namreč manjša od oromske, s tigrasko pa pripada severu in

Ostanki palace
kraljice Sabe
v Aksumu

Cerkev Debre
Berham Selassie
v Gondarju

Podavne civilizacije anašnjih težav -1-

pravoslavnici veri. Veliko se uporablja angleščina, čeprav jo obvladajo v glavnem v večjih centrih. Sever in jug države sta v Etiopiji sveta zase: severni predel je pretežno na visoki planoti, v povprečju na 2.500 metrih, kar je po oceni strokovnjakov tudi med poglavitnimi razlogi, da je država lahko v različnih obdobjih ubranila svojo samostojnost; jug je nižji, sega že proti osrčju »črnej Afrike« z vsem, kar sodi zraven. Drugačni so jeziki, prisotnih je več veroizpovedi, ob muslimanski se vse bolj utrjuje protestantska, navezani pa so tudi na staru verovanja. Zato se velikokrat tudi odkrivljanja etiopskih značilnosti ločujejo na »severno zgodovinsko-versko turo« in na »južno etnično«. Potem je seveda še veliko drugega, Etiopija namreč obiskovalcu ponuja veliko zanimivega, le prevelik ljubitelj udobja ne smeš biti. Etiopija je namreč tudi »pristna« Afrika in Afrika je tisti predel sveta, kjer ljudje še vedno hodijo. Podnevi in ponoči.

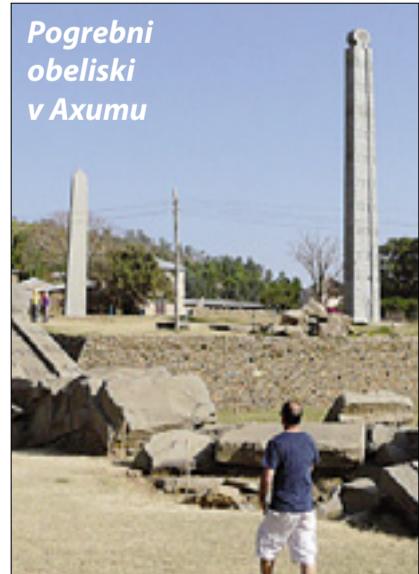
Začetki oviti v mit

Etiopska državnost je stara nekaj tisočletij. V več kot 2000 letih so se razvile številne civilizacije in zamrle. Etiopska se je ohranila. Etiopci so trdno prepričani, da se je njihova ohranila, ker izhaja iz mitološke zvezne med kraljem Salomonom in kraljico Sabe. Pokrajina Saba ob Rdečem morju naj bi namreč sodila v etiopsko starodavno kraljestvo Aksum, vsekakor sta – dokazano – pokrajini zgodovinsko povezani (še največ virov trdi, da so Sabaci prišli na etiopsko planoto). Svetopisemski zapisi pravijo, da je kraljica Sabe obiskala kralja Salomona, da bi se prepričala, če je res tako moder, kot se je o tem govorilo. O tem, kaj se je točno zgodilo med modrim židovskim kraljem in privlačno kraljico, obstajajo različne verzije. Etiopska inačica pravi, da je Salomon pretkan ukanil Makedo, kot oni imenujejo kraljico. Na večerji ponujene je dije močno začinil, tako je kraljico pončati zažejalno in spila je nekaj vode. S tem je

Cerkv sv. Jurija v Lalibeli

Pogrebni obeliski v Axumu

Veličasten praznik z množičnim krstom

Etiopski pravoslavci zelo dosledno sledijo naukom svoje cerkve. Splošno obvezne, na primer post, ki se ga držijo. Na to jih sicer stalno in glasno opozarjajo, saj cerkveni zvočniki vsakodnevno in večkrat na dan nagovarjajo svoje privržence. Najbolj so navezani na velike praznike, kot je timkat, praznik treh kraljev. Obhajajo ga 19. januarja, izredno svečano pa je v Gondarju, kjer zgodovinske kopeli nudijo primeren okvir. Timkat namreč spominja na Jezusov krst v reki Jordan in se zato verniki po obredu opokajo v bazenu. Moški, ženske se množičnega krsta lahko udeležijo le kot gledalke. Vsekakor praznik traja dolgo in je med pravoslavnimi prebivalci izredno občuten.

krasili plemiške in kraljeve grobnice. Najvišji so bili visoki okrog 30 metrov. Mesto redno obiskujejo turisti, ker gre za nadve pomembnega pričevalca etiopske zgodovine.

Tuji obiskovalci nedvomno bolj uživajo v Lalibeli, posuti s svojstvenimi cerkvami. Nastanek 11 cerkva je spet ovit v legendo, pravzaprav dve. Prva pravi, da se je kralj Lalibela iz dinastije Zagve med obiskom Jeruzalema takoj navdušil nad vidnimi cerkvami, da je ob povratku prav take hotel zgraditi doma, v mestu, ki se je tedaj imenovalo Roha. Druga, ki jo domačini imajo rajši, zatrjuje, da je Lalibela v sanjah videl nebeške cerkve in jih že lezel postaviti na zemlji, v svoji prestolnici. Zanesljivejši viri trdijo, da so cerkve zgradili oziroma izklesali med 12. in 13. stoletjem, po

kraljevi smrti pa je mesto prevzelo njegovo ime. Cerkve so res nekaj edinstvenega, niso ne mogočne ne bogato poslikane ali okrašene, vendar te prevzamejo. Nad njimi bedi, ne vedno najbolj učinkovito,

Unesco, skušali so jih ubraniti pred zobom časa in italijansko podjetje je postavilo nekakšne strehe. Morda so učinkovite, vsekakor pa moteče.

Z Gondarjem se pomaknemo še nekaj stoletij naprej. Za svojo prestolnico ga je leta 1636 izbral kralj Fasiladas (1632-1667), ki je dal zgraditi več palač. Druge so dali postaviti njegovi nasledniki do zatona Gondarja, ki je za časa Fasiladasa štel 65.000 prebivalcev. Najbolje ohranjen oz. restavriran je Fasiladasov grad. Zelo pomembne so kopeli, zgrajene nedaleč od mesta, kjer

slavnostno obeležujejo timkat. V Gondarju je veliko zanimivega, med temi tudi cerkev Debre Berham Selassie, ki slovi zaradi izrednih poslikav.

Mesta, če odmislimo spomenike, niso posebej lepa. V njih se v glavnem odvija skromno življenje. Zato pa je privlačna narava. Blizu Gondarja proti Aksumu se dviga gorovje Simien, ki je nacionalni park. Tudi zaradi njegovih prebivalcev, med katерimi izstopajo opice dželada.

Lepota naravnega okolja in spomenikov pa se spajata v jezeru Tana, ki leži južno od Gondarja. Na malih otokih ali v bližini jezera so stari samostani in okrogle cerkve. Občutek imaš, da si se znašel v povsem drugem svetu in času.

Se nadaljuje

Čoln na jezeru Tana

POGOSTO O TEM NI DOVOLJ INFORMACIJ

Kakovost oljčnega olja je treba poznati

Iz leta v leto raste zanimanje za oljčno olje pri vedno širšem krogu porabnikov. Nemalokrat pa porabniki nimajo dovolj informacij o organoleptičnih lastnostih tega plemenitega proizvoda, kot tudi ne o kriterijih, ki se uporabljo pri njegovem senzoričnem ocenjevanju. Zato bi radi dali ljubiteljem, in širše, vsem potrošnikom oljčnega olja nekaj osnovnih napotkov za njegovo boljše poznavanje.

Najprej nekaj osnovnih dejavnikov, ki vplivajo na kakovost oljčnega olja. Na prvem mestu je okolje, katerega vpliv je odvisen od zemljepisne širine, lege in tal. Pri tem velja izpostaviti dejstvo, da je vsebnost oleinske maščobne kislina odvisna od zemljepisne širine ter da so olja na severu bolj stabilna, kar seveda velja tudi za naše pridelovalno območje.

Drugi dejavniki so sorte, od katerih sta v dobrini odvisni vsebnost in sestava kemijskih sestavin, ki določajo senzorične lastnosti proizvoda. Zelo pomemben dejavnik je tudi varstvo oljčnikov. Na kakovost oljčnega olja namreč vplivajo prisotnost bolezni in škodljivcev ter način varstva, pri čemer se vse bolj uveljavljata integrirana in ekološka pridelava, ki sta na našem območju zelo razširjeni in sta dana vrednost našemu oljčnemu olju.

Ne moremo seveda mimo vpliva, ki ga imata na kakovost način obiranja plodov ter čas obiranja, ki je odvisen od sorte in klimatskih razmer. Vsaki sorti moramo določiti optimalen čas. Glede obiranja pa je dokazano, da je najboljše ročno, ki preprečuje razne senzorične napake, predvsem zvišanje kislinske stopnje.

Izredno velik vpliv na kakovost proizvoda imajo čas od obiranja do predelave, poškodb plodov ter temperaturo. Glede časa velja poudariti, da se po obiranju začne razgradnjna plodov ter da na rašča kislinska stopnja ob manjšanju vsebnosti polifenolov. Vse to pa povzroča slabšanje senzoričnih lastnosti. Zaradi stika z zrakom in vodo, ki je posledica poškodb, se veča encimatska aktivnost, kar povzroča razgradnjo. Ob visokih temperaturah se zaradi fermentacijske reakcije dvigne temperatura s posledico segrevanja plodov.

Ceplodovi ne gredo takoj v predelavo, je treba izbrati najboljši način njihovega shranjevanja. Najbolje je, če hranimo plodove v perforiranih plastičnih zabojih, ki omogočajo dobro zračenje. Temperatura prostora naj bo med 7 in 15°C, vlagi pa majhna. Odsvetuje se shra-

njevanje v vrečah (juta, mreža, plastična), ker v njih pride do poškodb in slabega zračenja plodov.

POMEMBNO je tudi razvrščanje oljčnega olja, predvsem deviškega, ki največ zanima porabnike. To olje se deli v ekstradeviško, deviško in lampante. Za cenitelje oljčnega olja je zanimivo predvsem ekstradeviško in, pa čeprav v znatno manjši meri, deviško. Za cenitelje kakovosti sta ostali dve kategoriji oljčnega olja - rafinirano in oljčno - nezanimivi. Zgoraj omenjena razvrstitev deviškega oljčnega olja je odvisna od kislinske stopnje in senzorične ocene.

Najpomenitejše ekstradeviško oljčno olje lahko vsebuje do 0,8% kislinske stopnje in mora biti brez napak, pri deviškem gre kislinska stopnja od 0,8% do 2%, prisotne pa so lahko manjše napake, ki so večje v lampante deviškem oljčnem olju, v katerem je kislinska stopnja lahko nad 2%.

Ob koncu pa še uvod v senzorično ocenjevanje deviškega oljčnega olja, čigar oznaka je jamstvo za kakovost, kar je izrednega pomena za potrošnika, ker zagotavlja visoke organoleptične lastnosti proizvoda. To ocenjevanje je potrebno, ker kemijske in fizikalno-kemijske lastnosti oljčnega olja ne zadostujejo za njegovo klasifikacijo.

Laboratorijska analiza nam pove le, da je olje iz kemijskega vidika neoporečno in ima primerne kemijske lastnosti, ima pa lahko očitne napake na okusu in vonju. Prav zaradi tega je tudi senzorična ocena vključena v pravilnike za klasifikacijo oljčnega olja. To olje je namreč stisnjeno sok oljčnih plodov, zato morajo njegove organoleptične lastnosti spominjati na sadže, iz katerega ta sok dobimo.

O senzoričnem ocenjevanju deviškega oljčnega olja pa več prihodnjic.

Svetovalna služba Kmečke zvezze v sodelovanju z ZKB

PO PODATKIH ZDRUŽENJA ENOLOGOV

Po 50 letih proizvodnja vina v Italiji prvič padla pod 40 milijonov hektolitrov

Po zadnjih podatkih Združenja enologov (Assoenologi) bo lanska proizvodnja vina v Italiji še nižja od napovedane pred trgovijo, ki je že bila izpod povprečja zadnjih 10 let, ko je dosegalokoli 45 milijonov hl, v predlanskem letu pa je že padla na 42.750.000 hl. Izgledalo je, da bo ostala na tej ravni tudi v pravkar minulem letu. Neugodne vremenske razmere, predvsem v poletnih mesecih, pa so to preprečile.

Konec poletja, zlasti pa mesec september, je bil sicer ugoden za zorenje grozdja, žal pa prepozne padavine niso uspele v zadovoljivi meri ublažiti škode, ki jo je povzročila na celotnem polotoku in otokih dolga in huda suša. V skoraj vseh deželah Italije se je v primerjavi z lanskoletno količino pridelek grozdja in posledično vina zmanjšal za skoraj 10%. Vsled tege ne bo, prvič po 50-ih letih, proizvodnja vina presegla 40 milijonov hl in je pristala na 39.300.000 hl. Vesti,

ki prihajajo iz dveh največjih proizvajalk vina, Francije in Španije, potrjujejo enak trend. V obeh državah se predvideva 15% zmanjšanje proizvodnje vina v primerjavi z letom 2011. Tudi iz Vzhodne Evrope prihajajo vesti, ki naznajajo občutno zmanjšanje vinske proizvodnje.

Največjo škodo so utrpeli vinoigradi v Toskani in Lombardiji z -20% pridelka, katerim sledijo Trident in Južna Tirolska, Emilija Romagna ter Laci z -15% pridelka. V to skupino spada tudi Furlanija Julijska krajina,

STROKOVNI NASVETI

Kmetijska opravila meseca januarja

Prvi mesec v novem letu je eden najmirnejših. V hladnih in mračnih dneh smo raje doma in načrtujemo novo kmetijsko sezono. Lahko na primer načrtujemo, kaj nameraqamo gojiti v letu, ki je pred nami, v zelenjadnem vrtu. Pri tem moramo upoštevati pravila kolobarjenja. Razno orodje in pripomočke očistimo in preverimo njihovo stanje. Žage in rezila nabrusimo. Preverimo stanje ograj, kolov, vezi in oporo pri sadnem drevju. To je v vetrovnih krajih, kot so naši, še posebno pomembno.

VINOGRAD - Ob bolj suhem vremenu pregledamo stanje kolov in žic. V primeru, da moramo nadomestiti kole, lahko izbiramo lesene ali kole iz cementa. Leseni kole so gotovo lepsi in okolju prijaznejši, so pa dražji. Glavni problem lesenih kolov so glivične bolezni in zajedavci, ki prizadajo predvsem podzemski del kolova. Za boljšo obstojnost je priporočljivo, da lubje odstranimo in les premažemo s fungicidno raztopino.

Nekateri vinogradniki že obrezujejo vinsko trto, pa čeprav je najbolje, da za to opravilo počakamo do konca zime, ko bo najhujši mráz mimo. Obrezane trte so namreč bolj občutljive na pozebo, kot še neobrezane. Ob lepem vremenu bom proti koncu meseca pripravili sadilne lame za cepljenke, ki jih nameravamo postaditi. Poskrbimo tudi, da pravočasno naročimo cepljenke.

KLET - V kleti moramo stalno spremljati stanje vina. Z nizko temperaturo se tvori vinski kamen ali kalijev bitartrat. Slednji nastane, ko se vinska kislina veže s kalijem. Pri višji temperaturi sta ti dve snovi prisotni v vinu kot raztopina, ko pa se v zimskih mesecih temperatura niža, se vežeta in na dnu posode nastane usedlina. Tvorba vinskega kamna je pozitivna lastnost. Prav zaradi tega je stekleničenje vina primereno spomladsi, ko je mráz mimo. Stalno moramo v kleti preverjati, da je posoda vedno polna in jo v primeru potrebe napolnilo. Vino nikakor ne sme priti v stik z zrakom, da se ne bi pokvarilo. Od časa do časa ga moramo pretočiti, paziti moramo, da ne leži na drožeh, da se ne bi zaradi tega navzelo slabega vonja.

OLJČNI NASAD IN SADOVNJAK - Mladim, posebno pa komaj letos sajenim rastlinam, postavimo močno oporo, da bodo bolje prenesle morebitni sneg, predvsem pa burjo. Še je čas, da zavarujemo predvsem mlade oljčne rastline proti mrazu. To lahko storimo s pajčevinastim vlaknoma, ki ga ovijemo okrog rastlin. Zemljo nad koreninami pokrijemo s suhim listjem ali drugim organskim materialom.

Debla po potrebi očistimo mahov in bršljana, ki se večkrat ovije okrog debla, mah pa zadržuje vlago, zato se lažje širijo glivične bolezni lesa. Debla, posebno če je drevo staro, lahko začne trohneti. Oboleli deli odrgnemo, potem pa poškropimo z bakrovimi pripravki. To opravimo le, če ni premraz. Če je treba, popravimo lestev in drugo orodje, ki ga uporabljamo za pobiranje sadja.

V tem času lahko, če ni premrzlo, že narežemo cepiče, ki jih nameravamo cepiti spomladsi. Mladice za cepiče naj bodo srednje bujne, zdrave in enoletne. Odrezati jih moramo na sončni strani krošnje. Narezane cepiče zapremo v plastično vrečko in jih postavimo v hladilnik, po možnosti pri 1 ali 2 stopinjah Celzija.

OLJČNO OLJE - Olje vedno hranimo v temnih posodah, saj se s svetlobo lahko pokvari. Temperatura prostora, v kateri hranimo olje, naj bo okrog 15 stopinj Celzija. Pazimo, da temperatura v prostoru ne pada pod ničlo, ker bi sicer olje kristaliziralo, obenem bi prenizka temperatura zavirala naravno čiščenje olja.

ZELENJAVA VRT - V zelenjavnem vrtu imamo sedaj zelo malo zelenjadnic, ki jih lahko še pobiramo. Ena od teh je ohrov, ki ga pobiramo, ko so glave sklenjene in trde. Pod tunelom lahko še pobiramo rdeči radič, motovilec in druge zelenjadnice. V toplejših in sončnih dneh moramo tunel odkriti.

V skladniču moramo stalno nadzorovati krompir in ostale pridelke, ki jih hranimo čez zimo. Posebno z bolj vlažnim vremenom krompir rad gnije, zato moramo odstranjevati gnile in bolne gomolje. Krompir moramo hraniti v hladnem in temnem prostoru. Temperatura v skladniču naj ne bo nikoli pod ničlo. Prostor naj bo srednje vlažen. Prav tako kontroliramo tudi jabolka in ostalo sadje. V primeru, da kateri od sadežev gnije, ga odstranimo, da ne bi pokvarilo ostalega pridelka.

V tem času lahko pripravimo oporo za zelenjadnice, ki jih bomo gojili v naslednji sezoni.

OKRASNI VRT - Januar je čas, ko načrtujemo opravila v okrasnem vrtu. Obenem preverjamo, kaj vse potrebujemo za novo bližajočo sezono. Lahko že pregledamo vase, ki jih bomo uporabili spomladsi za presajanje in jih očistimo.

SOBNE RASTLINE - Sobne rastline moramo zmerno zalivati in jih občasno orositi, da se ne bi poškodovale zaradi prenizke vlage, ki jo v stanovanju povzroča centralna kurjava. Posebno moramo skrbeti za cvetoče rastline, ki jih imamo v stanovanju in ki so najbolj občutljive. Vedno naj bodo na svetlem. Stalno in zmerno jih moramo zalivati.

Magda Šturm

Če pogledamo državno proizvodno razpredelnilo, najdemo tudi letos na najvišjih mestih iste dežele kot lani. Največ vina je v Venetu (7.400.000 hl), sledijo Emilija Romagna (6.130.000 hl) in Sicilija (5.500.000 hl).

Nezadovoljstvu nad količino se, vsaj v določeni meri, pridružuje delno razočaranje nad kakovostjo vina, ki je sicer dobra, a izpod obetanih predvidevanj iz pomladinskih in zgodnjepoletnih mesecev. Žal poletne podnebne danosti niso omogočile optimalnega poteka zorenja grozdja.

Kar velja za ostala območja Italije, posebaj pa naše dežele, je bolj ali manj veljavno tudi za našo proizvodno stvarnost. Kakovost je sicer dobra in v mnogih primerih tudi odlična, odpovedala pa je količina, ki se je po ugotovitvah skrčila v primerjavi z lansko za 20-30%.

Svetovalna služba KZ v sodelovanju z ZKB

Z objavo poročila in konferenco v poslopu Evropskega parlamenta

Mednarodna misija razkrila vrsto kršitev temeljnih pravic turške manjšine v Grčiji

Turška manjšina v Grčiji je ponovno v ospredju pozornosti mednarodnih organizacij. Tukrat se s stanjem te manjšine ukvarja direktor mednarodne organizacije Človekove pravice brez meja Willy Fautre, ki je objavil poročilo z naslovom »Etnični Turki v Grčiji, islamska manjšina«, ki vsebuje podatke, ki jih je zbral med svojim nedavnim obiskom v Zahodni Trakiji. Tam ga je spremljala delegacija, ki sta jo sestavljala predsednik manjšinske organizacije FUEN Hans Heinrich Hansen in evropski poslanec François Alfonsi, predstavnik Koriske oziroma takojšnje manjšine.

Zveza Turkov Vzhodne Trakije je za to priložnost organizirala vrsto srečanj, ki je predstavnikom evropskih organizacij in institucij omogočila, da se seznanijo s problemi te manjšine in da analizirajo njeno stanje, seveda zlasti s preverjanjem ali ta manjšina sploh uživa temeljne pravice in svobodne, še zlasti glede kakovostnega izobraževanja, svobode združevanja, verske svobode in svobode izražanja. Poglobljena analiza je zaobjeta v poročilu, ki ga je objavil Fautre in ga so pred kratkim predstavili v Evropskem parlamentu na konferenci o kršitvi človekovih pravic turške manjšine v Grčiji.

Poročilo vsebuje vrsto priporočil grškim oblastem. Kar nekaj teh priporočil je zelo pomembnih. Med te sodi zagotovo priporočilo, da je treba dvojezičnim osnovnim šolam prisključiti tudi otroške vrte.

Sicer pa je pri ocenjevanju izobraževalnega sistema turške manjšine v Zahodni Trakiji Fautre izhajal iz obvez, ki jih vsebuje Lozanska pogodba iz leta 1923. Ocenil je, da pristop grških oblasti k vprašanju dvojezičnih šol dejansko onemogoča grški manjšini, da bi lahko sama ustavljala in upravljala svoje lastne izobraževalne ustanove, čeprav omenjena pogodba to izrecno omogoča. Fautre se je o teh vprašanjih pogovarjal s starši 20 otrok v kraju Echinos, katerim so jeseni preprečili vpis otrok v manjšinsko osnovno šolo, z utemeljitvijo, da niso obiskovali javnega otroškega vrtca, ki pa je samo v grškem jeziku. Srečanja s starši se je udeležil tudi bivši ravnatelj manjšinskih šol v Echinos Hasan Kurak, ki so

ga oktobra lanskega leta odstavili, ker je sprejel vseh 20 otrok v šolo.

Prav ta pogled »od znotraj« na vprašanje manjšinskih šol je bil razlog, zaradi katerega je Willy Fautre zahteval vključitev otroških vrtcev v sistem manjšinskega dvojezičnega šolstva, zahteval pa je tudi celovito revizijo politike manjšinske osnovne in srednje šole.

Drugo veliko vprašanje, ki se ga je Fautre lotil v svojem poročilu, zadeva pravico do naziva Turek. Grške oblasti namreč tej identifikaciji ugovarajo, Fautre pa poudarja, da mora Grčija te omejitve ukiniti. Še zlasti je zahteval spoštovanje številnih razsodb Evropskega sodišča za človekove pravice, ki je obsodilo Grčijo, ker je prepovedala ustanovitev vseh organizacij, ki imajo v uradnem nazivu besedo Turk ali turški.

Tretje vprašanje, ki ga je Fautre načel v svojem poročilu, zadeva pravico, da islamska skupnost v Zahodni Trakiji sama imenuje svoje verske voditelje. Gre za zelo resno vprašanje, ki se v celoti vključuje v kompleks spoštovanja človekovih pravic, saj gre v tem primeru za kršitev načela verske avtonomije. Grčija to določilo krši, saj ima na osnovi zakona iz leta 1991 državna oblast pravico, da sama izbere in imenuje muftije. Fautre se je med svojim obiskom v Zahodni Trakiji srečal z dvema muftijema, ki ju je izvolila turška islamska skupnost. Na osnovi teh srečanj in še zlasti po pogovoru z muftijem Mehmetom Ago je Fautre v svojem poročilu priporočil grškim oblastem, daj obravnavajo islamsko versko skupnost nediskriminatory, to je enako kot druge verske skupnosti v državi.

Zadnje »veliko« vprašanje, ki ga obravnavata poročilo, pa zadeva vprašanje svobode medijev. Tu je Fautre izhajal iz ugotovitve, da so dvema turškima dnevnikoma, Gündemu in Milletu, neupravičeno naložili zelo visoko globo. Zahteval je, naj globo prekličejo. Kar pa zadeva novo zakonodajo o medijih je Fautre izpostavil prav tako zelo visoki globi, ki jo je državni svet za komuniciranje naložil zasebnima turškima radijskima postajama Kral FM in TeleRadio; od grških oblasti je zahteval spoštovanje svobode medijev in glede turških medijev opozoril na temeljno načelo svobode izražanja, ki ga morajo spoštovati tudi grške oblasti.

Willy Fautre

Zveza Romov za Dolenjsko odraz razhajanju med Romi v Sloveniji

Dolenjski Romi so sredi decembra ustanovili Zvezo Romov za Dolenjsko, ki trenutno povezuje štiri tamkajšnja romska društva. K sodelovanju bodo povabili vsa romska društva Dolenjske, Belo Krajine, Kočevja in Posavja, za lastno zvezo pa so se odločili zaradi po njihovem slabe zastopanosti v najvišjem romskem organu v državi oz. Svetu romske skupnosti.

Kot je ob predstavitvi Zveze Romov za Dolenjsko v Novem mestu povedala njena predsednica in novomeška romska svetnica Dušica Balažek, se bodo prvenstveno zavzemali za ustreznje življenjske pogoje območne romske skupnosti, sodelovanje z večinskim prebivalstvom in neposrednimi sosedji romskih naselij, območnimi občinami ter državnimi ustanovami. Hkrati bi radi na državnih ravni postali enakovredni sogovorniki, je poudarila.

Delno je na odločitev o lastni zvezzi vplivala tudi nedavna neizvolitev predstavnice dolenjskih Romov - Balažkove - v predsedstvo Sveta romske

skupnosti, kar so dolenjski in belokranjski Romi razumeli kot politično blokado, je pojasnila.

Enakopravnejšo območno zastopanost v Svetu romske skupnosti v Zvezzi Romov za Dolenjsko pričakujejo po sprejetju sprememb zakona o romski skupnosti, ki naj bi v tem krovnem organu slovenske romske skupnosti povezel predstavnike vseh slovenskih romskih zvez in drugih tovrstnih organizacij, je dodala.

V Zvezzi Romov za Dolenjsko so se ob njeni ustanovitvi povezala novomeški društvi Romano veseli in Ciganji nekoč, Romi danes, krško društvo Mosto ter kočevsko romsko društvo Maj. K sodelovanju vabijo še vsa druga območna društva, pripravljeni pa so tudi na sodelovanje z vsemi slovenskimi romskimi organizacijami in tudi s Svetom romsko skupnostjo, je opozorila.

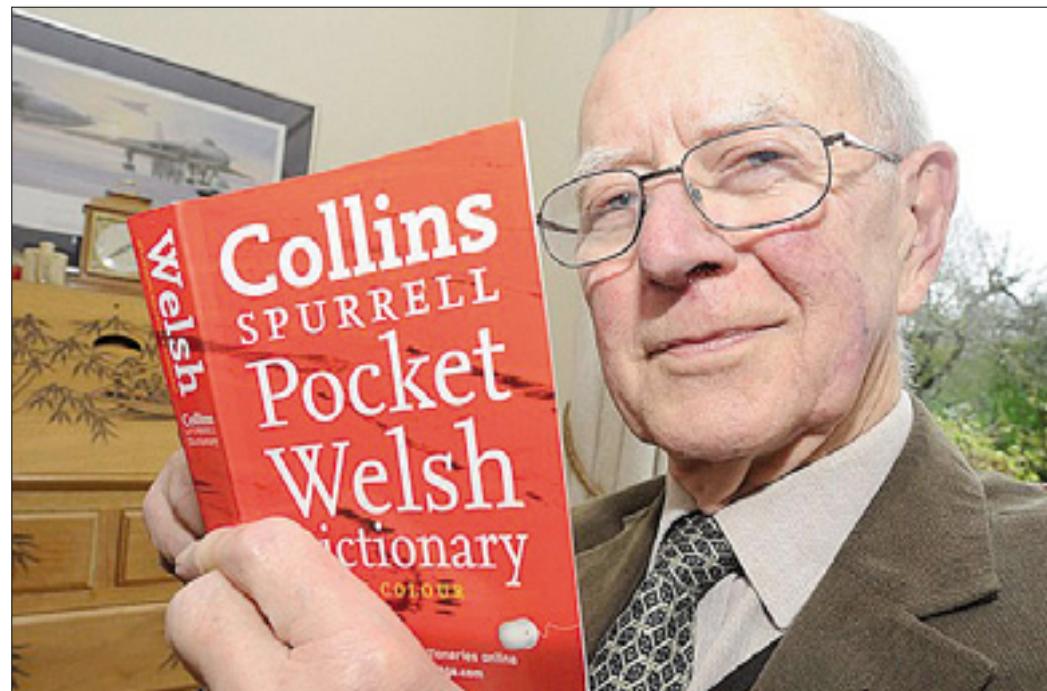
Glede finančiranja zvezje Balažkova dejala, da so se prijavili na razpis ministrstva za notranje zadeve, za njen delovanje pa potrebujejo najmanj

60.000 evrov. Vsaj toliko bi rabili za izpeljavo petnajstih projektov, ki so si jih zadali na različnih področjih, je pristavila.

Med temi je navedla letošnjo slovesnost ob svetovnem dnevu Romov, ko bodo v Novem mestu praznovali tudi 30-letnico ustanovitev prvega slovenskega romskega društva, in pomoč najrevnejšim romskim družinam ter ureditev njihovih bivanjskih razmer. Zveza bo delovala tudi na kulturnem, dobrodelnem in drugih področjih, je še povedala Balažkova.

Na ustanovitev Zveze Romov za Dolenjsko se je odzvala tudi predsednica Sveta romske skupnosti Janja Rošer, ki je v izjavi za javnost zapisala, da ne drži, da je omenjeni svet iz svoje srede izključil predsednico novomeškega romskega društva Romano Veseli Mileno Tudiča in njegovo tajnico Balažkovo. Rošerjeva poudarja, da je društvo Romano veseli na svojem občnem zboru samo sprejelo sklep, da izstopa iz članstva Zveze Romov Slovenije.

Po prebujenju iz kome 81-letnik pozabil angleščino in začel govoriti tekočo valižanščino

Alun Morgan z angleško-valižanskim slovarjem v roki

Aluna Morgana, ki je danes star 81 let, so med drugo svetovno vojno iz varnostnih razlogov izselili v Wales, vendar se je pred 70 leti vrnil v Anglijo. V tistem času je živel v valižanskem govorečem okolju, vendar se valižanščine ni nikoli naučil. Ko je odšel iz Walesa, je bil star 10 let in odtej je vse življene živel v Angliji. Pred kratkim ga je prizadel iktus in dalj časa je bil v nezavesti. Ko pa se je po treh tednih osvrel, so zdravniki ugotovili, da govoriti samo valižanščino in se v angleščine sploh ne spominja.

Zdravniki menijo, da je Morgan kot deček živel v popolnoma valižanskem okolju in je jezik privzel, ne da bi se tega zavedal, po iktusu in treh tednih kome pa je ta jezik nenadoma prodrl na dan.

Alun Morgan je sedaj upokojenec in živi z ženo Yvonne v angleškem mestu Bathwick, v grofiji Somerset, kjer se na stara leta zopet uči angleščine. »V Walesu nisem bil vse od časa, ko so me med vojno tja preselili. Postopoma se mi angleščina vrača v spomin, vendar to nikakor ne gre lahko,« pravi.

Morgan je slabost prizadela doma, med ksilom; njegova žena je takoj poklicala rešilca in odpeljali so ga v bolnišnico. Zdravljenje je trajalo tri tedne, preden si je toliko opomogel, da so ga lahko prepeljali domov. »Jezikovni problem« naj bi bil posledica afazije, poškodbe možganov, pri ka-

teri lahko pride do zamenjave v delu možganov, ki uravnava jezike.

Sicer pa v medicini beležijo kar nekaj podobnih primerov. Leta 2012 je 49-letna Kay Russell iz Gloucestershira začela nenadoma govoriti s francoskim naglasom. 35-letna Sarah Colwill iz Plymoutha v Devonu, pa je po migreni začela govoriti s kitajskim naglasom. Zdravniki temu pravijo sindrom tujega naglasa, ki je posledica poškodbe na delu možganov, ki nadzira govor in oblikovanje besed.

V Veliki Britaniji prizadene iktusi vsako leto približno 150.000 ljudi, tretjina pa ima potem težave z govorom Specialist za možganske bolezni Chris Clark opozarja, da ima iktus vselej hude posledice na osebnostne in fizične sposobnosti posameznika. Z iktusom se prekine prekravitev možganov in nekatere celice lahko odmrejo, druge pa so poškodovane. Med temi so lahko tudi celice, ki urejajo rabo jezika. Tako se lahko dogaja, da ljudje niso več sposobni enako govoriti kot pred obolelostjo; primer, da nekdo zamenja jezik in začne govoriti v jeziku, ki ga ni nikoli govoril, pa je vsekakor edinstven, če zlasti če pomislimo, da gre na vsezdajnje za zelo redek jezik, ki ga Alun Morgan že 70 let ni slišal in ga ni govoril niti prej, obstaja pa je samo v njegovih podzavesti.

NOVA KOLONIZACIJA AFRIKE POTEKA V BANKAH IN NA BORZAH

Bo Portugalska kmalu postala kolonija Angole?

BRUNO KRIŽMAN

Ukrepi portugalske vlade, ki je zelo težkimi odločbami uresničila ukaze evropskih bank, bodo do datno napeli strune v družbi, ki se sedaj utaplja v približno 15 odstotnih brezposelnosti, v stavkah, oklicanih brez izgledov za kakršeneko napredek ali uspeh pri zahtevah sindikatov in v pomanjkanju prihodkov, ki so že korenito načeli porabo najširšega sloja ljudi. Portugalski proizvodni aparat je še pred gospodarskimi težavami delal pretežno za domači trg. Z manjšanjem povpraševanja se postopno pogreva v močvirje propadanja. Z izjemo Lizbone kot trgovskega, upravnega in posledično finančnega središča, Portugalci odkrivajo in vrednotijo svoje korenine, ki so pretežno v zemlji. Njiva ali vrtiček pred hišo ali pri bližnjih sorodnikih na podeželju sta postali važni postavki pri oskrbi s hrano in uravnavanju družinskih proračunov. Med grafiti, ki krasijo portugalske zidove se vse pogosteje najde beseda »revolucion«.

Revolucija bi ne bila nič posebno novega. Portugalska se lahko ponaša s to že nekoliko romantično možnostjo za spremembo političnega toka. In ne tako daleč v času. Teklo je leto 1974. 36 let je državo vodil odkrito fašistični Salazar, ki je Portugalsko spremenil v nekakšno inkvizicijsko sodišče. Po njegovi smrti (1968) je vodilno mesto zasedel Caetano in izvedel nekaj samo lepotilnih sprememb. Država je bila že dolgo v vojni. V Mozambiku, Angoli in v Gvineji-Bissau so kolonialiste napadali borci treh trdnih marksističnih gibanj. V Mozambiku je bil vodja Samora Machel, v Angoli Agostinho Neto v Gvineji pa Amílcar Cabral. Vsi trije so za seboj pustili zanimivo teoretsko literaturo. Odporni in upor v Afriki je imel evropski izvor. Teoretsko in organizacijsko je slonen pretežno na idejah, ki so se porodile na portugalskih tleh, v vrstah komunistične partije. Hudo preganjani komunisti so svojo vero prenesli na afriška tla, začeli povzročati najprej težave kolonializmu in ga z materialno podporo SZ spodbuditi. Tri kolonije so postale portugalski Vietnam in prav zmaga upornikov v jugovzhodni Aziji je pospešila dramatične dogodke kar na evropskih tleh.

Datum 25. aprila 1974 pomeni začetek »revolucije nageljnov«. Vodil ga je tedaj 38-letni oficir Otelo Saraiva de Carvalho, rojen kar v Mozambiku. Otelo je nekoč izjavil, da bi lahko bil evropski Fidel Castro, ko bi imel primerno izobrazbo. Žal je bila vojska edina šola »višje« stopnje, ki jo je obiskoval. Vzroki za revolucijo nageljnov so izhajali iz težav na afriških bojiščih. Modernemu orožju, ki je prihajalo iz SZ, starejša oborožitev Portugalcev ni bila več kos. Američani so skoraj prekinili dobave, ker je po vietnamskem ponizanju upadel imperialistični nalet.

Vse tri kolonije so hitro dosegle samostojnost. Za kratek čas se je zataknili le v Angoli, kjer je skušala bella elita veleposestnikov vzpostaviti svojo oblast. Državo belcev v morju afriškega prebivalstva. Nekaj podobnega kot v bližnji Južni Afriki. Na politični ravni je poskus hitro splahnel, portugalsko kolonialno vojno pa so nadomestile nadomestne oborožene skupine, ki so se skoraj tri desetletja borile proti novi revolucionarni garnituri. Politične usmeritve je zamenjala želja po izkoriscenju naftne, rudnikov zlata in predvsem nahajališč diamantov. Od treh enot je predstavljala Angola prvo nagrado. Portugalska kot nova demokracija se je izvlekla iz Afrike in začela običajno pot v evropskih ustanovah.

Hitro so se uresničile bojazni

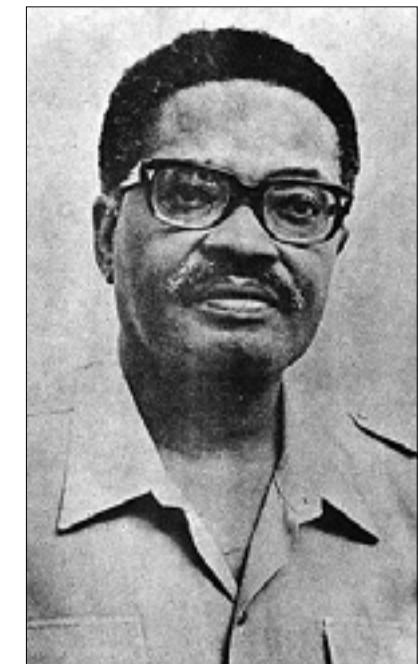
Otela de Carvalha (na Portugalskem je znan samo kot Otelo), da mu pomanjkanje izobrazbe ne bo omogočilo napredku na poti v socializem. Dve leti po zmagi revolucije nageljnov, so v vojski zbrali dovolj primernih kadrov in priredili protiudar. Brez krvi in brez slikovitih potez. Otelo de Carvalho je bil prisiljen k umiku. Kasneje so njegove poskuse obuditve revolucionarnih načel celo preganjali. Pet let je moral presedeti v zaporu ozirno gibanja UNITA. Slednja je v zad-

samostojnosti in v prvih letih v Afriki ostalo le nekaj tisočev itak tam rojenih Portugalcev, se jih je v zadnjih štirih letih iz Evrope tja izselilo okoli 80 tisoč. Nekaj je takih, ki so se tam rodili, v strahu nato zbežali v matično domovino in se sedaj vračajo na še vedno rodno zemljo. Veliko večino pa sestavlja visoko izobraženi mladi, ki se ob revoluciji nageljnov niso še niti rodili in so o njej, o Otelu de Carvalhu, o Agostinu Netu in kolonialistični preteklosti zvedeli le iz knjig in televizijskih razprav.

Kaj pa čaka priseljence v Angoli? Od Agostina Neta podedovani socializem je oplazil tudi mladega naslednika Josefa Eduarda dos Santosa. Pri tem mu ni bilo pomoči. Sovjetsko orožje in kubanski solidarnostni vojniki poseg sta najprej zajezila vodor Južne Afrike in nato strla kvizlinško gverilo gibanja UNITA. Slednja je v zad-

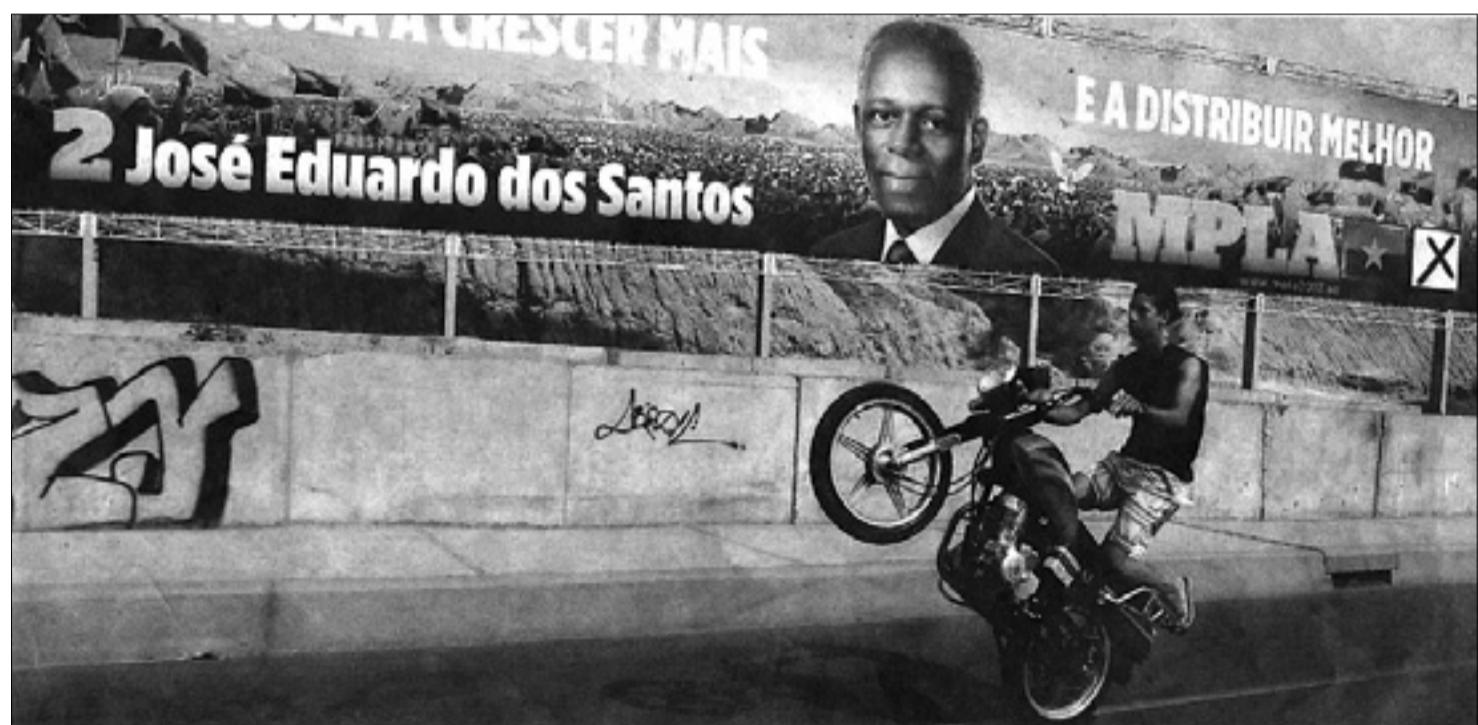
spravo. Brez skrbi za vojno se je gospodarstvo povzpelo. Žal neuravnoteženo. Prihodki od naftne, zlate in diamantov so omamili tako domače elite kot tujce, ki jih moderni slovarji imenujejo »vlagatelje«, medtem kot gre za čiste kolonialiste nove vrste.

Nedvomno so angolske vlade veliko storile v korist prebivalstva, ki v pol drugi generaciji ni poznaš življenja brez vojne. Finančni obseg gospodarstva ponuja celo dvoštevilčne vrednosti napredka, vse večji pa je razkorak med elito, ki se iz politike sešli v banke in na vodilna mesta v ekonomiji. Na Angolo posebno močno pritisajo Kitajci. Zgradili so ceste, železnice, velika satelitska naselje okoli Luande, hotele in drugo. Nastanili so tudi 300 tisoč svojih sinov in hčer, čeprav uradne številke gorovijo o skoraj 10-krat manjšem številu. Za domačine v mestih postajajo Kitajci

vilu. Še več jih pričakujejo. Kroži že zavest, da bo postala Portugalska kolonija Angole. Za Portugalsko ne bo to nič novega, saj so že za časa monarhije dobivali navodila iz Brazilije, kamor se je njihov dvor umaknil pred tujimi osvajalcji.

Če odpisemo neznanoto Gvinejo-Bissau, pa je za Portugalce malo zanimiv Mozambik. Morda zaradi zdravstvenih pogojev, ki ponujajo razbohoteno malarijo. Res pa je Mozambik dežela brez velikih naravnih

Na fotografijah od zgoraj navzdol: Agostinho Neto, oče samostojne Angole; Luanda: nekdaj trg sužnjev, danes raj za tajkune; Predsednik Dos Santos (na plakatu obljujbla pravičnejo delitev bogastva) opazuje občudovalca Valentina Rossija.

koliko bojkotirale, ker so jo istovetile s staro fašistično Portugalsko. Ko je leta 1999 pri 79 letih umrla pa je bila že popolnoma rehabilitirana in vladala je razglasila kar tri dni žalovanja. Kdo sta danes najslavnnejša Portugalca? Ni dvomov: Cristiano Ronaldo in Jose Mourinho! Nemir pa povzročajo njuni prejemki, ko morajo navadni smrtniki močno varčevati, brezuspešno iskati delo in se celo soočati s pomanjkanjem hrane.

Pokazala pa se je možnost rešitve. Kot je pred 36 leti Angola pomenila preobrat na domačem političnem prizorišču, se tam sedaj ponujajo možnosti za rešitev domačih gospodarskih tegob. Angola je postala cilj, kamor se potuje ne kot kolonalist, temveč kot »gastarbeiter«. Če je po-

nih letih delovala pod odkritim okriljem Južne Afrike in rudarskih kartelov, ki so jim bili pri srcu predvsem diamanti. Poželenje je predstavljala v enaki meri nafta iz Cabinde, ozemlja, ki leži na desnem bregu reke Kongo in ni v neposrednem stiku z Angolo kot celoto. Bolj naravno bi spadal v Kongo, predvsem v tistega, ki ima za glavno mesto Brazzaville.

Konec vojne, ki bi ji niti ne šel vzdevek »državljinška«, ker so Angolo napadali ocitno tuji interesi z zelo velikim doprinosom plačancev. Februarja 2002 so angolske specialne enote obkolile postojanko, kjer je bil vodja gverile Jonas Savimbi in ga enostavno ubile, da bi se ne znova začel kak proces solidarnosti, zelo modernejšega pravičnega sojenja s predlogi za

moteč element, ker dobro vedo, da nameravajo tam ostati trajno. Korupcija je na izredno visoki stopnji.

Medtem se domača elita igra z dolarskimi milijoni. Vsako leto v Luandi prodajo približno 50 »porschev« in približno enako število terencev »bmw« ali »land cruiserjev«. Trisobno stanovanje velja v Luandi do 120 tisoč evrov, kar je preveč za Angolce, ki se preživljajo z dvema dolarjema na dan. Če se stopi v napačen lokal, bo topli sendvič lahko veljal 35 evrov, vstopnilna v diskò pa 70 evrov. Ljudje pa računajo v dolarjih, ker se tudi nafta prodaja v tej valuti.

Med tujimi vlaganji je dobra tretinja podjetij v lasti portugalskega kapitala, slaba petina pa je Kitajska. Portugalci so že prišli v velikem šte-

podtalnih bogastev. Ohranja pa dolčen čar pri Afričnih bele rase iz Južne Afrike (Buri) in pri veleposestnikih, ki jih je v Zimbabwe razlastila nacional-revolucionarna vnema tamkajšnjega okostenelega predsednika Mugabeja. Mozambiška vlada ponuja belcem iz Zimbabweja in Burom iz Južne Afrike, ki se upravičeno bojijo ježe črnskih sodržavljanov, primerno velika zemljišča v brezplačen najem za 99 let. Na njih naj bi delo dobilo veliko domačinov, ki nimajo ne znanja, ne sredstev, da bi sami zagnali bolj kakovostno obdelavo zemlje.

Vse skupaj lahko imamo za novo kolonizacijo Afrike. Prvo so ustanovili na konferenci v Berlinu (1884-1885), sedanja pa se udejanja na borzah in v bankah.

PODŽUPAN LJUBLJANE, PROF. JANEZ KOŽELJ

»Hočemo pritegniti ljudi nazaj v mesto«

TEKST IN FOTOGRAFIJE BARBARA ŽETKO

Ljubljana je v zadnjih letih spremenila svoj videz. Mestna občina si je zadala ambiciozen cilj, da korenito obnovi mestno središče in s tem pritegne ne samo turiste, ampak predvsem tiste prebivalce slovenske prestolnice, ki so izgubili navezanost na svoje mesto. Da bi izvedela kaj več o tem, sem se pogovorila z ljubljanskim podžupanom, arhitektom Janezom Koželjem, ki je rade volje sprejel intervju in me povabil na razgovor v svoj kabinet na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Ljubljani, kjer že dolga leta poučuje kot redni profesor.

Na univerzi me že ob vhodu sprejme toplo vzdružje. Vse vrvi okrog mene in pozitivna energija me takoj okuži. Kabinet profesorja Koželja je prav tako prijeten prostor, v katerem sta ustvarjalnost in želja po izboljšanju življenskega okolja prepojila vse. Računalniki, makete, plakati, knjige, vse priča o njegovi ljubezni do arhitekture in urbanizma.

Profesor Koželj me prijazno sprejme in mi začne s ponosom pripovedovati, zakaj in kako je Ljubljana spremenila svoj videt v zadnjih letih.

Profesor Koželj, na vaši profesionalni poti ste se ukvarjali z različnimi dejavnostmi, ki so sicer vse vezane na vaš prvotni poklic arhitekta. Že mnogo let poučujete urbanistično oblikovanje na fakulteti za arhitekturo, bili ste dolga leta odgovorni urednik revije AB, arhitekturni bilten, pisali ste knjige in vodnike o Plečnikovi arhitekturi, v zadnjih letih pa ste prevzeli vlogo mestnega arhitekta in postali podžupan. Začnimo pri koncu. Kdo je in kaj dela mestni arhitekt?

Lik mestnega arhitekta je obstajal že v predvojnem času in sam Plečnik je imel to zadolžitev. To je v bistvu neke vrste koordinator, ki skrbi, da bi različne figure v mestni upravi in izven nje med seboj smiselnost delovalo in zagotavljale najučinkovitejše, a istočasno najbolj uravnotežene posege v mestnem okolju.

Nedvomno to zahteva od vas veliko truda in prinaša s sabo dodatne odgovornosti, a vam nudi tudi mnogo zadodčenja: nenazadnje prestižno mednarodno arhitekturno nagrado, ki jo je pred nekaj tedni prejela Mestna občina Ljubljana.

Tako je. Vsake tri leta v italijanskem mestecu Gubbio pomembno Združenje zgodovinskih in umetniških centrov podlaže nagrado, ki jo je letos prejela Ljubljana za načrt o prenovi Kongresnega trga, realizacijo nove podzemne promenadi iEmona in revitalizacijo arheoloških parkov. S tem je bilo posredno nagrajeni prizadevanje Mestne občine Ljubljana, ki si je želela celostno ohraniti kulturno dediščino od rimske Emone do Plečnikove zasnove Kongresnega trga in jo vključiti v urbano prenovo mesta.

Pred nekaj meseci pa je načrt o ureditvi ljubljanskega nabrežja prejel evropsko priznanje za kakovostno oblikovanje javnega prostora European Prize for Public Open Space.

Zakaj mislite, da je med več kot tristo prijavljenimi mesti žirija nagradila prav ta projekt?

Odlika tega načrta je, da je nastal kot timsko delo skupine arhitektov oziroma arhitekturnih birov, ki so s posameznimi načrti, a vsekakor s skupno vizijo mesta, posegli v mestno središče in ga s tankočutnostjo oblikovali. Zelo pomembno je tudi poudariti spoštljiv odnos, ki so ga načrtovalci pokazali na splošno do zgodovine in izrecno do Plečnika. Poleg tega je mestni upravi uspelo uresničiti vse te načrte s skromnimi sredstvi, kar je v današnjem času še posebej pomembno.

Mestna občina Ljubljana je na to temo razpisala precej različnih natečajev, a klub temu so bili projekti med seboj povezani, predvsem zaradi odnosa, ki so ga imeli načrtovalci do Plečnikovega opusa. Ti so se danes ravnali po istih načelih, ki jih je uporabljal sam Plečnik. Upoštevali so njegove principe, sledili so njegovi ideji, da most ne sme biti samo prehod oziroma povezava dve bregovi, ampak del mesta, neke vrste trg, ki se razprostira nad reko. Vsi novi posegi so zadržani, spoštujejo okolje, v katerega se vselijo in nočajo preglasiti nikogar. Ni velikih megalomskih načrtov, saj so načrtovalci namenoma dali prednost takim posegom, ki v prostoru ne nastopajo preveč kričeče.

Obnova nabrežja spada v širši načrt obnove celotnega mestnega središča. Kako so se Ljubljjančani odzvali na vse novosti?

Na začetku so bili nezaupljivi, predvsem ker so bili zaskrbljeni zaradi posledic, ki naj bi nastale zaradi odpravljanja prometa na nekaterih ulic. Površina, namenjena pešcem, se je povečala za več kot petkrat in predvsem trgovci in stanovalci so se bali, da bo prostor postal prazen. V resnicu je bil cilj prav ta: ga izprazniti in potem napolniti z drugimi dejavnostmi. Namesto avtomobilov smo omogočili več javnega življenja, kot so prireditve, sejmi, koncerti, politične tribune in še drugo, in glede na to, da se je središče napolnilo z življenjem, mislim, da smo dosegli cilj, ki smo si ga zastavili.

Kam pa ste spravili avtomobile, ki so prej dušili mestno središče?

Zgradili smo veliko garaž pod Kongresnem trgom, kar je prineslo več koristi. Poleg tega, da smo odpravili avtomobile, smo dobili na razpolago obsežen prostor za slavnostne prireditve, ki ga prej Ljubljana ni imela. Stanovalci pa niso bili prikrajšani, saj smo jim dodelili parkirišča s posebno ugodno ponudbo. Naj omenim tudi električno vozilo na klic, ki vozi samo po mestnem središču, torej v predelih, ki so prepovedani drugim motornim vozilom.

Načrtujete še druga parkirišča?

V planu imamo gradnjo garaže pod tržnico, trenutno pa je ustavljeni iz spomeniškovarstvenih razlogov. Kar se mi zdi pomembno poudariti je to, da s tem načrtom nikakor ne nameravamo ukiniti tržnice, nasprotno. Radi bi jo oživili in ji ponudili še dodatne usluge, kot so tehnični prostori, ki bi jih tržnica potrebovala, a jih zdaj ni.

V obnovo središča torej ne spadajo samo vidni posegi, v resnici je še marsikaj več ...

Točno tako, urejanje nabrežja je samo del celostne mestne prenove. Cilj, ki si ga

je zadala mestna uprava, je bilo izboljšanje javnega prostora, da bi pritegnili prebivalce spet v mesto. Če mesto ni privlačno, se ljudje umikajo, bodisi tako, da se selijo v predmestje ali sosednje občine, bodisi tako, da ob vikendih zapuščajo mesto in gredo v hribe ali na morje.

Celostna mestna prenova pa pomeni tudi izboljšanje infrastrukture, torej postavljanje ali zamenjava kablov, ka-

je zadala mestna uprava, je bilo izboljšanje javnega prostora, da bi pritegnili prebivalce spet v mesto. Če mesto ni privlačno, se ljudje umikajo, bodisi tako, da se selijo v predmestje ali sosednje občine, bodisi tako, da ob vikendih zapuščajo mesto in gredo v hribe ali na morje.

VOLITVE - Demokratska stranka

Rim (še) ni privolil v ponovno kandidaturo Tamare Blažina

RIM - Če bi obveljala včerajšnja neuradna usmeritev državnega vodstva Demokratske stranke, bi slovenska manjšina ostala brez zastopnika v novem italijanskem parlamentu. Rim je namreč doslej pristal le na kandidature prvovrščenih na primarnih volitvah v Trstu, Gorici in Pordenonu, izjemo predstavlja le Videm z dvema kandidaturama. To so Ettore Rosato (Trst), Giorgio Brandolin (Gorica), Giorgio Zanin (Pordenon) ter Isabella De Monte in Gianna Malisani za videmsko pokrajino. Vseh teh pet kandidatov ima realne možnosti za izvolitev, preostale kandidature z gotovo ali zelo možno izvolitvijo pa bi izbrali v Rimu. Iz prvega neformalnega volilnega seznama je torej izpadla Slovenka Tamara Blažina, ki je na tržaških primarnih volitvah zasedla drugo mesto za Rosatom.

Deželna tajnica Debora Serracchiani je včeraj v Rimu ves dan (očitno zaman) prepričevala državno

Debora Serracchiani

Tamara Blažina

strankino vodstvo, naj ne »vsvili« Furlaniji-Julijski krajini preveč zunanjih kandidatov in naj upošteva specifiko slovenske narodne skupnosti. Če bo prevladala rimska usme-

ritev, bosta s prvih mest na kandidatnih listah, ki zagotavljajo oziroma omogočajo izvolitev, izpadla tako Blažinova, kot Francesco Russo. Tržaškega tajnika DS je Serracchia-

njeva predlagala za nosilca kandidatne liste za poslansko zbornico, v Rimu pa o tem sploh nočeo slišati, pomisleke nad to rešitvijo pa imajo tudi v Idmu in Pordenonu.

»Vse je še odprto in bo tako ostalo do torka, ko bodo v Rimu dokončno potrdili kandidatne liste,« nam je sinoči povedal glasnik Debora Serracchiani Giancarlo Lancellotti. Priznal je, da je situacija, tudi kar zadeva Blažinovo, težka in zapletena, »tajnica pa je ob podpori deželnega vodstva močno angažirana za ohranitev slovenskega parlamentarnega predstavninstva.«

O kandidaturah in o ne ravno uspelih rimskih pogajanjih Serracchianijeve bo danes razpravljalo razširjeno deželno vodstvo demokratov, po seji pa bo tajnica spet odletela v Rim. Čakajo jo nova trda pogajanja, tudi o usodi senatorke Blažinove in slovenskega predstavninstva.

S.T.

Vse pravice pridržane

ZGODOVINA - Na Osankarici slovesnost ob 70. obletnici zadnje bitke Pohorskega bataljona

Pahor o odgovornosti za bodočnost

Novi predsednik Slovenije opomnil, da dogodkov ni mogoče spremnijati za nazaj - Na slovesnosti več kot 4 tisoč ljudi

SLOVENSKA BISTRICA - Pri Treh žebljih na Osankarici je bila včeraj spominska slovesnost ob 70. obletnici zadnjega boja Pohorskega bataljona. Slavnostni govornik na Pohorju je bil takrat novi predsednik republike Borut Pahor, ki je v nagovoru med drugim opomnil, da dogodkov ne moremo spremnijati za nazaj, lahko pa vplivamo na prihodnost, kar je naša odgovornost.

Pahor je na slovesnosti, ki se je udeležilo več kot 4000 ljudi, spomnil, da je Evropska unija nedavno prejela Nobelovo nagrado za mir in po njegovem ni bolj primerne priložnosti, da se pol milijarde Evropejcev, med katerimi smo tudi Slovenci, spomni, da mir ni samoumen.

Kot je dejal, je ta nagrada primerljivo svarilo vsem, da sta mir in varnost, zlasti v teh kriznih razmerah, odvisna od naših zelo iskrenih prizadevanj, da takud ostane. Zgodovina je po njegovem polna dokazov, kako se v določenih bolj zaostrenih okoliščinah, zlahka,

Borut Pahor

ARHIV

in ščuvanja enega proti drugemu. Naša temeljna zgodovinska odgovornost je, da vse velike težave, s katerimi se soočamo, tako Slovenci kot Evropejci, rešimo v duhu iskrenega dialoga, s potrežljivim spoštovanjem tistih, ki misijo drugače in utrjevanjem vsega tistega kar nam je skupno,« je dejal predsednik republike.

Zlasti politiki in vsi, ki sodelujejo v javnem dialogu, se morajo po njegovem mnjenju disciplinirano vzdržati vsake izjave, ki jo lahko kdo razume kot žaljivo, nestrpno ali celo sovražno. To je njihova najbolj elementarna dolžnost v skrbi za prepotrebno ozračje tolerance, svobode in spoštovanja eden do drugega, je prepričan Pahor.

Slovenski predsednik je posebej poudaril pomen nadaljnje graditve Slovenije, kot demokratične, pravne in socialne države, za kar pa je v teh izjemno težkih razmerah potrebnata večja politična složnost kot običajno. Kot je dejal, je v Sloveniji in Evropi potreben zbra-

ti moč za večjo politično enotnost. »Več politične složnosti bo v Sloveniji dalo več poguma in zagona vsem tistim, ki verjamemo, da skupaj lahko dosežemo nepredstavljivo veliko,« je dejal Pahor in dodal, da bi več politične enotnosti v Evropi zagotovilo uspešnejše ukrepanje v času krize in preprečilo nevarnosti za nezaupanje v evropsko idejo in porast novih nacionalizmov.

Partizanska enota Pohorski bataljon je bila ustanovljena 11. septembra 1942 v Dobrovljah na Pohorju. V začetku je enota štela 90 borcev, poveljeval pa ji je Rudolf Mede. Pohorski bataljon je izvedel številne akcije, 21. decembra 1942 pa se je premaknil proti Osankarici, kjer si je uredil zimski tabor. Prve dni leta 1943 so nemške sile odkrile partizanski tabor, 8. januarja pa ga je obkobilokoli 2000 nemških vojakov. V boju je življenje izgubilo 69 borcev Pohorskega bataljona. Padle borce so odpeljali v Gradec, kjer so še danes pokopani na tamkajšnjem pokopališču. (STA)

LJUBLJANA - Ženski zbor Kombinat izdal prvo zgoščenko

Pesmi upora in vseh zatiranih

Skupina, ki večkrat poje skupaj s TPPZ Pinko Tomažič, praznuje petletnico delovanja - Vabilo na posebni koncert 8. februarja

LJUBLJANA - Ženski pevski zbor Kombinat je ob petletnici delovanja izdal prvo zgoščenko, ki nosi enako ime kot zbor.

Zgoščenka, ki so jo kombinatke predstavile v svojih prostorih v Ljubljani, kjer zbor že dobro leto deluje, prinaša 20 pesmi. Te so predvsem delavske in pa pesmi zatiranih, ki kličejo po svobodi, je povedala članica zobra Maksimiljana Ipavec. Zgoščenka uvaja skladbo z naslovom Pesem upora, za katero je glasbo napisal Drago Ivanuša, besedilo pa kantavtorica Ksenija Jus. Kot je povedala na predstavitvi zgoščenke, vsaka beseda v pesmi nosi to, kar vsi občutimo, da ni prav - da se kramo pravice mladim, starejšim in tistim, ki delajo. Po njenih besedah pesem prinaša klasičen glas upora po vsem svetu.

Ipavčeva, ki je govorila v imenu pevk, je dejala, da so pesmi posnele kot poziv k obrambi pravic, ki so se marsikom zdale samoumnevne, a se je izkazalo, da niso. Pesmi so po njenih besedah obenem tudi pričevanja o uporu ljudi v različnih družbeno-časovnih okoljih.

Pesmi za zgoščenko so kombinatke, ki jih že od začetka vodi zborovodkinja Mateja Mavri, posnele v začetku decembra v veliki dvorani Konzervatorija za glasbo in balet v Ljubljani. Sprem-

ljala jih je instrumentalna zasedba, ki so jo sestavljali mandolinist Branko Smerdelj, kitarist Robert Slanič, harmonikar Miran Pečenik in basist Boštjan Benčič. Ob njih sta zaigrali še kombinatki Katja Jeraj, ki je poprijela za akustično kitaro in violinistka Tjaša Jakop. Pri projektu je sodeloval tudi bobnar Blaž Grm. Vizualna podoba plošče je delo Zvonke T. Simčič, ki je povedala, da je zeleni s podobo na platnici albuma združiti pridiha starih časov s sodobnim dizajnom.

Zgoščenka je že v prodaji. Kupiti jo je mogoče pri zboru ali pa prek njihove spletne strani, pevke pa jo bodo predstavile tudi na posebnem koncertu, ki bo 8. februarja v Unionski dvorani. Poleg tega koncerta kombinatke med drugim čaka še poletni festival politične pesmi v Avstriji, je povedala Ipavčeva. Ženski pevski zbor Kombinat je skupina deklet, ki so se zbrala 27. aprila 2008 na ustanovni skupščini v ljubljanskem Rogu in sklenile, da bodo preprevale pesmi upora z vsega sveta. Ideja o pevski skupini se je rodila mesec dni prej, na dekljščini ene od članic. Prvotna zasedba je štela 21 pevko, danes pa je v zboru 65 aktivnih članic. Trenuten repertoar zasedbe znaša 35 pesmi, so še povedale kombinatke na predstaviti zgoščenke. (STA)

Kombinatke so pozname in priljubljene tudi med Slovenci v Italiji

Po TV dnevniku slovenskega programa RAI opereta Pomladanska parada

TRST - Praznik Sv. treh kraljev je zadnja etapa dolge praznične poti, ki se je začela z božičem.

Seveda je bila tudi ponudba Slovenske televizije RAI uglašena v tem smislu in tako bo tudi nocoj. Kulturni center Lojze Bratuž je oktobra lani obeležil svojo 50 letnico z odrsko postavitevijo opere Roberta Stolza Pomladanska parada. 150 nastopajočih je z navdušenjem, veliko dobre volje, pa tudi znanja pod režijskim vodstvom Jožeta Hrovata in dirigentsko palicijo Hilarija Lavrenčiča uprizoril lahko zgodbo o prepletajočih se ljubezenskih vezeh v avstro-ogrski Gorici. Kamere naše televizije so v uredništvu Marije Breclj in Tamare Stanese vse to vestno zabeležile in danes ter v četrtek bosta po Tv dnevniku nekako ob 20.50 na sprednu prvo in drugo dejanje te prijetne operete.

Torkovi S-prehodi o finančni stiski slovenskih ustanov

KOPER - V času hude finančne stiske so zaposleni na številnih slovenskih kulturnih, izobraževalnih in raziskovalnih ustanovah v Italiji znali stopiti skupaj. Združili so moči in jasno ter glasno opozorili na nespoštovanje zaščitnega zakona, na hiranje slovenskih ustanov, pa tudi manjšinske politike. Bodo v letu 2013 nadaljevali s svojimi javnimi srečanjimi? Kakšne spremembe po njihovem mnenju potrebuje slovenska manjšina? Kakšna je prihodnost ustanov, ki jih s svojim delom ohranajo pri življenju? Odgovore boste v oddaji S-prehodi slišali v torek, 8. januarja, ob 18. uri na TV Koper-Capodistria.

Pusičeva: Umik tožb, ko bo sprejeta alternativna rešitev spora o LB

ZAGREB - Hrvaška je pripravljena umakniti tožbe proti LB in NLB na hrvaških sodiščih, ko bosta obe vladi uradno sprejeli predlog rešitev spora finančnih strokovnjakov Franceta Arharja in Zdravka Rogića, je v včerajnjem pogovoru za zagrebski Radio 101 ponovila hrvaška zunanjina ministrica Vesna Pusič. Arharjev in Rogićev predlog priznaje do konca marca. »Dokler alternativne rešitve ne bo, bi z umikom tožb celotni predmet zastaral in ga ne bilo možno več urejati na ta način,« je pojasnila Pusičeva.

Ravno z umikom tožb, ki so jih na podlagi pooblastil hrvaškega finančnega ministra proti LB in NLB vložili Zagrebska banka in Privredna banka Zagreb, je njen slovenski kolega Karl Erjavec pogojeval ratifikacijo pristopne pogodbe med Hrvaško in EU.

KROMA

ITALIJA - Predvolilna pogajanja v desni sredini

Berlusconi še računa na zavezništvo z Ligo

RIM - Danes naj bi padla odločitev o morebitnem volilnem zavezništvu med Ljudstvom svobode in Severno ligo. Silvio Berlusconi je bil sinoči zmeren optimist, ligaški voditelj Roberto Maroni pa previdnejši, čeprav bi zavezništvo zelo koristilo obema strankama. Predvsem v Lombardiji in Venetu, kjer bo bitka za senatne mandate morda celo odločala o razmerju sil v novoizvoljenem parlamentu.

Berlusconi je v včerajnjem intervjuju za spletni portal Corriere.it znova izrazil prepričanje, da njegova vlada ni padla, ker naj bi imela slabe rezultate, temveč zaradi zaročte italijanskih in mednarodnih finančnih. Glavni »zarotnik« naj bi bil Mario Monti, zato je Berlusconi pripravljen po volitvah tudi na koalicijo s Pier Luigijem Bersanijem samo, da bi osamil predsednika vlade v odstopu. Vodja Ljudstva svobode se v intervjuju ni spravil le na Montija temveč tudi na Pier Ferdinanda Casinija in Gianfranca Finija. »Gre za nesrečno trojico, ki je potisnilo Italijo v brezno gospodarske in politične krize,« je dejal Berlusconi. Bolj kot Bersanija bo do februarskih volitev napadal svoja nekdanja zaveznika, predvsem pa Montija.

Aktualni ministrski predsednik je v primeru volilne zmage na Twitterju napovedal, da bo takoj po izvolitvi spremenil sedanjo volilno zakonodajo. To sicer obljubljajo skoraj vsi, potem pa se stvari razvijajo v drugo smer, kot priča jalova razprava o volilnih pravilih, ki je v komaj zaključeni zakonodajni dobi dejansko trajala vse od volitev leta 2008. In to kljub nenehnim pritiskom in pozivom predsednika Republike Giorgia Napolitana, ki je na koncu vrgel puško v koruzo in obžaloval, da bodo februarske predčasne volitve potekale s starim zakonom. Z njim ni nihče zadovoljen, nihče pa ni pokazal odločne volje ter želje, da bi ga spremenil.

Vse stranke se v teh urah mrzljivo ukvarjajo s sestavljanjem kandidatnih list, ki - kot običajno - povzroča trenja, spore in polemike. V igri so predvsem prva mesta na poslanskih in senatnih listah, ki zarađi »posebnosti« volilnega sistema zagotavljajo gotovo izvolutiv, praktično v vseh strankah, ki presežejo volilni prag.

TRENTO - Na neosvetljeni progi so z motornimi sanmi zlteli v prepad

Umrlo šest ruskih turistov

Reševalcem ni preostalo drugega, kot da trupla prepeljejo v dolino

ANSA

CERMIS - V tridentinskih Dolomitih se je v petek zvezč zgodila nesreča z motornimi sanmi, v kateri je po podatkih policije umrlo šest ruskih državljanov, dva pa sta bila huje ranjena. Policia je kot vzrok za nesrečo navedla nedopustno vedenje ruskih turistov.

Nesreča se je zgodila na smučišču Cermis pri kraju Cavalese v pokrajini Trento, ko so sani zdrsnile s proge, podre ograjo in padle 100 metrov v globino. Proga Olimpia II, na kateri se je zgodila nesreča, leži približno na 2000 metrov nadmorske višine in je označena kot posebno težavna. Med smrtnimi žrtvami so po navedbah ruskega konzulata v Milenu štiri ženske, stare od 24 do 48 let, in dva moška, stara 16 in 60 let. Nesreča se je zgodila, ko so se v temi vračali iz gorske restavracije v hotel. Po navedbah police je bilo za nesrečo krivo nedopustno vedenje ruskih turistov. Motorne sani s prikolico za prevoz tovorov naj bi namreč uporabili brez dovoljenja in močno prekoračili dovoljeno hitrost na progi, ki je bila v tem času že zaprta in ni bila osvetljena. Po poročanju ruske tiskovne agencije Itar-Tass tudi ne izključujejo možnosti tehnične napake na motornih saneh.

V kraju Cavalese sta se v preteklosti zgodili dve hudi žičniški nesreči. Februarja 1998 je umrlo 20 potnikov gondole, ko je ameriško vojaško letalo v nizkem preletu pretrgalo nosilni kabel. 22 let pred tem pa se je pretrgal kabel žičnice, zaradi česar je takrat umrlo 42 ljudi.

Predsedniku Nikoliću prepovedali obisk Kosova ob pravoslavnem božiču

BEOGRAD - Srbski predsednik Tomislav Nikolić se je žezel udeležiti slovesnosti ob pravoslavnem božiču na Kosovu, a so mu kosovske oblasti to prepovedale. Namestnik kosovskega premiera Hajredin Kuci je v petek zvečer pojasnil, da lahko predstavniki Srbije obišejo Kosovo le v primeru "recipročnosti obiskov". Nikolić sam se je obisku napisled odrekel.

Nikolić je misiji EU na Kosovu (Eulex) predložil zahtevo, da se 7. januarja udeleži božičnega bogoslužja v srbskem pravoslavnem samostanu Gračanica nedaleč od Prištine. Kot so sporočili iz urada srbskega predsednika, od Eulexa niso dobili odgovora. To po njihovem mnenju nakazuje, da misija EU ni statusno nevtralna in ni spodbudna zagotoviti varnosti katere koli osebe na Kosovu. Na Eulexu odgovarjajo, da v odločjanju o tej zadevi ne sodelujejo. "Obstaja več dogovorjenih postopkov v zvezi z obiski srbskih predstavnikov na Kosovu," je povedala tiskovna predstavnica misije Irina Gudeljević. Kot je dejala, je treba zahtevo za obisk predložiti posebnemu predstavniku EU v Prištini, ta pa jo posreduje kosovski vladi.

Namestnik kosovskega premiera Hajredin Kuci je povedal, da kosovske oblasti obiska Nikolića niso odobrile. Po njegovih besedah je takšen obisk mogoč "le, če se voditeljem Kosova omogoči obisk Albancev v Preševski dolini" na jugu Srbije.

Na pogrešanem letalu tudi Missonijev sin

CARACAS - V Venezueli je bilo kot pogrešano prijavljeno letalo s člani znane italijanske oblikovalske družine Missoni na krovu. Majhno dvomotorno plovilo je bilo na poti s turističnega otoka Los Roques v Caracas, ko je izginilo. Na krovu letala je bilo šest potnikov, od tega so bili štirje Italijani. Med njimi tudi 58-letni modni oblikovalec Vittorio Missoni, sin ustanovitelja prestižne modne hiše Ottavia Missonija, ki je po rodu iz Dalmacije.

Letalo je z otoka Los Roques vzletelo v petek. Kontakt med venezuelskim pilotom in kopilotom ter kontrolnim stolpom se je izgubil, ko se je letalo nahajalo kakih deset milijonov km južno od otoka. Venezuelsko notranje ministrstvo je že sprožilo iskalno akcijo. Pri iskanju pomagajo tudi helikopteri.

Tuna za rekordnih 1,3 milijona evrov

TOKIO - Veriga suši restavracij je na ribji tržnici v Tokiu odstrela za ribo rekordnih 155,4 milijona jenov (okoli 1,3 milijona evrov). Za takšno vsoto so na prvi dražbi v novem letu prodali 222 kilogramov težko ribo vrste modroplavuti tun, ki so jo ulovili pred obalo mesta Oma na severu države. Cena za kilogram je tako presegla 6000 evrov, kar je skoraj trikrat več kot najvišja dosežena cena v lanskem letu. »Bila je nekoli draga,« je nakup komentiral lastnik omenjene restavracije Kijoši Kimura. Na Japonskem je modroplavuti tun izredno priljubljen. Zaradi množičnega ulova je ogrožen njegov obstoj.

Več mrtvih v strmoglavljenju letala v Franciji

PARIZ - V bližini letališča v francoskem mestu Grenoble je včeraj popoldne strmoglavilo manjše zasebno letalo. Pri tem je življene izgubilo vseh pet oseb na krovu. Vzrok za strmoglavljenje, do katerega je prišlo kmalu po vzletu, še ni znan. Reševalci so v gorečem letalu našli pet trupel. Njihova identiteta še ni znana. Letalo je bilo na poti v Maroko s predvidenim postankom v Španiji.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

20.25 Tv Kocka: Gurugu' - Družinski totem
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Opereta Pomladanska parada 1. del, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.30 Variete: UnoMattina in famiglia **7.00**
 8.00, 9.00 Dnevnik **9.35** Koncert **10.30** A Sua immagine, vmes Sveta maša in Angelus **12.20** Aktualno: Linea verde **13.30** Dnevnik **14.00** Show: Domenica in - Larena **16.30** 20.00 Dnevnik **16.35** Show: Domenica in - Così è la vita **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.40** Igra: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.30** La prova del cuoco **0.30** Dnevnik

Rai Due

7.00 Risanke - Cartoon Flakes Weekend **8.25** New Art Attack **9.00** Film: Tarzan 2 (anim.) **10.10** Dok.: Ragazzi, c'è Voyager **10.50** A come Avventura **11.30** Aktualno: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik, sledi Tg2 Motori **13.45** Quelli che aspettano **15.40** Quelli che... (v. V. Cabello) **16.45** Film: Spia e lascia spiare **17.05** Dnevnik in vremenska napoved **18.10** Rubrika: 90° Minuto **19.35** Nan.: Cops - Squadra Speciale **20.30** 1.00 Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS **22.35** Športna rubrika

Rai Tre

7.35 Serija: La grande vallata **8.25** Film: L'ultima carrozella (kom., '43) **9.55** Nan.: L'Ispettore Derrick **10.45** Rubrike **12.00** Dnevnik **12.25** TeleCamere **12.55** Odd.: Se una farfalla batte le ali... **13.25** Rubrika: Pas-separtout **14.00** Deželni dnevnik, vremenska napoved in Dnevnik **14.30** In vuonoBD h

15.05 Rubrika: Alle falde del Kilimangiaro (v. Licia Colò) **18.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Rubrika: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa **21.30** Presa diretta - Ladridipartito **0.05** Dnevnik in deželni dnevnik

Rete 4

6.40 Dnevnik **7.00** Mediashopping **7.30** Nan.: Vita da strega **8.35** Dok.: Storie di confine **9.20** Slow Tour - Italiani non per caso **10.00** Sv. Maša **11.00** Rubrika: Le storie di viaggio a... **11.30** Dnevnik **12.00** Odd.: Ricette di Domenica **12.45** Rubrika: Pianeta mare **13.45** Ieri e oggi in Tv **14.00** Dnevnik **14.40** Resn. show: Come si cambia **15.35** Nan.: Poiriot

16.40 Film: Tootsie (kom., ZDA, '82) **18.55** Dnevnik in vremenska napovedi **19.35** Nan.: Tempesta d'amore **21.30** Film: Changeling (triler, ZDA, '08, r. C. Eastwood)

°5 Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **8.00** Dnevnik **8.50** Rubrika: Le frontiere dello spirito **10.00** Film: Il quarto re (zgod., It., '97, r. R. Bova) **11.55** Rubrika: Melaverde **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Show: L'arca di Noé **14.00** Nan.: Belli dentro **14.25** Film: Se cucci ti sposo (kom.) **16.00** Film: L'uomo bicentenario (fant., ZDA, '99) **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved

20.40 Film: Il signore degli anelli - Il ritorno del re (fant., ZDA, '03, r. P. Jackson, i. E. Wood) **0.30** Dnevnik

Italia 1

6.35 Nan.: Provaci ancora Gary **7.50** Risanke **10.35** Film: Magia del lago (pust., Kan., '95) **12.25** Dnevnik **13.00** Rubrika: Sport Mediaset - XXL

14.00 Film: Edward mani di forbice (dram., ZDA, '90, r. T. Burton, i. J. Deep) **15.55** Ice Galà Bolzano **17.40** Red Bull Flying Bach **18.15** Nan.: Life Bites- Pillole di vita **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: Così fan tutte **19.20** Film: Come tu mi vuoi (kom., It., '07) **21.25** Resn. show: I guastanozze (kom., It.) **22.55** Film: Il principe delle donne (kom., ZDA, '92, i. E. Murphy)

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **7.50** Film: Il magnifico avventuriero **9.50** Ti ci porto io... **11.15** Ti ci porto io... in cucina con Vissani **11.35** Nan.: Josephine, ange gardien **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Il piccolo Buddha **17.00** Nan.: The District **18.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** In Onda **21.10** Film: Il concerto (kom., '09) **23.20** La valigia dei sogni

Tele 4

6.00 Festa in piazza **12.30** 19.45 Rubrika: Qui studio a voi studio **18.00** Le ricette di Giorgia **18.20** Rubrika: Tanta salute **19.00** Rubrika: Cartellino rosso **23.00** Deželni dnevnik **23.15** Rotocalco Adnkronos **23.35** Film: Ranson - Stato di emergenza per un rapimento (dram., Vb, '75)

Slovenija 1

7.00 Risanke **10.20** Nan.: Polna hiša živali **10.45** Na obisku **11.20** Ozare **11.30** Obzorja duha **12.05** Ljudje in zemlja **13.00** Porocila, šport in vremenska napoved **13.25** Robert Goter - 25 let igram, posnetek koncerta **15.05** Film: Sabrina **17.00** Porocila, športne vesti in vremenska napoved **17.15** Nan.: Dekameron: O pastirju, ki je volk po-

stal **17.55** Legende velikega in malega ekranu **18.30** Igralci tudi pojejo **18.40** Risane **18.55** Porocila, športne vesti in vremenska napoved **19.25** Zrcalo tedna **20.00** 50 let Slovenske popevke - Enkrat se zapoti: Srebrna leta, 1. del **21.05** Je res? **22.00** Dok. serija: Kulturni vrhovi **22.35** Porocila, športne vesti in vremenska napoved

23.05 Nad.: Sinovi anarhije

Slovenija 2

7.45 Skozi čas (pon.) **7.55** Slovenski magazin **8.25** Turbulenca **8.55** Pisane družine **9.40** Imago Sloveniae **10.35** 13.55 Alpsko smučanje: svetovni pokal: slalom (M), 1. in 2. vožnja, prenos **11.40** 14.45 Nordijsko smučanje: svetovni pokal v smučarskih tehnikah, zasledovalna tekma (Ž in M), prenos **13.05** 15.30 Biatlon: svetovni pokal, zasledovalno (Ž in M), prenos **16.25** Nordijsko smučanje: svetovni pokal v smučarskih skokih, prenos **18.20** Svet športa v letu 2012 **19.20** Nordijsko smučanje: svetovni pokal: skoki (Ž), posnetek **19.50** Žrebanje lota **20.00** Nan.: Povesti in novele 19. stoletja **21.00** Dok serija: City folk **21.25** Dok. odd.: Večno življenje **22.40** Kratki igr. film: Se strična **23.05** Kratki igr. film: Obisk

Slovenija 3

6.10 Primorska kronika (ponovitev) **6.25** 7.10, 8.10 Žarišče **6.35** Poslanski premisles **6.50** 14.50 Tedenski pregled **7.30** Svet v besedi in sliki **9.25** Kronika **9.55** 15.05 Na tretjem... **11.00** Utrip (ponovitev) **11.20** 15.50, 18.35 Svet v besedi in sliki **13.30** Prvi dnevnik **16.05** 18.15 Satirično oko **17.30** Porocila Tvs **19.00** Dnevnik **19.55** 22.05 Sporočamo **20.00** Slovenija in Evropa **20.30** Tedenski izbor **21.00** Zrcalo tedna **21.15** Tedenski napovednik

Koper

13.45 Dnevni program **13.00** AS SP: Val di Fiemme zasledovalna (ž), povzetek **13.30** AS SP: Zagreb: slalom (m) povzetek **14.00** AS SP: Zagreb: slalom (m) 2. vožnja, v živo **14.45** AS SP: Val di Fiemme zasledovalna (m), v živo **15.30** Čezmejna Tv **15.45** Tednik **16.15** Baladoor Jazz Festival **17.00** Dok: City folk **17.30** Potopisi **18.00** Ljudje in zemlji **18.50** Village folk **19.00** 22.00, 0.20 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Vzhod-Zahod **19.45** Kino premiere **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dok. odd.: Art nouveau **22.15** Nedeljski športni dnevnik **22.30** Slovenski magazin **23.00** 8. Mednarodni Zborovski festival Koper Vokalna Akademija Ljubljana, sledi Vokalna skupina Ecce

Tv Primorka

15.15 17.00 Tv prodajno okno **15.45** Po primorsku **17.30** ŠKL **18.30** Med nami **19.15** Duhovna misel **19.30** Tedenski pregled, Napovedujemo... **20.00** Zgodbe o glasbi **21.15** Zlati kamen 2012 **22.15** Tedenski pregled, Napovedujemo, Tv prodajno okno, Glasbeni večer, Videostrani

POP Pop TV

7.00 Risane, otroške in zabavne serije **11.10** Serija: Beverly Hills 90210 **12.00** Serija: Monk **12.50** Dok. serija: Skrivenost življenja ameriške gospodinje **13.40** Dok. serija: Opremljevalci v zasedi **14.05** Dok. serija: Kuharski mojster **14.55** Film: Spirit - Divji žrebec (anim., ZDA, '02) **16.30** Nan.: Detektiv na Floridi **17.20** Film: Scooby-Doo 2 - Pošasti na prostost (kom., ZDA/Kan., '04) **18.55** 24UR - novice **20.00** Film: Očkov vrtec (kom., ZDA, '03) **21.40**

Film: Na razpotju (dram., ZDA, '94, i. R. Gebe, S. Stone) **23.30** Film: Divja milina (dram., ZDA/Fr./Šp., '07, i. J. Moore)

A Kanal A

7.55 Nan.: Nove pustolovščine stare Christine **8.20** Film: Velik zadetek **10.00** ŠKL, Športni magazin **10.55** Astro Tv **12.25** Toning manja svetovni show 2010 **12.55** Nan.: Nove pustolovščine stare Christine **13.20** Film: Starci, rad te imam **15.10** Film: Dobra študentka **16.40** Dok. serija: Šef pod krinko **17.35** Igra: Big Game **18.30** Pazi, kamara!

19.30 Skeči: Norci na delu **20.00** Film: Marnici **21.40** Nad.: Montevideo, bog te je vi del **22.40** Film: Travne bilke

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00; Sv.maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.15 Iz domače zaslavnice; 11.10 Nabrožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Simpozij o pisatelju Milanu Lipovcu ob 100-letnici njegovega rojstava. Sodelujejo književnik Boris Pahor, publicist Jože Hrvat in častnik Marko Tavčar; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Porocila in deželna kronika; 14.15 Istrska srečanja; 15.30 Zgoriške scene; 16.00 Šport in glasba; 17.00 Kratka porocila; 17.30 Z naših prireditev; 19.35 Zaljubljen oddaj.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 7.15, 8.15, 8.28, 10.30, 12.00, 12.28, 13.30, 17.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 8.00, 17.45 Pesem tedna RK; 7.00, 9.00, 19.45 Jurtrana Kronika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Vremenska napoved; 8.30 Juntranj; 9.10 Prireditve danes; 9.30 Torklja; 10.30 Porocila; 11.00 Primorski kraji; 11.30 Malo za štalo; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 14.30 Nedeljske popolne; 15.30 DIO; 17.30 Vreme in ceste; 17.35 Na koncertu; 19.00 Dnevnik; 20.00 Vetročne melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Easy come, easy go.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 7.15, 8.15, 8.28, 10.30, 12.00, 12.28, 13.30, 17.30, 1

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejni TV-Dnevnik SLO 1

nolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Iacchetti, E. Greggio)

Slovenija 1

7.00 Dobro jutro **10.10** 15.45, 18.30 Risanke in risane nanizanke **11.00** Nan.: Anica **11.20** Dok. odd.: Megabiti energije **11.45** Igr. film: Adijo **12.00** Odd: Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.35** Polnočni klub: Kovači sreče (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koroška **16.15** Odd. za otroke: Studio Kriščaš **16.40** Kulturni brlog **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.00** Infodrom **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio city **22.00** Odmevi **23.05** Podoba podobe **23.30** Knjiga mene briga

sje **15.05** Nad: Ko listje pada **17.00** 24 ur po poldne **17.55** Misli zdравo **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Film: Kaj pa zdaj? **21.40** 24 ur zvečer **22.10** Nan.: Maščevanje **23.05** Nan.: Obdarjen **23.40** Nan.: Kaos

Kanal A

7.10 Risanke **8.00** 18.00, 19.45 Svet **8.30** Se-rija: Igrače za velike **9.05** 13.50 Nan.: Fra-sier **9.35** 14.20 Nan.: Moja super sestra **10.00** Nan.: Alarm za Kobro **11.10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.05** Otroški infokanal **8.50** Infodrom **9.00** Zabavni info-kanal **10.35** Dobra ura (pon.) **12.00** Dobro jutro (pon.) **15.30** Je res? **16.35** Dok. serija: Čudeša Osončja **17.35** Dober dan, Koroška (pon.) **18.05** Prava ideja! **18.30** Dok. serija: To bo moj poklic **18.20** Dok.: čudeša Osončja **19.00** 23.15 Točka **19.50** Žrebanje 3x3 plus 6 **20.00** Film: Dedičina Evrope **21.45** Nan.: Vares

12.55 **18.55** Nan.: Na kraju zločina – Miami **14.50** Film: Očkov vrtec (kom., ZDA, '03) **16.35** Nan.: Šola za pare **17.05** Nan.: Alarm za Kobro **11.18.00** 19.45 Svet, Novice **20.00** Film: Begunc **22.15** Film: Osmi politik **0.20** Film: Molitev za Bobyja

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; **7.20** Koledar; **7.25** Dobro jutro; **8.00** Poročila in krajevna kronika; **8.10** V studiu Alenka Florenin in Boris Devetak; **10.00** Poročila; **10.10** V novi dan – Muze umetnosti; **11.00** Studio D; **13.30** Kmetijski tehnik (pon.); **14.00** Poročila in deželna kronika; **14.10** Posnetek literarnega srečanja s koštroško pisateljico Majo Haderlap in tržaškim pesnikom Miroslavom Košuto v okviru Mednarodnega literarnega festivala Vilenica 2012; **15.00** Mladi val; **17.00** Poročila in kulturna kronika; **17.30** Odprtka knjige: Bojan Pavletič: Detvet velikih jokov - 7.nad; **18.00** Jože Peterlin, garaški idealist; **18.40** Veri in naš čas; **19.35** Zaljubljenec oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; **5.30** Jurtrana Kronika; **5.50**, 8.45 Radijska Kronika; **7.00** Jurtranjek; **8.00** Pregled tiska; **8.10** Pogovor s si-noptikom; **9.00** Dopoldan in pol; **9.10**, **16.20** Prireditev danes; **10.00** Pod dresom; **11.00** Pesem in pol; **12.30** Opoldnevin; **13.00** Popoldne na RK; **16.00** Popoldne z vami; **17.00** Glasba po željah; **17.30** Primorski dnevnik; **19.00** Radijski dnevnik; **20.00** Sotočja; **21.00** Gremo plešat; **22.00** Zrcalo dneva; **22.30** Glasbeni trenutki.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; **6.15**, **7.00**, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **11.30**, **12.00**, **12.28**, **13.30**, **14.30**, **15.28**, **16.30**, **17.30**, **18.30**, **19.28** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; **7.15** Jurtrani dnevnik, sledi Šport: Bubbling: **8.00**-**10.30** Calle degli orti grandi; **8.05** Horoskop; **8.10** Apuntamenti; **8.35**, **17.33** Euroregione News; **8.40**, **15.00** Pesem tedna; **9.00** La traversa; **9.35**, **22.30** Storie di bipedi umani e non...; **10.15**, **19.15** Sigla single; **10.25** Televizijski in radijski programi; **10.35**-**12.28**, **20.30**-**22.30** Glocal; **12.30** Dogodki dneva; **13.00** Ballando con Casadei; **13.35** Ora musica; **14.00** Istra - Evropa; **14.35**, **22.00** My radio; **15.30** Dogodki dneva; **16.00**-**18.00** Pomeriggio ore quattro; **18.00** Sconfinando; **19.00** La Via Francigena del Sud; **19.30** Večerni dnevnik; **20.00** My radio; **23.00** Osservatorio; **0.00** RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, **6.00**, **6.30**, **8.00**, **9.00**, **10.00**, **11.00**, **12.00**, **14.00**, **18.00**, **21.00**, **23.00** Poročila; **6.10** Rekreacija; **6.15** **11.2**, **11.3** - nočna kronika; **6.45** Dobro jutro, otroci; **7.00** Kronika; **7.30** Pregled slovenskega tiska; **7.40** Varčevalni nasveti; **8.05** Svetovalni servis; **8.40** Obvestila; **9.10** Dobra glasba, dober dan; **9.30** Junaki našega časa; **10.10** Med štirimi stenami; **11.45** Pregled tujeg tiska; **12.05** Na današnji dan; **12.10** Ura slov glasbe; **12.30** Nasveti; **13.00** Danes do 13.ih, Iz sporedov; **13.20** Osmrtnice in obvestila; **14.30** Eppur si muove; **15.00** Radio danes, radio jutri; **15.30** DIO; **16.15** Obvestila; **17.00** Studio ob 17-ih; **19.00** Dnevnik; **19.30** Obvestila; **19.40** Iz sporedov; **19.45** Lahko noč, otroci; **20.00** Sotočja; **21.05** Naše poti; **22.00** Zrcalo dneva; **22.20** Iz sporedov; **22.29** Informativna odd. v angli. In nem.; **22.40** Etnofonija; **23.05** Literarni nokturno; **23.15** Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, **6.30**, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **11.30**, **12.30**, **6.30**, **17.30** Novice; **5.30**, **7.00** Jurtrana kronika; **6.00** Novice, promet; **6.15** Vreme po Sloveniji; **6.40** Športna zgodba; **6.45**, **7.30**, **8.25** Vremenska napoved; **8.45** Koledar prireditve; **8.50** Napoved sporeda; **9.15**, **17.45** Na val na šport; **9.35**, **16.33** Popevki tedna; **10.00** Botrstvo; **10.10** Teren; **11.35**, **14.20**, **17.35** Obvestila; **11.45** Ime tedna; **13.00** Danes do 13.00; **13.30** Spored; **14.00** Kulturnice; **15.03** RS napoveduje; **15.15** Finančne krivije; **15.30** DIO; **16.45** Twit na it; **18.00** Telstar; **18.50** Spored; **19.00** Radijski dnevnik; **19.30** Nocoj ne zamudite; **19.45** Landomat; **20.00** Top albumov; **21.00** Razmerja; **22.00** Zrcalo dneva; **22.25** V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

10.00, **12.00**, **13.00**, **14.00**, **0.00** Poročila; **7.00** Kronika; **7.20** Spored; **7.25** Glasbena jutranjica; **8.00** Lirični utrink; **10.05** Skladatelj tedna; **11.05** Mojstri samospeva; **11.33** Na štirih strunah; **12.05** Arsove spominčice; **13.05** Pogled v znanost; **13.30** Ženske v svetu glasbe; **14.05** Ars humana; **15.00** Divertimento; **15.30** DIO; **16.15** Svet kulture; **16.30** Nove glasbene generacije; **17.30** S knjižnega trga; **18.00** Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; **19.00** Literarni nokturno; **19.10** Medigrad; **19.30** Mali koncert; **20.05** Koncert Evroradia; **22.05** Radijska igra; **23.00** Jazz avenija, **23.55** Lirični utrink.

RADIO KORŠKA

6.00-**10.00** Dobro jutro; **12.00**-**13.00** Studio ob 12-ih; **15.00**-**17.00** Lepa ura; **17.00**-**17.30** Studio ob 17-ih; **17.30**-**18.00** Naša pesem; -Radio Agora: **13.00**-**15.00** Agora-Divan; **18.00** Spobodni radio; -Radio Dva **10.00**-**12.00** Sol in poper. (105,5 MHZ).

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude

DZP d.o.o. z enim družabnikom

PRAE s.r.l. con unico socio

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462, Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013 220,00 € platičiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sezani, št. 03179

POLJAKINJA IN RUS

VAL DI FIEMME - Poljska smučarska tekačica Justyna Kowalczyk tudi pred zadnjim preizkušnjo turneje Tour de Ski čvrsto drži prvo mesto v skupnem seštevku. Poljakinja je včeraj zmagovala na 10 km s skupinskim startom. Druga je bila Norvežanka Kirstin Stoermer Steira. V moški konkurenčni je v predzadnjem etapi zmagal kazahstanski tekač Poltoranin. »Azzurro« Giorgio Di Centa se je uvrstil na 4. mesto. V skupnem seštevku vodi Švicar Dario Cologna. Ruska Legkova (na sliki ANSA) so sodniki po tekmi kaznovali zaradi oviranja nasprotnikov. Danes bo v Val di Fiemmeju na sporednu le še zaključni vzpon na Alpe Cermis.

ŠPANIJA UGNALA SRBIJO
PERTH - Španska teniška reprezentanca je zmagovalka Hopmanovega pokala v Perthu. V finalu sta Anabel Medina Garrigues in Fernando Verdasco (na sliki ANSA) z 2:1 odpravila Srba Ano Ivanović in Novaka Đokovića. Dvoboj posameznic je dobila Garriguesova s 6:4, 6:7 (3) in 6:2. Đoković je nato ugnal Verdasca s 6:3 in 7:5, obračun dvojic pa sta Španci dosegli prvo slavje v tem tekmovanju. Za Špance pa je to že četrti naslov.

KOŠARKA - Na Opčinah so premagali tudi San Vendemiano

Jadran šestič zapored

ODBOJKA - B2
Sloga Tabor:
v Repnu brez
podcenjevanja

Sloga Tabor bo v današnjem 11. krogu državne B2-lige v domači televadnici v Repnu (uvodni servis ob 18.00) gostila Casalserugo Volley iz Padove, ki je z desetimi točkami v spodnjem delu lestvice. Po napornem decembru in dveh porazih proti prvouvrščenima ciljajo tokrat slogaši na celoten izkupiček. »Jasno je, da moramo zmagati, kar pa ne bo lahko, saj je ekipa iz Padove letos že presenetila. Točko je iztrgala tudi odličnemu Cordenonsu. Igrati moramo zelo zbrano in ne smemo jih podcenjevati,« je izjavil kapetan Sloga Ambrož Peterlin, ki je obenem opozoril, da bodo morali paziti predvsem na izkušenega centra Eugenia Tassana. Slednji je bil lani med boljšimi centri B1-lige.

C-liga: Slogi prva točka!

Sloga Tabor - Buia 2:3 (25:21, 14:25, 21:25, 25:23, 9:15)

Sloga Tabor: Antoni 12, Cettolo 3, Kante 16, Romano 16, Taučer 3, Žerjal 2, Rauber (L), Fiorelli 2, Guštin 1, Milic 3. Trener: I. Peterlin.

Slogaši so v zaostali tekmi 6. kroga (odpadla je decembra zaradi slabega vremena) po skoraj dvournem boju sicer izgubili proti favorizirani Buii, so pa osvojili svojo prvo točko v tem delu prvenstva. Že iz uvodnih potez tekme je bilo jasno, da so slogaši tokrat dobro razpoloženi. Povedla je sicer Bua s 15:11, a so jo naši odborjarki dobiteli in po izenačenem boju tudi set osvojili. Bua je odločno reagirala v drugem, si takoj nabrala visoko prednost, ki je Sloga Tabor ni več zmogla nadoknaditi. V tretjem je bilo za slogaše usodnih kar sedem zgrešenih servisov, teden poraz pa jih ni spravil s tira in so nato v četrtniku takoj zaigrali zelo učinkovito, povedli že z 22:16, ko je Bua začela nižati zaostanek, a so bili v končnici naši odborjarki boljši. V petem pa so slogašem enostavno pošle moči, Bua je takoj visoko povedla in prednost obdržala do konca. Za nastop zaslужijo naši odborjarki pohvalo, saj so zaigrali zelo zbrano in so se borili za vsako žogo.

Jadran Franco - San Vendemiano 67:54 (22:16, 43:26, 54:46)

Jadran: M. Batich (0:2, -, 0:1), D. Batich 11 (9:10, 1:10, 0:7), Ban 22 (7:9, 6:16, 1:1), Slavec 2 (-, 1:1, 0:1), Marušić 2 (-, 1:2, -), De Petris 8 (2:2, 3:6, -), Franco 9 (-, 3:9, -), Bermetič 4 (-, 2:3, -), Spigaglia 3 (-, 0:1, 1:1), Malan 6 (2:4, 2:7, -), trener Mura.

Jadranov pokrovitelj Robert Franco je sinočno tekmo proti San Vendemianu na kratko ocenil takole: »O tem srečanju bi lahko reklo samo, da smo si nerodno 'zakomplicirali' življenje. Vsekakor važna je bila zmaga. In res: po skoraj spektakularnem začetku, ko so jadranovci z odlično igro tako v obrambi kot v napadu povedli kar z 22:4, so v drugi četrtini malce popustili, da bi v drugem polčasu celo postavili pod vprašjanje zmage. »Pričakoval sem tak potek tekme. Zelo važno je bilo, da smo silovito začeli in potem smo vodstvo ohranili skozi vso tekmo. V drugem polčasu nam je zmanjkal 'benicina', nato pa smo se vseeno zbrali in zmagali,« je po srečanju dejal trener Mura.

S šesto zaporedno zmago pa je Jadran ohranil visoko mesto na lestvici. (lako)

Pokal: Breg brez finala

Breg - Romans 64:103 (25:24, 45:46, 55:76)
Breg: Schillani 5, M. Grimaldi 13, Zobec 5, Gelleni 5, Sternad 1, Nadlišek 7, Cigliani 7, Kos 15, A. Grimaldi 6. Trener: Kladnik.

V polfinalu državnega pokala v Spilimbergu je Breg, ki je nastopil z zelo pomajeno postavo, prepirljivo izgubil proti Romansu. Končni izid je bil 103:64. Prvi polčas je bil precej izenačen, nato pa je trener pomladil začetno petterko. Bolj izkušen nasprotnik je bil nato prehud zalogat za zelo borbeno mlade košarkarje Brega. Pohvalo tokrat zaslужita Luka Gelleni in Lenart Zobec. Romans bo v finalu danes ob 20.00 igral proti Roraigrandiju, ki je premagal Fluid Sistem.

Domači šport
DANES

Nedelja, 6. januarja 2013

NOGOMET

D-LIGA - 14.30 v Repnu: Kras - Tamai

ODOBJKA

B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor - Casalserugo Volley PD

UNDER 19 MOŠKI - 10.00 v Repnu: Sloga Tabor - Torriana; 11.30: Sloga Tabor - Futura Cordenons

UNDER 17 MOŠKI - 12.00 v Tržiču: Fincantieri - Sloga Tabor

ALPSKO SMUČANJE

POKAL ZSŠDI - 9.00 v Forniju di Sopra: prva tekma FISI za dečke in naraščajnike (organizator SK Brdin)

Športel odslej ob 18.00,
prvi gost bo Ruzzier

Od jutri bo športna oddaja Športel na TV Koper Capodistria šla v eter ob 18. uri in ne več ob 22.30. Prvi gost v letu 2013 bo hitrodelec Fabio Ruzzier, doma iz Lonjerja pri Trstu Ruzzier, ki tekmuje za atletski klub Koper, nam bo razkril recept, iz katerega črpa uspehe na mednarodnem področju, že nekaj let s slovensko zastavo v rokah. Z njim bo v studiu Andrej Grzetič, član upravnega odbora AK Koper. Kame re so tokrat obiskale tekmo Jadranovih košarkarjev, nogometne Krasa ter protagonisti koledarja ŠD Vesna.

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786300

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

RUSKO SLAVJE V OBERHOFU

OBERHOF - Rusa Dimitrij Mašiško in Jevgenij Garančev (na sliki ANSA) sta osvojila prvi mestni na sprinterski biatlonski tekmi za svetovni pokal v nemškem Oberhofu. Stopničke je na najnižji do polnil Norvežan Emil Hegle Svendsen, vsi trije pa so moralni enkrat v kazenski krog. Najboljšo uvrstitev v sezoni je s 14. mestom vknjižil Klemen Bauer. Bauer je imel celo priložnost, da doseže vrhunski izid, a je v težkih razmerah stoeje zgrešil dvakrat in se poslovil od najvišjih mest.

NOGOMET - A-liga
Laziu sporna
enajstmetrovka
in tri točke

CATANIA/RIM - Na prvem srečanju A-lige v letu 2013 sta se Catania in Torino razšla z neodločenim izidom 0:0. Za sicilsko ekipo je v prvem polčasu zastreljal enajstmetrovko Bergessio. Gostitelji so tudi ostali z igralcem manj, saj je sodnik izključil Lodja. Torino, pri katerem je Šempetrčan Valter Birsa vstopil v drugem polčasu, ni izkoristil številčne premoči. Na večerni tekmi je Lazio z 2:1 premagal Cagliari, ki je povedel z golom Saua v 62. minutu. Nato sta z Rimljane zadela Konko (79.) in Candreva (86.) iz enajstmetrovke (odločitev sodnika je bila sporna), zaradi katere sta bila izključena vratar Agazzi in zaradi ugovarjanja še Cossu. Na tekmi se vsekakor znova niso izkazali navijači Lazia, ki so med srečanjem vzkljikali rasistična gesla. Še dobro, da jih je ostalo občinstvo utisalo z živžgi.

Videmski Udinec bo danes ob 12.30 gostil Inter. Videmčani so medtem najeli Nemca Merkla (dvajsetletnik je podpisal petletno pogodbo) ter Ganca Alhassana, ki pa bo ostal na posoji pri Novari.

Vrstni red: Juventus 44, Lazio 39, Fiorentina 35, Inter 35, Napoli 34, Roma 32, Milan 27, Parma 26, Catania 26, Udinec 24, Atalanta 22, Chievo 21, Torino 20, Bologna 18, Sampdoria 17, Pescara 17, Cagliari 16, Palermo 15, Genoa 14, Siena 11.

Danes: 12.30 Udinec - Inter, 15.00 Chievo - Atalanta, Fiorentina - Pescara, Genoa - Bologna, Juventus - Sampdoria, Milan - Siena, Parma - Palermo, 20.45 Napoli - Roma.

MILJČANKE KO - Miljski Interclub, ki ga vodi slovenski trener Matija Jogan, je doma izgubil proti vodilni Umani iz Benetk. Končni izid je bil 56:72. Za Interclub je največ točk prispevala Annalisa Borroni (21). Jessica Cergol jih je zbrala 9.

LIGA ABA: Union Olimpija - Crvena zvezda 56:70.

TROFEJA DEŽEL - Deželna selekcija letnikov 1999 je na Trofeji dežel v Montecatini premagala Piemont in se bo tako potegovala za končno 5. mesto. Varnovanci selektorja Antonija Perne so zmagali s 60:52. Slovenski košarkar Igor Gregorič je dosegel 8 točk.

ITALIJA IZPADLA - Po porazu proti Švici z 21:27 so italijanski rokometni v 21. leta starosti, pri katerih igra pet rokometne tržaškega Pallamana Trieste, v kvalifikacijah za EP izpadli.

Obvestila

AŠZ GAJA organizira 6. orientacijski tek brez meja v nedeljo, 13. januarja, v Gropadi. Težje in lažje proge za športnike, začetnike in skupine. Info: www.origaja.it, tel. 3496932994.

SPDG organizira smučarske tečaje z avtobusnim prevozom v Forni di Sopra od 13. januarja dalje. Vpisovanje se zaključi v četrtek, 10. januarja, od 19. do 20. ure na sedežu društva na Korzu Verdi 51/int.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo od 12. oz. 13. januarja dalje. Možen je avtobusni prevoz. Informacije na tel. št. 340-5814566 (Valentina - tečaji), 335-5476663 (Vanja - avtobus).

SK DEVIN prireja tečaje smučanja in deskanja v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo od 12. oz. 13. januarja dalje. Možen je avtobusni prevoz. Za informacije in vpisovanja: info@skdevin.it, ali 335 8180449 (Erika), ali 040 2908105 (Alternativa Sport).

AŠD MLADINA organizira tečaj smučanja z začetkom v soboto, 12. januarja. Informacije in vpisovanje na info@mladina.it ali 347-0473606 ali 392303152.

ŠD KONTOVEL vabi člane na redni občni zbor, ki bo v dvorani na Kontovelu dne 21. 1. 2013 ob 20.30 v drugem sklicanju.

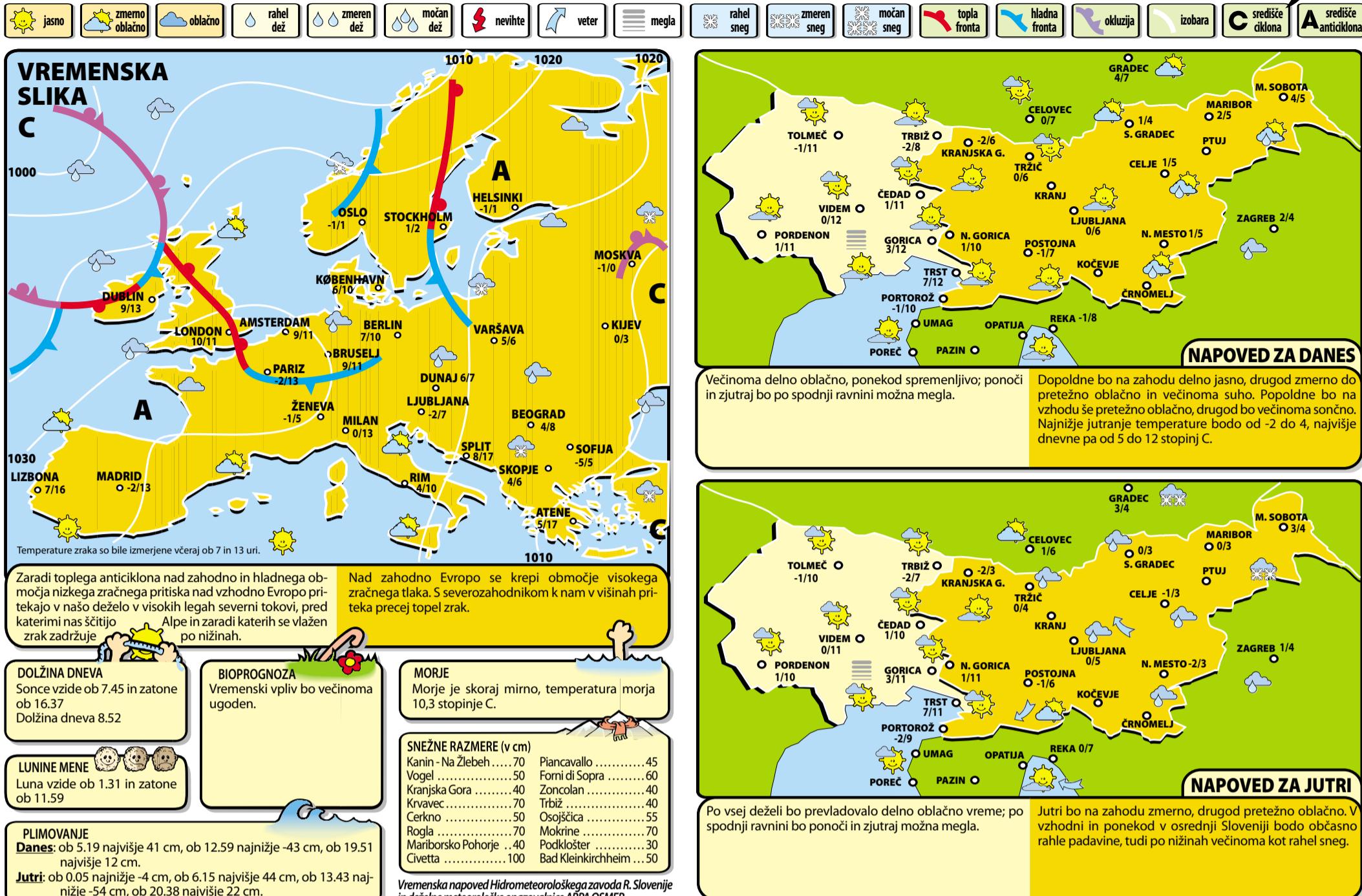
Državni mladinci: Kras osvojil pomembno točko

Kras Repen - Sacilese 1:1 (1:0)

Krasov strelec: v 33. min. Basolo

Kras: D'Agnolo, S. Tari, Minissi, Bianco (Ridolfi), Cinque (Facchin), Simeoni, Petracci (Maio), Marcon, Vuković, Caselli, Basolo, trener Vitulč. Rdeč karton: v 43. min. Caselli

Proti petouvrščenemu Sacileseju je Kras doma v prvem povratnem krogu osvojil dragoceno točko, glede na to, da je igral ves drugi polčas le z desetimi igralci, ker je bil Caselli zaradi dvojnega opomina izključen. Točka je vsekakor zaslужena, saj so bili igralci Krasa boljši v prvem polčasu, gostje pa so stalno napadali v drugem delu tekme, ko so imeli igralca več. Kras je prvi povedel po prostem strelu Basola zunaj kazenskega prostora, ki je izkoristil nerodno posredovanje vratarja Sacileseja. Gostje so izenačili v 56. minutni drugega polčasa, ko je sodnik precej radodarno dosodil enajstmetrovko za goste. Strel z 11 metrov je odlični D'Agnolo odbil, domača obramba pa je nerodno posredovala, tako da je omogočila gostujočemu napadalcu, da je z lepim strelem zadel v polno. Kras je nato z zvrhano mero požrtvovalnosti ubranil neodločen izid.

POSTANI SOLASTNIK PRIMORSKEGA DNEVNIKA

VČLANI SE V ZADRUGO PRIMORSKI DNEVNIK

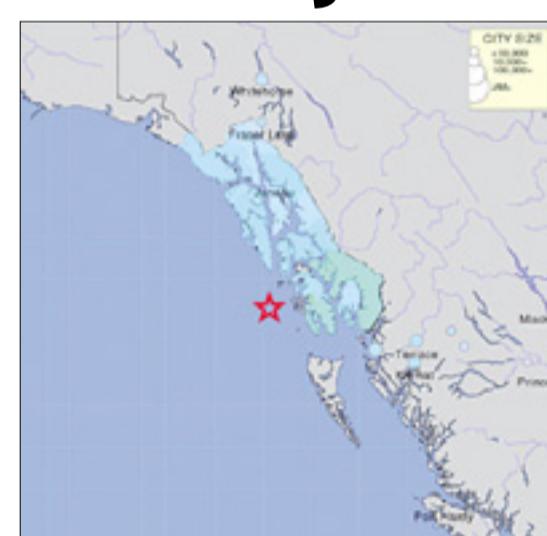
Zadruga
zadruga@primorski.eu

ZDA - Z magnitudo 7,5 Močan potres pred obalo Aljaske

WASHINGTON - Območje pred jugozahodno obalo Aljaske (na posnetku Ansa) je v petek zvečer stresel potres z magnitudo 7,5, ki so mu sledili popotresni sunki z magnitudo do 4,5. Ameriški seismologi so potres zabeležili dve minutki pred polnočjo po lokalnem času 355 kilometrov južno od glavnega mesta Juneau in na globini 9,6 kilometra.

Potres sprožil tudi manjši cunami, ki ima lahko rušilno moč. "Lahko bi povzročil razdejanje ob obali blizu žarišča potresa," so pojasnili na ameriškem centru za opozarjanje pred cunami v Tihem oceanu. Magnitudo potresa so na ameriškem seismološkem centru sprva ocenili na 7,7, nato pa jo popravili na 7,5. Sunek je bilo moč čutiti vzdolž zahodne obale ZDA vse do Seattla.

Na Tasmaniji ob rekordnih temperaturah številni gozdni požari

SYDNEY - Na otoku Tasmanija na jugu Avstralije so se sredi vročinskega vala razširili številni gozdni požari, zaradi česar so morali včeraj na varno prepeljati okoli tisoč prebivalcev in turistov. Gasilske enote so zaradi visokih temperatur v izredni pripravljenosti po vsej Avstraliji.

Najhuje je v okolici kraja Dunalley kakih 60 kilometrov južno od tasmanskega glavnega mesta Hobart. Tam in v bližnjih ribiških vaseh je po poročanju nemške tiskovne agencije dpa zgorelo najmanj sto hiš, okoli tisoč ljudi pa so z ladnjami prepeljali v Hobart.

Veliko ljudi še vedno čaka na evakuacijo. Med njimi so številni turisti. V nekdanji zaporniški koloniji Port Arthur, ki je zdaj pomembna turistična točka, na pomoč čaka 700 ljudi. Tako kot v večjem delu Tasmanije so tudi tu prekinjene električne in telefonske povezave.

V Hobartu so v teh dneh namerili rekordnih 41,8 stopinje Celzija, v kraju Eucla, kakih 1500 kilometrov vzhodno od Perthu, pa celo 48,2 stopinje. V Perthu je najtopleje v zadnjih 80 letih. V Wudinni na jugu Avstralije se temperature gibljejo okoli 47 stopinj, v Melbournu okoli 41 ter v Adelaide 44 stopinj.

Oblasti so prebivalce pozvali, naj se zadržujejo v senci. Zaradi visokih temperatur in občasno tudi močnih vetrov obstaja zelo velika nevarnost gozdnih požarov po vsej celini.